

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Primer període

Sèrie P - Número 3

Dimarts, 16 de novembre de 1999

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN RIGOL I ROIG

Sessió plenària núm. 2, segona i darrera reunió

Í N D E X

Debat

del programa i votació d'investidura del diputat M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/06) (Continuació)

S U M A R I

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les onze del matí i tres minuts.

1. Debat del programa i votació d'investidura del diputat M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley, candidat proposat a la Presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/06) (Punt únic de l'ordre del dia.) (Continuació)

<i>Intervenció del G. P. dels Socialistes - Ciutadans pel Canvi: Sr. Maragall i Mira</i>	4
– Valoració del discurs del candidat	4
– Els resultats de les eleccions	4
– El Parlament i els mitjans de comunicació	4
– Un nou estil de fer política: diàlegs, acord i competència	5
– La millora de l'educació	5
– Una nova manera de gestionar el territori	6
– L'impuls del progrés econòmic	6
– La proposta catalana per a Espanya	7
– Conclusions	8
<i>Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (CiU)</i>	8
<i>Rèplica: Sr. Maragall i Mira (S-CC)</i>	12
<i>Contrarèplica del candidat: Sr. Pujol i Soley (CiU)</i>	16
<i>Segona rèplica: Sr. Maragall i Mira (S-CC)</i>	18
<i>Intervenció del G. P. Popular: Sr. Fernández Díaz</i>	19
– Valoració dels resultats de les eleccions	19
– La Constitució, l'Estatut i l'autogovern de Catalunya	20
– La política lingüística	21
– La construcció del futur	21
– Un nou model de finançament	22
– L'organització territorial	22
– La política social i l'ensenyament	22
– El món empresarial: desenvolupament i recerca	23
– Els mitjans de comunicació	24
<i>Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (CiU)</i>	24
<i>Rèplica: Sr. Fernández Díaz (P)</i>	27
<i>Contrarèplica del candidat: Sr. Pujol i Soley (CiU)</i>	29
<i>Segona rèplica: Sr. Fernández Díaz (P)</i>	30

La sessió se suspèn a la una del migdia i deu minuts i es reprèn a un quart de cinc de la tarda i dos minuts.

<i>Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: Sr. Carod-Rovira.</i>	31
– La reforma de l'Estatut d'autonomia	32
– El concert econòmic	32
– Una Catalunya moderna	33
– Un millor funcionament de l'Administració de la Generalitat	33
– La problemàtica dels joves	34
– La família	34
– Un gran acord per a la cultura	34
– L'espai social català	34
– Els factors limitadors de l'autonomia	35
<i>Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (CiU).</i>	35
<i>Rèplica: Sr. Carod-Rovira (ERC).</i>	38
<i>Contrarèplica del candidat: Sr. Pujol i Soley (CiU).</i>	40
<i>Segona rèplica: Sr. Carod-Rovira (ERC).</i>	42
<i>Intervenció del G. P. d'Iniciativa per Catalunya-Verds: Sr. Ribó i Massó.</i>	43
– Valoració del discurs del candidat	43
– Els pactes postelectorals	44
– El poder i els recursos per a l'autogovern	45
– L'economia: l'ocupació	47
– L'ensenyament	47
– El reequilibrament territorial	47
– La immigració	48
– Els valors col·lectius	48
– Valoració del debat d'investidura	48

<i>Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (CiU).</i>	49
<i>Rèplica: Sr. Ribó i Massó (IC-V).</i>	51
<i>Contrarèplica del candidat: Sr. Pujol i Soley (CiU).</i>	52
<i>Segona rèplica: Sr. Ribó i Massó (IC-V).</i>	53
<i>Intervenció del G. P. de Convergència i Unió: Sr. Camp i Batalla (CiU).</i>	54
<i>Votació pública per crida: és elegit president de la Generalitat el Sr. Jordi Pujol i Soley per 68 vots a favor, 55 en contra i 12 abstencions.</i>	58
<i>El president comunica a la cambra que el Sr. Jordi Pujol i Soley resta investit president de la Generalitat.</i>	58
<i>El president de la Generalitat adreça uns mots d'agraïment a la cambra.</i>	58

La sessió s'aixeca a dos quarts de vuit del vespre i nou minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 2.2

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i quatre minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Pau i Vall.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tot el Govern en funcions.

El president

Es reprèn la sessió.

Debat del programa i votació d'investidura del M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley, candidat proposat a la Presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/06) (continuació)

D'acord amb l'article 119 del Reglament de la Cambra, i amb el que s'ha convingut amb els portaveus dels grups, el debat tindrà lloc de la següent manera: un representant de cada Grup Parlamentari podrà intervenir durant trenta minuts. L'ordre en què intervindran els grups serà de major a menor. El candidat podrà fer ús de la paraula tantes vegades com ho demanarà sense limitació de temps. Quan el candidat respondrà individualment a un dels diputats que haurà intervingut, aquest tindrà dret a una rèplica d'un temps igual a l'emprat pel candidat. Si hi hagués resposta a les rèpliques, que també serà sense limitació de temps, el Grup podrà contrareplicar durant cinc minuts.

Té la paraula l'il·lustre senyor diputat Pasqual Maragall i Mira, president del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

El Sr. Maragall i Mira

Gràcies, senyor president. Molt honorable president del Parlament, senyores i senyors diputats, em plau prendre la paraula per explicar la posició del meu Grup Parlamentari en aquest debat d'investidura.

Deixin-me que els expliqui, que els digui, en primer lloc, que, de seguir per la línia del discurs del candidat, que ahir vàrem escoltar, correriem el risc de fer un debat en fals. Estem davant un discurs que no constitueix un veritable programa de govern. Un discurs pronunciat per un candidat que no ha rebut la confiança inequívoca dels catalans i de les catalanes i que es proposa formar una eventual majoria precària, fruit d'uns acords poc transparents i segurament molt contradictoris entre allò que es diu voler i el que realment s'aconsegueix.

No voldria, doncs, centrar la meua intervenció en la rèplica del discurs del president en funcions. És un discurs conegut, la vella cançó, previsible, en el qual no he sabut trobar res de nou. I això no és anecdòtic, el programa del candidat havia de dir alguna cosa nova. Altrament es tractaria, com efectivament es tractava, d'un discurs previ i independent del resultat electoral, com si no hagués passat res. Aquesta no és només una impressió personal meua, sinó un sentiment compartit per molts dels membres d'aquesta cambra i també per l'opinió pública; en definitiva, és un discurs decebedor,

que no respon a la demanda que el poble de Catalunya ens ha fet en aquestes eleccions. Tot va canviant, però vostès no se n'adonen.

Perquè, què és el que ens han reclamat els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya? Què ens han dit els catalans? El canvi ha tret més vots que la continuïtat. I molts més encara si hi afegim les propostes d'aire fresc i la demanda d'una política netament progressista. Interpretem que el que ha volgut dir el poble de Catalunya és que comencem a canviar, que encetem el canvi que des de fa temps s'hauria d'haver iniciat. Ara bé, el poble ha dit també: «Aquell que diu que tot això ha de canviar té raó, però que vagi a poc a poc i respecti els que han d'anar plegant.» D'acord -d'acord. Així, doncs, a nosaltres ens correspon presentar el projecte alternatiu que els catalans i les catalanes ens demanen. Un projecte que impulsarem des del Parlament, tot cercant els acords necessaris, i que esperem desenvolupar des del Govern quan els ciutadans ho creguin oportú.

L'etapa que s'obre ara. Unes noves regles de joc: Parlament i mitjans de comunicació. En primer lloc, cal establir unes noves regles de joc que permetin avançar cap a una nova forma de governar i de fer política a Catalunya. Això vol dir, primerament, que el Parlament ha d'esdevenir el centre neuràlgic de la política catalana. Que el que ha passat en aquest hemicicle en els darrers anys no es pot tornar a repetir: any rere any, s'ha anat escamotejant l'autèntic debat sobre el nostre autogovern, com ahir -crec-, i sobre molts dels problemes que preocupen més directament els ciutadans.

El Parlament, consegüentment, s'ha de dotar a partir d'ara d'unes noves regles de funcionament i de nous mitjans, tal com ja ens anunciava el president de la cambra en el seu discurs de presa de possessió. I me n'alegro. I ha de maldar, així mateix, per obtenir una major obertura envers la societat i un més gran prestigi. Vetllarem escrupolosament i col·laborarem entusiàsticament per tal d'assolir aquests objectius.

Aquest repensament de les regles del joc ha de comportar també, a parer nostre, l'elaboració d'una llei electoral pròpia per Catalunya, que permeti una millor relació dels diputats amb els seus electors; l'establiment d'un límit màxim de dos mandats consecutius per al president de la Generalitat, i el requeriment que en la dissolució del Parlament sigui almenys preceptiva la informació prèvia a la cambra. Sembla, com a mínim, normal.

Cal establir, així mateix, un nou estatut de l'audiovisual que asseguri la neutralitat dels mitjans públics, concretament de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió -que ha de ser independent del Govern, que no ha de tenir res a veure amb el Govern-, i unes noves relacions més transparents de l'Administració amb els mitjans de comunicació privats, per a garantir-ne millor la independència, particularment en relació amb la concessió de freqüències, tema estratègic per a tots els grups multimèdia. No volem que a Catalunya, també a Catalunya, es passi de monopolis públics, sempre perillosos, a oligopolis privats, encara menys controlables. En aquest sentit, la celebració d'un ple monogràfic sobre els mitjans audiovisuals, impulsada per quatre grups

d'aquesta cambra, pot significar un primer pas en la bona direcció.

Un nou estil de fer política: diàleg, acords i competència. La política que els ciutadans reclamen requereix una major predisposició a escoltar, una més gran capacitat d'arribar a acords i una més alta competència tècnica. Es tracta d'una combinació que no és fàcil d'aconseguir. Bons professors universitaris poden inventar fórmules bones que en mans de polítics no tan bons no serveixin per a res. Hi pensava ahir mentre escoltava el candidat explicar i citar una colla de professors, tots eminents, bons amics, per altra banda, però que, pel que sembla, no han produït per la virtut dels seus consells l'èxit que els polítics els haurien d'haver garantit.

Diguem-ho clar, a Catalunya s'ha sentit durant massa temps una sola veu, un únic discurs. Ha acabat l'època de la veritat única, perquè Catalunya és un país plural en què cada grup, cada territori ha de poder fer sentir la seva aportació i les seves demandes al conjunt. No n'hi ha prou amb escoltar aquestes veus diverses, es requereix també una més alta capacitat d'arribar a acords, a acords Catalunya endins i a acords Catalunya enfora. Catalunya endins, perquè només des de l'acord s'interpreta adequadament el país, i només des de l'acord es guanya la força per buscar els acords Catalunya enfora, que seran els que faran avançar el nostre autogovern. I permetin-me l'incís: Madrid no pot ser l'excusa d'una manca imperdonable d'autoexigència i, per tant, d'una progressiva pèrdua de qualitat i de nivell en l'autogovern. La referència a Madrid.

Les enquestes reflecteixen, a més del desig de canvi, clarament, la satisfacció dels catalans després de vint anys de gaudir d'un nivell d'autogovern com mai no havíem tingut. Ara bé, la general satisfacció sobre el nostre autogovern no és incompatible ni amb l'exigència de millorar-lo ni amb l'autoexigència d'utilitzar-lo amb més rigor i amb més competència. Per aquesta raó, quan es demana als ciutadans la seva opinió sobre el Govern la valoració és bona, però encara es valora millor la proposta d'un canvi de Govern.

Tarradellas deia que els catalans ens havíem d'autogovernar, és més, que havíem de decidir nosaltres el nostre destí i que l'havíem de decidir per nosaltres mateixos. Però afegia: «Gran part dels nostres mals són deguts als nostres propis errors.» Jo crec que actuant així, segurament, no ens hauríem d'haver dit, tan sovint, a nosaltres mateixos: «Què lluny estem d'allò que havíem imaginat que seria el Govern de la Catalunya autònoma!»

Noves prioritats: educació, territori, economia. La proposta catalana. Els eixos de la nostra política són la millora de l'autogovern i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans. I és per això que ens plantejem unes noves prioritats: millora de l'educació, nova gestió del territori, impuls del progrés econòmic i una proposta catalana per a Espanya –per a Espanya i per a Catalunya, com veureu.

Millora de l'educació. Hem dit que, avui, l'educació ha de ser la primera prioritat del Govern de Catalunya, i, això, per tres raons: per tal de permetre a cadascú el ple

desenvolupament de les seves potencialitats personals –aquesta obsessió que Tony Blair ha posat tan bé de relleu en els darrers anys–, per tal d'assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els ciutadans amb independència del seu origen social –la vella creença socialdemocràtica–, amb independència del seu origen social o del seu lloc de residència, i per tal d'impulsar la competitivitat de la nostra economia –si volen, una herència liberal.

Es tracta d'una prioritat que entronca directament amb la tradició del catalanisme, perquè el catalanisme, que no ha disposat d'Estat –almenys, no ha disposat d'Estat amb suficient quantitat i durant temps suficient per a enfortir-se–, ho ha fet, històricament, entorn de la cultura, l'educació i, també, a través dels ajuntaments. El dret local és la nostra especialitat; és en això que hem excel·lit històricament: des del Consolat de Mar, des de la Taula de Canvi i des dels Usatges. I no és cosa que s'hagi d'oblidar ara perquè ara tenim govern del país –no és cosa que ara s'hagi d'oblidar–: és l'essència del catalanisme, és el que nosaltres podem aportar als altres ismes. El catalanisme és, ha estat i ha de seguir sent una pedagogia, una tensió cultural i un procés de devolució de responsabilitats a la societat i als territoris.

Això vol dir, en primer lloc, aconseguir que l'escola actui com un factor d'integració i no de selecció social, per la qual cosa és essencial dotar equitativament de mitjans i de capacitat d'actuació tot el sistema escolar finançat per fons públics: la xarxa pública i l'escola concertada, amb les mateixes responsabilitats, amb coresponsabilitat sobre els problemes de la integració social, que són els que jo he trobat corrent per Catalunya, que en aquest moment angoixen més els nostres conciutadans. La integració social i, concretament, la integració cultural, ètnica, social, econòmica, psicològica, quasi diria, de la joventut. La xarxa pública hi ha de ser i és central, però l'escola concertada hi ha d'ésser, també; ha d'entomar la seva part de responsabilitat en aquest tema.

En segon lloc, els vull anunciar que, de seguida que governem i d'acord amb una vella aspiració, desenvoluparem, efectivament, el sistema d'escoles bressol per a l'escolarització dels infants de zero a tres anys. Si, com se'ns deia ahir, estem força punts per sota de la mitjana europea de les taxes d'ocupació, això es deu –reflexió que sembla que el Govern que ens va deixar no va fer–, això es deu, en bona part, a les dificultats que les dones han trobat per incorporar-se al món laboral i empresarial –no diguem sempre «el món laboral», quan parlem de les dones–, laboral i empresarial. Les desenes de milers de llocs de treball per a les dones que ahir se'ns prometien molt difícilment podran ocupar-se efectivament sense proveir les famílies dels serveis mínims necessaris en aquest camp –reflexió que cal entendre a la urgència d'impulsar mecanismes d'assistència domiciliària de la gent gran i persones que ho necessitin. Geriàtrics, sí, però, en primer lloc, assistència domiciliària a la tercera edat.

Finalment, s'ha de vetllar per tal d'assegurar que la transició de l'escola al treball per part dels joves es produeixi en les millors condicions. En acabar l'educació

secundària obligatòria, cap noi o noia hauria de quedar-se sense treball o sense escolaritzar. És possible, en aquest moment, o treballant o formant-se. Això és el que els joves i les seves famílies exigeixen i que ara és possible segurament de garantir. Si en campanya electoral tots n'hem parlat, ara és l'hora de prendre els corresponents compromisos concrets.

Tot això requereix nous recursos, però també una manera diferent de gestionar l'ensenyament des del territori. És des de cada poble i de cada ciutat que es coneixen millor les necessitats i les mancances dels seus centres escolars. Jo sóc partidari de l'escola local, de l'escola municipal, no de l'escola nacional, ni de l'escola nacional de l'Estat espanyol ni de la Generalitat de Catalunya; sóc partidari de l'escola local. És des de prop que se sap exactament com les coses en aquest terreny poden millorar. És necessari, doncs, dotar els ajuntaments d'un major protagonisme en la gestió i l'organització del sistema escolar per tal, com he dit, de millorar-ne el rendiment.

No em voldria estendre sobre qüestions de política cultural. Sols vull oferir a tots els grups de la cambra, molt honorable senyor president del Parlament, la possibilitat d'obrir un gran debat en el qual nosaltres aportarem els continguts del Llibre blanc de la cultura, que, elaborat amb la participació de més d'un centenar de creadors i emprenedors culturals, planteja les línies de reflexió que el país reclama en aquest camp i que, anys enrere, es va tractar de començar a formular sense èxit.

Una nova forma de gestionar el territori. La major implicació dels ens locals en la gestió dels serveis ens remet a la segona de les grans prioritats de la política catalana d'avui. El que estem tractant de trobar –i el que proposem– és una nova forma de gestionar el territori. Durant els darrers anys hem assistit massa sovint a un regateig sistemàtic de competències i recursos dels municipis per part de la Generalitat. Això s'ha d'acabar. Els municipis són una peça essencial de l'Administració catalana i han estat un instrument importantíssim en la millora de les condicions de vida en els pobles i ciutats, i amb èxit, tant d'èxit que no seria impossible que un alcalde català passés a ser ben aviat president de la Federació Espanyola de Municipis, sobretot si tots els grups representats en aquesta cambra –o, si no tots, quasi tots– ho recolzem.

En consonància amb l'aplicació... Perdoneu, és una referència a una experiència efectiva i real. En els darrers anys, els municipis catalans han destacat en el conjunt d'Espanya com a referència de bona manera de governar la ciutat i els municipis.

En consonància amb l'aplicació del principi de subsidiarietat, consagrat en els tractats europeus, cal retornar-los ara el poder, les competències i els recursos que els permetin d'intervenir de manera decisiva en la gestió dels serveis essencials: l'ensenyament, com dèiem fa un moment, i també la sanitat i la política o les polítiques de benestar i de serveis socials. En aquest sentit, l'anunciada celebració del Segon Congrés de Municipis de Catalunya, seixanta-sis anys després del primer –sembla mentida!–, pot constituir un avenç extraordi-

nari en la construcció del necessari impuls municipalista al nostre país.

El segon aspecte de la reforma en la gestió del territori consistirà en la descentralització de l'Administració de la Generalitat. Ens trobem, avui, davant la paradoxa que unes forces polítiques que s'han vantat reiteradament de mantenir posicions antiprovincialistes i favorables a l'equilibri territorial hagin construït una administració extraordinàriament centralitzada a Barcelona. En procedir d'aquesta manera, el Govern de la Generalitat no només ha incomplert les seves declaracions públiques d'intencions, sinó també les lleis emanades d'aquesta cambra que preveïen l'avenç cap a una major descentralització i la construcció ordenada de l'Administració perifèrica de la Generalitat.

Aquest impuls descentralitzador ha d'avançar, en paral·lel amb el reconeixement de l'empenta dels territoris naturals, cap a la seva autoorganització. Assistim avui a tot Catalunya a una florida de propostes de reflexió estratègica i de coordinació d'iniciatives locals. Aquestes iniciatives van dibuixant els territoris de la nova Catalunya, els vells territoris, diria, de la nova Catalunya, la Catalunya que s'estructura sobre els eixos de desenvolupament econòmic i sobre la xarxa de ciutats –no ho oblidem, és la seva força–, la Catalunya que té set territoris naturals, econòmics, quasi diria culturals, és a dir, d'identitats fortes: la regió metropolitana de Barcelona, el camp de Tarragona, les comarques gironines, la Catalunya central, les terres de l'Ebre, les comarques de Ponent i l'Alt Pirineu.

El reconeixement i el suport a aquestes realitats a través del planejament territorial i les polítiques sectorials ha de ser, així mateix, un dels eixos d'actuació del Govern de la Generalitat. Les sinergies, la il·lusió i l'embranchada que d'aquesta manera donarem als territoris de Catalunya seran extraordinàries. He tingut ocasió de comprovar-ho aquest any –per mi irreplicable, esplèndid, ple de lliçons– que he viscut recorrent Catalunya de banda a banda.

Impulsar el progrés econòmic. Hi ha d'haver una política econòmica financera i industrial catalana; Catalunya necessita el seu pla estratègic; hem de combatre la inflació que puja, la competitivitat que, correlativament, va baixant, la qualitat que es perd i la marxa o la manca –la marxa, de vegades, a Madrid–, molt sovint, d'empreses mitjanes i grans. Per fer-ho, s'ha d'impulsar, no amb paraules, sinó amb fets, l'economia productiva, i això vol dir..., què vol dir economia productiva?

Anem a pams; això vol dir: augment de la taxa d'ocupació mercès a l'entrada de dones i joves al món laboral i empresarial; perquè, amb la concepció de la família que vàrem sentir ahir, crec que és lògic que no anem molt enllà o molt més enllà de les bones paraules en aquesta matèria.

Segon: més cultura informàtica, que ens permeti fer front als reptes de la societat de la informació.

Tercer: més innovació de producte –no solament de procés–, més innovació de producte –inventem poc en aquest país, en aquest moment–; més capital/risc –arris-

quem poc-, i més suport als nous emprenedors –els ho posem massa difícil, massa complicat.

Quart: suport als processos de concertació entre ajuntaments, emprenedors i sindicats, que ja ha donat lloc a pactes territorials de gran interès; també les universitats i les escoles hi han de ser, en aquests pactes.

Cinquè: una ampliació del mercat interior gràcies a la millora de les infraestructures, perquè un país també pot créixer cap endins, i aquí permetin-me que evoqui algunes de les grans infraestructures que ara estan inexplicablement pendents: TGV, ampliació de l'aeroport de Barcelona, el pla Delta, les ampliacions del port de Barcelona i del de Tarragona i el cablejat de fibra òptica, però també el sistema de comunicacions rutes i ferroviàries interiors.

Sisè: increment de la inversió internacional de les nostres empreses.

Setè: en aquest pla estratègic, trobar un lloc rellevant, així mateix, a una política per a l'agricultura i la ramaderia catalanes que contempli el seu impuls, en primer lloc, per la seva viabilitat empresarial i la seva capacitat d'exportació, però també per la seva significació territorial, social i mediambiental: l'agenda del camp català 2000-2006 que reclama la Unió de Pagesos.

Per tot això, ens cal un govern que no sigui un simple espectador de decisions empresarials no sempre favorables al nostre país, com ha estat el cas en determinades fusions i decisions sobre localització empresarial. En aquesta matèria semblem com paralizats, no sabem què volem.

I aprofito per dir-ho aquí: no em sembla sensat –no em sembla que se serveixi així els interessos de Catalunya–, no em sembla sensat ajornar l'inici del debat sobre els pressupostos de la Generalitat per a l'any 2000 al proper mes d'abril. Les properes eleccions generals no han de ser el refugi on Convergència i Unió busqui la tranquil·litat que no ha trobat en les eleccions catalanes. No podem sotmetre'ns a una sucursalització de la pitjor espècie. Catalunya necessita ja un nou pressupost, no podem perdre sis mesos sense saber per què. No hi ha cap motiu perquè el Parlament no pugui treballar el gener i el Govern pugui presentar el seu projecte de pressupost. La manca de decisió en aquest camp hipoteca l'aplicació de polítiques en molts àmbits: per exemple, faria del tot impossible obtenir els resultats en matèria educativa que ahir se'ns prometien per al mes de juny.

La proposta catalana per a Espanya. L'Espanya d'avui no és la de fa vint anys, ni els partits polítics són avui els mateixos que fa vint anys, ni les comunitats autònomes d'avui són les mateixes de fa vint anys. Nosaltres fem una valoració positiva de l'evolució que hem experimentat, com positiva és la nostra valoració del desenvolupament de l'Estat de les autonomies en el seu conjunt. Ara, sí; ara es pot fer un salt endavant. En efecte, no és que hàgim de canviar perquè tot ha anat malament; podem canviar justament perquè portem vint anys d'experiència i els resultats són raonablement bons; el canvi que hem de fer no és altre, en la nostra opinió, que el d'arribar a una Espanya federal, unida a

un projecte de modernització i progrés, respectuosa de la diversitat dels pobles que la integren, compromesa en l'aprofundiment de l'autogovern de les nacionalitats i les regions i capaç de vincular-se a la nova realitat europea des de la seva pròpia diversitat.

En aquest camí trobarem moltes complicitats. O és que no les trobarem en el govern de progrés balear encapçalat per Xisco Antich? O en el govern socialista regionalista de l'Aragó encapçalat per Marcellí Iglesias? O és que no trobarem ressò en temes de finançament en el president de la Generalitat valenciana? O en el mateix president de la Junta d'Andalusia, el qual ja ha mostrat el seu interès per la nostra proposta federal? Per cert, la proposta del president Chávez, la proposta d'un període de temps definit per tal de recuperar retards estructurals històrics, està perfectament en línia amb la recent sentència del tribunal alemany sobre els fons de solidaritat interterritorial entre els *länder* d'aquell país.

Per això, els proposo de fer una proposta catalana per a Espanya, proposta que ha de partir d'un consens bàsic de les forces polítiques catalanes. Tots junts aquí a Catalunya per formular un consens que ha de traslladar-se a les forces polítiques espanyoles i al mateix Congrés dels Diputats i, finalment i idealment, al Senat de caràcter federal. Un consens que s'obrirà camí... (*Remor de veus.*) Sí, sí, un senat de caràcter federal. Avui hi ha un article d'un altre professor eminent que ahir no es va citar, però que es podia haver citat, l'Eliseo Aja, que explica clarament per on hem d'anar i per on podem efectivament anar. Un consens, doncs, que s'obrirà camí si és alhora innovador i ofereix un projecte global, no sols cercant resoldre els problemes d'encaix de Catalunya a Espanya, sinó descobrint camins perquè Espanya, ella mateixa, es retrobi en la seva diversitat.

Una senzilla raó per ser optimistes, o millor, per tenir confiança. Sabem que, si anem junts tots els catalans, Espanya haurà de dir sí; junts tots. Espanya no es pot resistir a una demanda catalana formulada conjuntament per totes les forces representades en aquest Parlament. Se'm pot dir que l'Estatut va tenir retalls. Se'm pot dir el que es vulgui dir. Jo els ho torno a dir: Espanya, avui, i tractant els temes que estem tractant, no es podrà resistir llargament, no es podrà resistir permanentment a una demanda catalana formulada conjuntament per totes les forces representades en aquest Parlament. Fins i tot l'actual Govern de l'Estat ha acabat acceptant la proposta dels alcaldes de les més grans ciutats per dotar-les d'una llei de grans ciutats. És una bona proposta que ha presentat l'amic Camps, que em penso que és subsecretari, un alt càrrec del Ministeri d'Administració Pública, exregidor valencià i molt coneixedor del nostre projecte de Carta municipal de Barcelona, que és l'origen d'aquest Projecte de Llei de grans ciutats –magnífic projecte, per cert.

Doncs, molt bé, l'Estat ha acabat acceptant aquesta proposta, basada en un exemple més proper: vàrem triar, nosaltres, disset anys a formular una pretensió barcelonina unànime, la Carta municipal –disset anys–, però quan la vàrem tenir, la unanimitat, teníem ja el sí de Catalunya i tindrem el d'Espanya, n'estem certs. Aquest és el camí a seguir.

Sobre finançament. Les propostes són més a tocar del que sembla: coresponsabilitat fiscal, sí; cistella d'impostos, sí. Fa anys que ho diem. Apropament en el temps dels rendiments diferencials del règim comú i del règim foral... Ho repeteixo: apropament en el temps –impossible immediat, n'estem massa lluny– dels rendiments diferencials del règim comú i del règim foral. Dic «dels rendiments», no del sistema. No tenim per què copiar sistemes que no són els nostres, però rendiments diferencials tampoc. Ens hem d'igualar, sí. 60%, 40%: 60% els territoris, 40% l'Estat; sí, és possible. Hi ha països que ho tenen; nosaltres hi arribarem, hi podem arribar. Però del 60%, la meitat per als municipis.

Pagar per renda i rebre per població. Fins i tot amb alguna correcció si resulta i es demostra que, en alguns dels criteris que nosaltres proposem, hem quedat massa endarrerits en els darrers anys, per exemple, en el d'igualar la inversió en les àrees metropolitanes de més d'un milió d'habitants. Si tenim endarreriments, haurà d'haver-hi recuperacions. Aquesta és la divisa, la base de la negociació alhora necessària i possible.

Però això no ho aconseguirem, senyor president, sobre la base de reivindicacions parcials o acords bilaterals. Això no ho aconseguirà un govern minoritari negociant amb un altre govern minoritari. Això no ho aconseguirà en solitari una minoria nacionalista al Congrés. Això, ho repeteixo –i vegin que no he dit «minoría catalana», per descomptat, he dit «una minoria nacionalista» al Congrés–, sols ho aconseguirem junts, tots. I això ho aconseguirem si formulem una proposta acordada, capaç de pensar una solució global vàlida per a tot Espanya. Altrament, com ja s'ha demostrat –i ahir se'ns confirmava–, obtindrem només algunes bones paraules i un bon grapat de ressentiments, que, finalment, aboquen a un mal resultat en les negociacions sobre finançament autonòmic.

Prediquem confiança i pedagogia, i no malfiança i regateig. Proponem objectius, per començar, i no egoïsmes; i no simplement mesures instrumentals. Els números, les mesures instrumentals vindran després, però els objectius són el que cal compartir i es pot compartir.

Vaig acabant, senyor president. La proposta catalana també ha de contemplar la necessària reforma del Senat i la participació de les comunitats autònomes en la Unió Europea, en la línia que la República Federal Alemanya ha resolt aquestes qüestions, i el mateix Tractat de la Unió Europea. En una paraula: un senat que esdevé el lloc d'encontre dels governs autònoms, i un estat que atorga la seva representació en la Unió Europea a les comunitats autònomes, per aquelles matèries en què aquestes tenen competència exclusiva –article 146 del Tractat de Maastricht, actualment 210 del Tractat d'Amsterdam.

No m'hi allargo, les posicions sobre aquestes matèries són prou conegudes; però m'hi faig fort: sols junts ens en sortirem. Ahir vaig trobar a faltar una crida clara a aquest respecte, més enllà de la cortesia parlamentària que sempre hi és. Crida que faig avui en nom del meu Grup i que s'adreça a tots i cadascun dels grups de la cambra.

La millora del nostre autogovern no s'esgota en la proposta a Espanya. És necessari, així mateix, que reflexionem sobre la conveniència de revisar l'actual marc estatutari. No forçosament per a canviar la nostra norma bàsica tal com és, en el seu contingut actual, però sí per tal de precisar-ne l'abast a la llum dels nous textos que hem subscrit com a membres de la Unió Europea. És en aquest sentit que hem proposat que aquest Parlament elabori una carta autonòmica com a addició i ampliació de l'Estatut per tal de presentar-la a l'aprovació de les Corts Generals.

Acabo. Després de l'experiència de la darrera legislatura, després del discurs decebedor d'ahir, no votarem la investidura que se'ns proposa, i instem les altres forces polítiques de progrés a fer el mateix. Enfront del discurs desconnectat de la demanda ciutadana expressada en les darreres eleccions que vàrem escoltar ahir, he presentat el programa alternatiu que creiem que serveix millor els interessos de Catalunya. El defensarem al Parlament i cercarem els acords necessaris per a desenvolupar-lo. Ens manifestem, així mateix, oberts a discutir-lo amb totes les forces polítiques de la cambra com a punt de partida per a l'eventual formació, si s'escau, d'un nou govern en cas que, ni avui ni dijous, el candidat proposat pel president del Parlament no obtingués el suport necessari de la cambra.

En qualsevol cas, ofereixo sincerament un acord a l'actual president en funcions i candidat de CiU: hem d'entendre'ns des de l'exigència mútua i des de la diferència, fins i tot des de la mútua oposició. Constato, això sí, que no s'ha reiterat l'oferta que se'ns va fer l'any 1980, però segurament no es tracta de governar junts, perquè deixariem fora només una minsa part de l'espectre polític quan allò que vol el país és justament una bona, una civilitzada controvèrsia, la fi de les unanimitats, quasi diria l'explosió democràtica de les diferències que ens farà ser, finalment, un país normal. Som un país normal, deixem-lo fer.

Senyor Pujol, si finalment vostè és investit trobarà en nosaltres una oposició alhora innovadora, constructiva i esperançada, basada en el convenciment de la necessitat i la imminència del canvi a Catalunya. El programa del canvi és imparabile: o vostès entomen els seus continguts i el nou estil que planteja o el país començarà a aplicar-lo, malgrat el Govern.

(Aplaudiments forts i perllongats.)

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol i Soley.

El candidat a la presidència de la Generalitat (Sr. Jordi Pujol i Soley)

Senyor president, senyores i senyors diputats, respecte a aquestes observacions –que, naturalment, tothom és molt lliure de fer– sobre el meu discurs d'ahir els vull dir el següent: Ahir quan vaig sortir de l'hemicicle vaig trobar un periodista aquí fora que em va dir: «Escolti, aquest discurs que vostè ha fet, doncs...» –i això per a molts potser és una cosa molt negativa, però a mi em va alegrar que m'ho digués–, «jo l'hauria pogut

escriure abans, tot el que vostè anava a dir, abans que vostè ho pronunciés.» I això sembla que comporta una valoració negativa, i jo trobo que la comporta positiva, no? Diu: «Escolti'm, jo, mentre me l'escoltava, anava dient: "Això és allò que va dir en aquella conferència de tal dia en tal lloc, aquí, i això és allò que va dir allà, i això és allò que va dir allà."» Doncs, sí, senyor. Què volien que fes? Que ara fes la gran cabriola de fer un discurs diferent?

Escoltin-me, si alguna cosa, diguem-ne, vull..., si algun missatge vull fer arribar al país per tal que tingui confiança en nosaltres és el de la nostra seriositat i el del nostre rigor, i, si vostès ho volen, el de la nostra continuïtat. És a dir, si haguéssim de canviar cada dos per tres perquè ara això ha passat de moda, perquè ara això ja està gastat, perquè ara això sembla que ja no fa somriure a la gent, doncs, bé, jo crec que cauríem en una política frívola. La política no és una qüestió de saltirons ni de focs d'artifici, sinó que en realitat és una feina que consisteix a marcar-se uns objectius, anar-los a encaçar amb una gran tenacitat, no? I, per tant, vaig estar molt content que hem diguéssim: «Escolti, vostè ha fet el discurs que suposava que faria.» Doncs, sí senyor.

I bé. No es pot dir que no hi hagi un programa de govern, perquè hi han quatre grans eixos que si, en aquests quatre grans eixos, hi reeixíssim, encara que no fos al cent per cent, faríem un gran salt endavant –grans eixos de caràcter econòmic i social. Però després això: més poder per a Catalunya i més diners per a Catalunya.

Bé. Per altra banda –ho suposo–, qualsevol, diguem-ne, reticència que hi pugui haver com, de vegades, doncs, amb mitges paraules es dona a entendre respecte a la justificació de la meua presència aquí, doncs, en tot cas, s'ha de dirigir al president del Parlament, que és qui em va fer l'encàrrec.

I, finalment, el que vull dir és que el que ha volgut dir el poble amb unes eleccions, finalment, quan es veu realment el que ha volgut dir el poble, és quan es dona resposta a allò que és la pregunta que es planteja en unes eleccions: qui ha de governar aquesta país d'ara endavant? I això, doncs, es veurà, en tot cas, al final d'aquests debats.

Bé, dit això, vull dir que estic d'acord amb una pila de coses que ha dit el senyor Maragall; el que passa és que moltes d'aquestes coses... Comprenc que, potser, el senyor Maragall, que durant aquest temps deu haver seguit poc l'activitat parlamentària, no n'estigui gaire al corrent, però aquest Parlament sempre n'ha tingut molta, d'importància. Que no hi hagi despatxos per a la gent és una altra cosa, que, en part, depèn que, en un moment determinat, es va demanar que la Generalitat pagués 17.000 milions de pessetes per aquest Parlament, no? (*Remor de veus.*) Sí, senyor. Com que no? I jo, president de la Generalitat, vaig dir que ni un duro, i que, en tot cas, això sí, el que costés el traspass, el trasllat del Museu, però res més. Naturalment, crec que hem de ser felicitats, Convergència i Unió, per haver estalviat 17.000 milions de pessetes al Govern de Catalunya. (*Remor de veus.*)

Però, a part d'això, el que vull dir és que el Parlament sempre ha treballat molt; no ha esperat que arribés el senyor Maragall, per treballar molt, aquest Parlament, eh? I, a més, ha treballat buscant sempre..., tampoc ha esperat el senyor Maragall perquè busquéssim el consens, ni els acords. Per exemple, a la legislatura passada, vull dir que es van aprovar setanta lleis –Déu n'hi do!, no?–, setanta lleis, el 81,4% de les quals, d'aquestes setanta, es va aprovar, o bé per unanimitat –el 52%, més de la meitat–, o bé per majoria àmplia, que vol dir amb majoria de més de dos partits. I si ara anéssim repassant les mocions, les resolucions, etcètera, veuríem proporcions molt més altes, del 95%, per exemple, del 96,8%, etcètera. O sigui, aquest esforç s'ha fet, i a més s'ha treballat molt. De fet, jo crec que seria una ofensa al que han estat els parlaments anteriors i als seus membres, els seus components, de dir que fins ara no s'havia treballat, en aquest Parlament. Seria, quasi, quasi, jo diria, una ofensa, no?, molt injustificada.

I vull recordar –no tinc les dades aquí, a mà, però, de tota manera, estan a la seva disposició, les dec haver deixat a la cartera– que, per exemple, jo personalment he contestat unes dues-centes cinquanta preguntes directament. I, de respostes escrites que s'han contestat al Parlament, si la memòria no em falla, se n'han fet, aquesta última legislatura, dotze o tretze mil. I com això, podríem continuar. Per tant, aquest Parlament, per a satisfacció de tots nosaltres, i per a satisfacció del país –perquè un país ha de poder estar orgullós del seu Parlament–, ha treballat, i ha treballat molt. (*Se sent una veu que diu: «No és veritat!»*.) Bé, no deu haver treballat vostè (*rialles*), però el Parlament ha treballat molt. (*Rialles i remor de veus.*)

Bé, quant als temes... (*Forta remor de veus.*) Quant als temes de la Corporació de Ràdio i Televisió, li vull dir que nosaltres apliquem el sistema que vostès, de fet, van imposar, com a PSOE-PSC, en el seu moment, i que no han volgut canviar mai, i que, entre altres coses, comporta, per exemple, coses que la gent no sap, que és que TV3 és de titularitat de l'Estat, no de la Generalitat. Fins i tot arriba fins aquí, això. I això és una llei socialista, en èpoques de majoria absoluta socialista. I el sistema i la forma de funcionar, que, naturalment, com és lògic, ja que ho van fer els socialistes –primer el senyor Chaves–, s'aplica a totes les televisions poc o molt d'inspiració socialista, i ràdios que hi pugui haver..., doncs, ho van fer vostès. I és curiós que ara ho demanin... Bé, per tant, jo em remeto..., jo sempre he fet molt de cas del que diuen vostès, considero que vostès són gent que, com vostè ens ha recordat, ara, doncs, estan molt al dia, i, per tant, no tenim per què canviar-ho, això. Però, en tot cas, com vostès deien abans –com vostès deien abans–, de fet, això es debatrà en un debat que hi haurà properament.

Quant a la influència sobre els mitjans privats, que vostè diu –no sé si es referia concretament a la influència que puguem tenir en *El País*, per exemple–, jo li sugereixo que es llegeixi els mitjans privats, amb aquesta observació que m'imagino que alguns d'ells consideraran molt ofensiva.

Bé, aleshores, ja anant a altres qüestions, vostè diu: «No n'hem de fer cas, d'això de Madrid; som nosaltres, que

ho hem de resoldre...» En Tarradellas ja deia, el president Tarradellas deia coses com les següents –quan va poder tornar, tots esperàvem que tornaria a Barcelona, oi?, se'n recorden, l'any 77?–, i va dir: «–No, escoltin, jo, a Madrid. –No s'hi ha d'anar, a Madrid; nosaltres, aquí, ho hem de resoldre... –Res, res, jo, a Madrid.» Amb una gran decepció que va causar a l'opinió pública catalana, perquè, és clar: «En Tarradellas pot tornar.» Tothom, ja, a la plaça de Sant Jaume, esperant en Tarradellas. «–On és, en Tarradellas? –És a Madrid.» O no va anar així? O no va anar així? (*Remor de veus.*) Bé, vull dir-li-ho, perquè, jo, que sóc un home que m'agradaria anar-hi poc, a Madrid, doncs, bé, hi hem d'anar, i, en realitat, ja que vostè ha utilitzat una citació d'en Tarradellas, jo li utilitzo, no una citació, sinó el que, en un moment molt decisiu i molt important, ell va fer.

Vostè parla, a més, de tots els municipis, no? I té tota la raó, i és molt important, i els municipis hi juguen un gran paper, però també li vull dir una cosa: aquells països que han centrat el seu poder polític en els municipis han estat països, en conjunt, febles. Si han centrat molt, molt preponderantment el seu poder en els municipis, han estat països políticament febles, i com a països, febles. I en posaré dos exemples, un que vostè cita molt sovint: Itàlia. Itàlia té una vida municipal riquíssima, una tradició municipal riquíssima, però com a país, fins fa molt poc, va ser un país inerm. I a Alemanya va passar el mateix. També els municipis van tenir una gran importància en un moment determinat, però com a país va ser inerm. Perquè la concentració quasi total de poder en els municipis va fer que no hi hagués una capacitat de política global. O sigui que vostè té molta raó, però torno a dir que sense un poder polític nacional fort això porta a una tremenda fragmentació i a una gran feblesa política. (*Remor de veus.*)

Respecte a l'educació, voldria dir-li que em sorprenen les seves crítiques, perquè nosaltres estem aplicant, més que ningú –òbviament, molt més que Andalusia, per dir una comunitat–, molt més que Andalusia –per dir una comunitat autònoma de Govern socialista–, estem aplicant més que ningú una llei que vàrem fer conjuntament vostès i nosaltres, i Iniciativa també, si no ho recordo malament –si no ho recordo malament. Bé, és una llei que la vàrem, en part, pastar aquí, a Catalunya, en part, amb una aportació molt important del Govern de la Generalitat, de la Conselleria d'Ensenyament –en aquella època amb en Guitart, i després amb en Laporte–, i la vàrem votar a Madrid, i l'estem aplicant. I l'estem aplicant amb el ritme que la Llei diu que l'hem d'aplicar, i amb la intensitat que la Llei diu que l'hem d'aplicar. N'hi ha d'altres que no l'apliquem; i després, si ho volen, doncs, els en donaré dades i percentatges; nosaltres l'apliquem molt a fons. Som l'única comunitat autònoma, per exemple, que té tres branques del batxillerat; l'única –l'única. Per tant, em sorprèn la crítica quan nosaltres fem allò que vàrem aprovar conjuntament, i som, pràcticament, els únics que ho fem; amb un cost econòmic molt fort, i amb un cert desgast polític, ho reconec, perquè, com que és una llei difícil d'aplicar, i molt cara, doncs, resulta que es presenten problemes, evidentment, i incidents, i dificultats. Però nosaltres estem aplicant aquesta Llei més que

ningú. Molt més que els governs socialistes que hi ha a Espanya, i –ho repeteixo– em sorprèn, simplement, que hi pugui haver, sobre aquest punt, una crítica. (*Remor de veus.*)

Sobre el territori, voldria dir una cosa: primera, no estic d'acord que no hi hagi hagut, en molts aspectes, una descentralització important, posem per cas en sanitat, posem per cas en universitats, però finalment hi ha una cosa molt important. Les paraules són les paraules, les propostes poden ser les propostes, sobretot quan no s'ha tingut responsabilitats de govern, es poden fer propostes brillantíssimes. Però els resultats són els resultats, i jo ahir ja vaig dir que el resultat de la política territorial del Govern de la Generalitat és bo, rotundament bo. I aquí hi ha els números; aquí hi ha l'evolució, com li deia, demogràfica, econòmica, etcètera, etcètera. Em crida l'atenció, també, una altra cosa: que, de vegades, hi han sectors, i a vostès mateixos, els socialistes, els passa, que sempre estan demanant traspasos d'aquí..., traspasos de la Generalitat cap a tothom, sobretot cap als municipis. No veig que mai demanin i insisteixin que s'acabin de fer els traspasos que s'han de fer des de Madrid cap a la Generalitat, o, per exemple, no ara, sinó... Evidentment, gens ni mica quan manaven els socialistes a Madrid (*remor de veus*), gens ni mica; i tampoc veig que parlin mai del problema –que és un problema irresolt que tenim a Catalunya– de les diputacions. En tot cas, en el tema del territori, ho repeteixo, jo em remeto als resultats del que és l'evolució de la renda, de la demografia –que és molt important, la població, per indicar si una comarca va amunt o va avall–, del traspàs, de la descentralització que hi ha hagut en molts i molts serveis, etcètera.

Vostè ha parlat d'economia. Bé, quant a economia, qui ho diu, que la competitivitat de Catalunya baixa? Em sembla que ho ha dit el senyor Maragall, però, és clar, si un país incrementa tremendament les seves xifres d'exportació, i no d'exportació cap a països, diguem-ne, als quals es pot entrar per un problema de preu, sinó que necessàriament s'hi ha d'entrar per un problema de qualitat; si l'augmenta molt i molt, què vol dir, això? Bé, doncs, vol dir que som un país competitiu. I molt més competitiu que abans, evidentment. I per què? Bé, doncs, perquè, per moltes circumstàncies, vostè ho vol, i perquè podem aprofitar tot un patrimoni que ens ve de lluny, però perquè nosaltres –atenció!– vàrem introduir a nivell espanyol, però abans havíem practicat i practiquem a nivell català, el concepte d'economia productiva –ho saben ben bé, les discussions que teníem amb en Solchaga i amb el Govern de Felipe González sobre aquesta qüestió–, en aquella època, que deien, permeteu-me que ho recordi: «Espanya és el país on una persona es pot fer rica més de pressa.» Vostès saben de qui és la paternitat d'aquesta frase, i quina política hi havia darrere d'aquesta frase... (*Veu de fons.*) No, va ser del senyor Solchaga. Va ser del senyor Solchaga. Però, bé, nosaltres vam introduir el concepte d'economia productiva, aquí i a tot Espanya, afortunadament, no?

I, quant al tema de la família, que diu, la família però també les empreses, i la família, li vull recordar una cosa: la cosa més important que s'ha fet per tal que hi hagi empreses familiars és la reducció a quasi zero de

l'impost de successions. I això es va fer a petició de Convergència i Unió, del Grup Parlamentari Català, amb la col·laboració del Partit Popular i amb la crítica del PSOE i del PSC. (*Veus de fons.*) Per tant, nosaltres, aquesta política familiar, i d'empresa, i d'empresa familiar, l'hem feta, i no pas amb l'ajut de vostès. I quan ens ha calgut, per exemple, també, modificar la política espanyola amb tot el referent a R+D –o a I+D, com diuen a Madrid, I+D+I, que vol dir «innovació», +I, que vol dir «internacionalització», I+D+I+I– (*rialles*); escoltin, és com es diu en el Congrés dels Diputats, si-guin respectuosos amb el Congrés de Diputats. (*Fortes rialles.*) Bé, doncs, això, això, evidentment, no ho vam poder fer amb vostès, vostès es van tancar amb pany i forrellat; ho vam haver de fer amb el Partit Popular.

Bé, i com això, tantes altres coses que podria explicar, però, per exemple, em sorprèn el que diu de «les infraestructures que tenim pendents». Escolti, les infraestructures, ara, finalment, les hem desencallat, i, quant al TGV, li haig de dir que amb qui no vam trobar gaire col·laboració va ser amb els governs del PSOE, ni amb vostès. Entre altres coses, encara, vostès, l'any 1991 deien –i hi ha la premsa de l'època que ho diu– que no calia que el tren arribés fins a França, el TGV. Vostès ho deien, vostès ho deien l'any 1991. (*Forta remor de veus.*)

Bé, aleshores..., però, en fi, de tota manera, jo, el que vull agafar és l'aspecte positiu del discurs del senyor Maragall: estic molt content que ara ells, vostès i nosaltres coincidim amb la necessitat, no ja de desencallar-les –que ja ho estan, de desencallades–, sinó d'impulsar més aquestes obres d'infraestructura que encara no estan, evidentment, acabades. Però, en fi, en tot cas, i tornant al tema de l'economia, jo li deia: com és possible que diguin que la competitivitat baixa en un país on, per exemple, en el terreny industrial, l'any 98, Catalunya va captar més del 40% de les inversions estrangeres industrials? I les inversions estrangeres industrials que vénen ja no són d'aquelles que fan com indústries de meccano, que vénen per anar posant components..., no, no: són indústries de molt més alt nivell tecnològic, i que des d'aquí, a més, permeten una exportació molt i molt important. Com s'explicaria que no s'ha fet una política econòmica, si resulta que Catalunya, del 86 fins avui, ha passat –com deia ahir–, el seu PIB, que era del 86% respecte a la mitjana de la Unió Europea, al 100%?

Bé, deixant de banda aquest tema, senyor Maragall, nosaltres hem plantejat, sempre, el tema de consens. Ahir mateix, jo m'hi vaig referir més d'un cop en el meu discurs, i celebri que vostè en parli. I quan vostè diu: «Junts, hauran de dir que sí», doncs, potser sí que, junts, hauran de dir que sí, però, primer, cal que ens posem junts aquí i, per això, caldrà que ens posem d'acord amb el que volem plantejar, amb el que volem demanar, i, després, de tota manera, una certa actitud receptiva a Madrid, per part del govern que sigui –per part del Govern del PP– hi ha de ser i, si no hi és, ens serà, malgrat tot, difícil aconseguir la plenitud del que demanem. És clar que vostès hi tenen molt a fer, en això, perquè tenen una vinculació molt estreta amb el

PSOE, i, per tant, hi poden ajudar molt –el PP també pot i ha d'ajudar molt, el PP de Catalunya.

Ara bé: jo li vull fer notar, de tota manera, que l'experiència ens demostra que, de vegades, el tancament que hi ha hagut, quan s'han fet plantejaments ben raonables, doncs, ha estat molt gran. I també vull dir-li que, de vegades, ens hem adonat que, quant a la possibilitat d'aconseguir progressos importants per a l'autonomia de Catalunya i per a l'economia i per a la societat catalana, finalment, hi havia moments que, sentint-ho molt, passaven per la utilització de la força que tingués en aquell moment, concretament, el Govern de la Generalitat i el seu grup parlamentari aquí i a Madrid. I, aleshores, ho hem jugat, això. I sento molt haver de dir que hem aconseguit més coses a través d'aquest plantejament de fer valer una força que en algun moment podia ser decisiva a Madrid –amb vostès o amb el Partit Popular– que no pas a base del consens amb les forces de Madrid, que sempre hi han estat molt reàcties, han estat molt repetànies, per dir-ho així, no?

Perquè, és clar, quan ens diuen: «És clar, si s'hi va i s'hi plantegen les coses bé, el cistell dels impostos –ja ho hem dit sempre nosaltres...» No sé si ho han dit, però ho deuen haver dit en el seu confessional, perquè la veritat és que a l'hora... Perdonin, la veritat és que, quan nosaltres hem plantejat les coses del cistell d'impostos, o bé hem plantejat el tema de l'IVA, posem per cas –concretament, també, amb el ministre Solchaga–, doncs, hem tingut un rebuig total. I quan hem presentat el tema de l'IRPF, que tots sabem que, des d'un punt de vista estrictament de rendiment econòmic, és un impost modest per a nosaltres, doncs, hem trobat una gran oposició. De qui? De vostès. De vostès, que han dit: «Només el 15%», i encara amb topall, no fos cas que es disparés, això!. I, al final, vam haver d'agafar una solució que ens comportava, el primer any, dues o tres mil pessetes d'increment d'ingressos, no? I vostès s'hi van oposar i van dir: «Hi ha d'haver un topall» –el PSOE i vostès. Per tant, suposo que vostès, ara, després del discurs que acabo de sentir del senyor Maragall –i me n'alegro molt–, hauran canviat d'opinió i que seran partidaris que no hi hagi topall amb l'IRPF, que hi hagi un cistell d'impostos –el senyor Maragall ha, *grosso modo*, acceptat allò del 60% de segons quins impostos; podríem afegir-hi l'Agència Tributària–, etcètera. No saben l'alegria que em dóna saber que el senyor Maragall està d'acord en això.

Finalment, el tema, aquest, que vostè planteja de la carta autonòmica. Bé, crec que requerirà, aquesta mena de postdata que vostè proposa que es posi al final de l'Estatut, requerirà una mica d'explicació. Perquè, una de dues: o és una postdata sense cap mena de valor o bé, si no, és la reforma de l'Estatut. I és molt important saber si vostè el que proposa és la reforma de l'Estatut i, per tant, si el partit està disposat a votar-ho, perquè es necessiten els dos terços de la cambra. Per tant, és important que ens diguin, aquesta postdata, què vol dir: vol dir la reforma de l'Estatut, sense embuts, o vol dir una postdata, diguem-ne, sense pes jurídic, sense el mateix pes jurídic? La reforma de l'Estatut vol dir dos terços i vol dir majoria absoluta al Parlament, a les Corts Generals, i, després, vol dir referèndum. Per tant,

és important que vostès, això, ens ho precisin i diguin si vostès ho votaran, perquè, si no tenim la seguretat que vostès ho votin, tot això no té gaire sentit.

Bé, res més. Vull dir: espero que hi haurà més coses a comentar després de la nova intervenció del senyor Maragall.

El president

Moltes gràcies, molt honorable senyor. Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Pasqual Maragall per un temps màxim de vint-i-dos minuts.

El Sr. Maragall i Mira

Molt honorable senyor president, senyors diputats, senyores diputades, jo constato que el senyor Pujol fa un discurs d'oposició des del Govern; nosaltres farem un discurs de govern des de l'oposició. *(Aplaudiments.)*

Bé, el Govern ha estalviat quartos en el tema del Parlament. Doncs, en aquest cas, jo em felicito de l'acord que hi va haver, encara que penso que, potser, l'Ajuntament de Barcelona hauria d'haver utilitzat la posició dominant que tenia en aquesta negociació per exigir del Parlament algunes millores que, en fi, de tota manera, haurem de fer. Ens haurem de gastar diners, senyor president en funcions i candidat; ens haurem de gastar diners. No sé si 17.000 milions –espero que no tants–, però ens n'haurem de gastar bastants. De moment, per a una solució provisional, que es pot obtenir fàcilment per la via del lloguer –els lloguers del voltant estan a mil pessetes el metre quadrat i més. Som unes cent cinquanta persones a treballar –els que hi ha en aquesta cambra–; a vint metres quadrats –quinze metres quadrats, dotze metres quadrats, mínim, per tenir un ordinador, un «pupitre», com diuen els diputats en altres països–, ens aniríem a dos-tres mil metres quadrats. Això, jo crec que, amb trenta o quaranta milions al mes, ho podem solucionar, però, després, s'haurà de fer –i n'hem començat a parlar amb el president i amb el vicepresident de la cambra, que és qui ha estat encarregat pel president per tractar d'aquests temes–; probablement, haurem d'anar a una nova inversió.

No és bo que un Parlament comenci parlant d'ell mateix. No és popular –n'estic segur. Però estic segur, també, que Catalunya entindrà que, si aquest Parlament ha de fer la funció, a Catalunya, que ha de fer, doncs, un esforç, segurament, s'haurà de fer. Seria molt demagògic fer una altra cosa, molt popular, però molt ineficaç i molt contrària als interessos de la gent.

Si aquest Parlament ja està bé, com diu el senyor Pujol, doncs, reunim-lo, eh?, parlant ara no de l'edifici, sinó del tremp del Parlament, de la seva capacitat, de la seva executivitat, de la seva influència, de tot allò que ha fet..., doncs, que segueixi fent, que segueixi fent! Per què hem d'esperar fins a l'abril? Per, de fet, tornar-lo a reunir, llevat d'un parell d'ocasions excepcionals –una d'elles forçada pels quatre grups que no estaven al Govern en la legislatura anterior, per anar a un plenari sobre l'audiovisual abans de final d'any, que jo crec que és absolutament necessari–, i, llevat que haurem de reunir, també, la Comissió d'Estatut Interior, per veure si millorem el Reglament i, per descomptat, les con-

dicions físiques del nostre treball? Per què no ens hem de reunir per aprovar el pressupost? Quan, a més, el Grup de Convergència i Unió a Madrid ja ha aprovat el pressupost de l'Estat, que és la gran incògnita. Perquè els pressupostos d'aquí s'han endarrerit quan s'ha dit: «No podem fer res, perquè l'Estat no acaba d'aprovar el seu pressupost.» Però ara, sí, ja estem a les acaballes d'aquesta discussió. No hi ha res que impedeixi que Catalunya tingui el seu pressupost i que, per tant, la gent sàpiga que hem fet eleccions, hem elegit un govern –ja veurem quin, ja veurem quin, o amb quines majories, però, en tot cas, hem elegit un govern– i aquest es posa a treballar i no ens té amb l'ai al cor fins al mes d'abril.

Jo entenc que el senyor Mas, si és que repeteix en la seva funció, si és que es forma aquest Govern i ell continua amb aquestes funcions, estarà molt alleugerit si li diuen que fins a l'abril no ha de fer un altre pressupost, perquè qui dia passa, any empeny, i és una manera d'estalviar. Això ho sé i tots ho hem fet, tots ho fem, com sol dir el president en funcions. Però tots ho fem, quan no hi ha més remei o quan ens ho deixen fer. La meva obligació és no deixar-los, a vostès, que facin això. El país necessita una altra cosa.

CCRTV, Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. No sabia que fos de l'Estat. En tot cas, miri, ahir a la nit, estava mirant la televisió i vaig veure un debat –vaja, una conversa entre l'Emma Bonino, l'excomissària, que conec bé, de la Comissió Europea, i un senyor que es diu Puigbò. Jo pensava: aquesta senyora Bonino, que és molt lliberal i que està obsessionada amb el tema de la llibertat de criteris i de la llibertat d'empresa, també, etcètera, segurament no deu saber que la persona que l'està entreviuant és un presentador de la televisió pública catalana i propietari de la més important, d'una de les més importants freqüències privades que aquest Govern acaba de donar. Quan jo he dit el que he dit, quan jo he dit oligopolis i monopolis, ho he dit no perquè sí, eh? Ho he dit no perquè sí.

Mitjans privats, freqüències privades. Anem alerta, anem alerta, perquè el país pot començar a tenir la sensació que des del Govern, que des d'allò que és públic, es fabrica privat. I aquest privat fabricat des del que és públic no és privat de debò; no és economia productiva, senyor president en funcions, i no és ni economia ni política productiva.

Tarradellas a Madrid. Home, no teníem Parlament –no teníem Parlament. Aquest Parlament estava tancat. Les claus del Parlament, les tenia el senyor Socias, que era l'alcalde de la ciutat, i en Narcís Serra, si no ho recordo malament, li va anar a demanar les claus perquè el Partit Socialista, en el míting del 20 de juny, a la Monumental, va dir: «Si guanyem, demanarem les claus del Parlament; reunirem els diputats electes i demanarem al president a l'exili, el president Tarradellas, que vingui a presidir aquesta sessió al Parlament.» Però, clar, aquest Parlament que oferíem a en Tarradellas no era el Parlament; en aquell moment era una sala –una sala tancada, per cert; no teníem Parlament. I Tarradellas, que ens va decebre –a alguns– en aquell moment, de seguida ens va enlluernar amb la magnitud de la seva intuïció, amb la manera com va negociar a

Madrid i, sobretot, quan va arribar i va dir: «Jo sóc...» Va anar a Madrid, sí, però va dir, en arribar a Madrid: «Jo sóc el successor d'aquell que Franco va manar executar.» (*Aplaudiments.*) I, amb aquesta barreja de pragmatisme i de fidelitat al país, a les nostres conviccions i a la nostra història i als nostres símbols, ens va captivar. A tots!: els que havíem demanat que tornés i els que no havien demanat que tornés –a tots.

Vostè diu que, a Madrid, no li agrada anar, que no li agrada haver-hi d'anar tan sovint i que jo li estic dient que hi vagi. No, jo m'estava referint –i m'hi referiré sempre que calgui– que a Madrid s'hi ha d'anar, i a Espanya, en general, s'hi ha d'anar més. Catalunya s'ha d'explicar millor. I alguns dels meus amics –i en el meu bàndol polític– em diuen: «Vols dir que hem de parlar tant? Vols dir que ens entendran? Vols dir que...?» Alguns dels meus amics més íntims, fins i tot, em diuen: «Escolta'm, si ja estem farts de demanar que ens entendran, si el que voldríem és que no ens volguessin entendre, que no fessin més esforços perquè encara és pitjor.» I jo continuo dient que la nostra obligació és fer-nos entendre, i que la solució, no de Catalunya, sinó d'Espanya, i, per tant, de Catalunya dintre d'Espanya, mentre no decidim que marxem, és que ens entenguin, és a dir, és que ens entenguem. I, el president en funcions, quan parla, l'entenen –quan parla, li dic–, però ha anat poc a Madrid. Quan va anar al Senat a fer el discurs –l'únic que hi ha hagut, i no entenc, per cert, perquè no n'hi ha hagut més; no ho entenc, perquè s'hauria d'haver demanat... Aquest últim debat no es va fer perquè com que hi havien eleccions... Sempre, com que hi ha eleccions, com que hi ha unes altres eleccions, no es fa res: no es fan pressupostos, no es fan debats, no es fa res. Escolteu, siguem seriosos, perquè la política... Al final, la gent tindrà tota la raó del món que –unes eleccions per unes altres–, mai governem del tot, mai debattem del tot sobre les coses que interessin. Quan el president en funcions va anar a Madrid i va fer el discurs del Senat, els diaris de Madrid, tots els diaris de Madrid, van dir: «El millor discurs ha estat el del president de la Generalitat de Catalunya.» I quan ha anat a Lepe –perquè m'ho han dit–, a Andalusia, va convèncer els empresaris andalusos, i quan va anar a la Carlos III, la gent va dir: «Ara es comença a entendre alguna cosa.» Ho ha fet poc, senyor president en funcions; ha tingut vint anys per fer-ho; ho havia d'haver fet més, havia d'haver tingut la dèria de fer-ho i no l'ha tingut. S'ha refugiat en aquesta comoditat de dir: «No ens entenen; no hi anem.» Doncs, potser no ens entenen, però no ens entenen perquè no hi anem, en part, i perquè ens hem d'explicar millor.

Municipalisme, països febles... Escolti: països febles, països febles..., Déu n'hi do, d'Itàlia i la República Federal Alemanya, que, vostè, no sé si ha citat o no. Primer: són els països que no van tenir una monarquia absoluta en el seu moment, en el XVI, en el XVII, en el XVIII, i, com que no la van tenir, doncs, van ser països amb unes ciutats molt fortes que van mantenir el tremp del país, eh? Ja voldria jo el tremp de país d'Itàlia, com a sistema de ciutats; ja el voldria.

Alemanya. Doncs, exactament igual. Alemanya, Itàlia... Vostè, senyor president en funcions, en això..., em pen-

so que no ens entendrem mai, vaja. Potser sí que ho he entès, però ho he entès d'una altra forma que la majoria de la gent, no que jo, eh? En el futur, en el present i en el futur, els països forts són aquells que tenen..., seran forts els països que tinguin una xarxa de ciutats potent, i no ho seran els que no la tinguin. I, bé, doncs, aquesta contraposició entre país i ciutats, que jo hauria admès durant uns anys, a l'inici confús de l'autonomia, quan calia, vostè deia sovint: «Tothom sap què és un alcalde, tothom sap què és un guàrdia civil, tothom sap què és un bisbe; ningú no sap qui és el president de la Generalitat o què és el president de la Generalitat, i la Generalitat què és.» D'acord, això era així. Havíem, segurament, de sacrificar algunes coses. Però, miri, la senyora Thatcher va sacrificar el gran Londres i ara l'han refet.

L'han refet i ara elegiran un nou alcalde; hi ha una gran commoció a Londres sobre qui serà el nou alcalde del GLC, del Greater London Council. Vostè va aprofitar els vents que corrien en aquell moment, finals de l'any 86, per, a inicis de l'any 87, suprimir l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Es va equivocar; es va equivocar rotundament, perquè Catalunya anirà bé si l'Àrea Metropolitana de Barcelona va bé. Vostè n'havia dit una vegada «la *force de frappe* de Catalunya». Doncs, ho segueix sent, senyor Pujol, per molt que hagin passat els anys, i ho segueix sent per bé de tots, i jo diria que, a més, més a satisfacció de tothom, perquè Barcelona, que era mal vista potser a les comarques fa vint anys, ara no ho és, i la gent n'està molt més orgullosa i hi vénen sovint, més sovint, perquè saben que és la seva capital, cosa que abans no sentien.

Municipalisme, sí. Municipalisme, i tant que sí! Farem el congrés de municipis i d'aquí sortirà no només una proposta de devolució, sinó també una proposta d'organització del territori de Catalunya, que vostès, tot i tenir un mandat, tot i tenir un mandat parlamentari per fer-ho, no han fet; i no l'han fet, la regionalització de Catalunya, que és un mandat d'aquest Parlament que vostès no van complir en legislatures anteriors, no el van fer perquè el van posar en el carrer sense sortida de la Llei de província única, que vostès sabien que no anava enlloc, perquè no la volia ni Lleida, ni Tarragona, ni Girona, ni Madrid; posats a no voler-la, no la volia ningú, aquesta Llei de província única. Va ser una manera no elegant, jo diria hàbil, però que no van enganyar ningú, de no haver d'enfrontar el problema de l'existència d'una pluralitat i una diversitat de territoris a Catalunya que necessita el seu reconeixement perquè Catalunya vagi bé, perquè sigui una, sí, però una formada per singularitats amb veu, que és el que farem en aquest país ara. Començar a construir, com a Administració, el que són ja els territoris naturals, i començar-ho a fer sobre la base dels municipis, sí, dels municipis, que són una força importantíssima de Catalunya, si no la més important durant molts segles, i ara l'hem de fer servir.

Educació. Vostè diu que som els que ho hem fet millor. No, no som els que ho hem fet millor; no ho som, perquè si ho fóssim no tindríem la sensació que jo he tingut i que tothom té a Catalunya, potser llevat de vostè, que en aquest moment l'ensenyament secundari en

particular i l'ensenyament en general és un drama. I vostè em dirà: «Home, no dramatitzem, ja prou que dramatitzen els mestres i els professors.» I en això estaria d'acord amb vostè. Jo he governat també, en menor mesura, però he governat una colla d'anys i sé el que és. Vostè pot dir: «Oh, és que els professors són uns rondinaires.» Doncs, miri, el primer rondinaire de Catalunya és vostè, això per començar (*rialles*), perquè és el que ens ha ensenyat a fer, sobretot rondinar. I estimar el país, compte, no li estic faltant al respecte; estic dient una cosa que em penso que tothom entén. Vostè ha rondinat molt, i els models, en fi, els mimetismes funcionen, però aquest rondinar dels mestres i dels professors té una base real. En aquest moment, hem dit a l'escola: «Vostès s'han d'espavilar i integrar socialment una joventut nova», amb nous coneixements, amb noves disciplines, amb una nova societat en la qual les coses ja no són com abans, on la família ja no és el que era, senyor Pujol, que és molt diferent, que té formes diferents, i han dit a l'escola: «Vostè, espavili's, integri tot això, si pot!» I a mi em vénen els mestres i em diuen: «Escolteu, si fem classes amb dos o tres nanos cridant durant tota la classe.» I jo els dic: «Bé, i per què no els traieu de classe?» Diu: «És molt pitjor si els traïem de classe, perquè fora, en el passadís, quan nosaltres érem petits, hi havia algú que vigilava; ara no hi ha ningú; és molt pitjor; si els treus de classe, és molt pitjor.»

Mireu, l'ensenyament no està segurament en la situació dramàtica, tràgica que alguns diuen, però està en una situació molt difícil i, per tant, diem que ho hem fet bé; en relació amb altres autonomies, doncs, ens en sortim. Estan malament, també, les altres autonomies? Sí, segurament estan malament. Estan tan malament com nosaltres? No ho sabem; tampoc tenim tanta obligació de saber-ho des d'aquest punt de vista. Jo li dic que aquí està malament, i que la gent està demanant, que el clam que jo he sentit a Catalunya durant un any és el primer de tots, aquest: això no va, això no va. I no va perquè, a més, no estem donant a l'ensenyament públic l'orgull de ser el que és, que és la columna vertebral de l'ensenyament; la columna vertebral, no l'única. Jo he reunit a Lleida professors d'instituts de la pública i de la concertada, junts, que no s'havien trobat mai. Van venir els jesuïtes, van venir els maristes i no recordo quin altre, amb els de la pública, i crec que això és el que s'ha de fer; posar-los junts i dir-los que cada u faci el que ha de fer, «però tots viviu de recursos públics; per tant, tots heu de contribuir a canviar la situació». No som els primers en inversió en ensenyament públic. No ho som, oi?, comparat amb la resta d'autonomies, però, en tot cas, això no és el que em preocupa més, perquè això prové de l'existència d'un sector privat subsidiari molt potent a Catalunya en tots els sectors, sigui autòpistes, sigui ensenyament, sigui sanitat.

Crec que vostès no han anat a l'escola aquests anys. Tinc la impressió que vostès no ho han viscut i ells tenen la impressió que vostès no ho han fet. Jo hi aniré, a l'escola, jo sí que hi aniré, no per dir el que han de fer, però sí perquè se sàpiga que el país està preocupat per l'escola i que és important que les autoritats ho sàpiguen.

Territori. Traspasos als ajuntaments, no traspasos per a Catalunya. No, no és cert que no demanem traspasos per a Catalunya, el que sí que diem és que s'ha de redistribuir. Nosaltres vam proposar el 50-25-25; ara proposem el 40 per a l'Estat i el 60 per a les autonomies, però, d'aquest 60, 30 i 30. No ens agrada el model en què d'aquest 60 que es traspassa..., pensin que l'any 1980 estàvem a 80 per cent, 80 o 85 per cent, zero, i 15 o 20 els ajuntaments. I ara els ajuntaments estan a 15 o 20, igual. Les autonomies tenen tot aquest 30, i aviat 40, que serà traspasat des de l'Estat. Déu n'hi do! Però el que no és bo és que es «remansi» i que es produeixi aquesta sensació que el que hi ha és un «remansament» del que l'Estat envia en un altre nivell de petits estats, que repeteixen errors de l'Estat. L'Estat no ens agrada, primer, per una qüestió –als catalans, em refereixo–..., tradicionalment la nostra cultura política és aquesta de malfiança de l'Estat, i aquesta malfiança es deriva de dues coses: una, una certa ideologia més contractual –nosaltres som més pactistes que no pas legisladors, crec–, però, d'altra banda, no ens agrada per la distància, perquè ens agrada que les coses..., i això passa a tothom, a tots igual, totes les cultures polítiques estan d'acord que com més a prop millor. Mireu, mirin, el Tractat de la Unió diu en el seu preàmbul: «La Unió Europea és una unió dels pobles» –no diu dels estats, diu dels pobles– «cada cop més estreta, on tot es farà com més a prop dels ciutadans millor.» I això resumeix, molt millor que qualsevol nacionalisme, i quasi diria millor que qualsevol federalisme, el que volem dir i el que Catalunya necessita en aquest moment: com més a prop millor; amb les excepcions que són del cas, perquè la subsidiarietat no és purament proximitat. Vostè m'ho va dir un cop en un debat, em penso que va ser al Saló de Cent, i tenia raó: no és només proximitat, és proximitat i és economies d'escala, i és capacitat de redistribució i, per tant, un cert nivell superior, i és també combatre el perill de collusió; els països petits, sobretot, tenen el problema que molt poder, molt a prop, de vegades ofega. Per tant, proximitat, «sí, però...» –com diuen els francesos.

Territori, les diputacions. Miri, les diputacions, la província única no és la solució; les diputacions, la solució és que nosaltres fem les nostres diputacions, les catalanes, dels territoris, que els podem dir com vulguem, «vegueries» en diu el Partit Popular, perquè ja tothom està d'acord, menys vostès, que no s'han pronunciat en aquesta campanya electoral. (*Remor de veus.*) Vegueries, en diuen vostès. Doncs, està bé, és un nom una mica antic, però, en fi, està bé, vostè a més és de Tortosa i els veguers a Tortosa hi tenen molta tradició. (*Remor de veus.*) La Llei ho diu. Molt bé. Doncs, vegueries, set vegueries. Doncs, les províncies catalanes què són, sinó aquestes set vegueries que tots els partits de la cambra volen menys vostès? S'han de posar a rotllo amb això, s'han de posar d'acord amb nosaltres, perquè, a més, si vostès ho fan anirem a Madrid i ho aconseguirem, i els direm: «Mirin, nosaltres, de moment, ens organitzem així.» I ells ens diran: «Pues esto no está previsto en no sé qué ley.» Molt bé, doncs, discutim-ho. Quin problema té? Ara m'estic allargant massa, i vaig tallant, senyor president. Quin problema té? Que té efectes sobre una altra cosa que no té res a veure amb l'Administra-

ció provincial, que són les circumscripcions electorals. Bé, discutim-ho. Tan greu és que Catalunya tingui vint-i-vuit senadors, suposem, quan Andalusia en té trenta-dos? Per què n'hem de tenir setze? O comparat amb Castella i Lleó, que també en tenen vuit per quatre, trenta-dos, em fa l'efecte, nosaltres en tenim setze, la meitat que Castella... Home, doncs, no! Tampoc no..., aquest no hauria de ser un obstacle perquè se'ns reconeguéssim que la província, a Catalunya, pot ser una realitat diferent d'aquella que fa un segle o un segle i mig es va decidir.

Competitivitat. Miri, el 0,6% d'inflació diferencial respecte d'Espanya —era 0,5 fins ara, abans d'ahir 0,6— és una pèrdua neta de competitivitat, del 0,6%. Exactament igual. Cada cop que la nostra inflació puja un punt més que la inflació europea..., sobre Espanya, dic —sobre Europa és molt més que sobre Espanya, eh?—, i això és preocupant, això és enormement preocupant. Abans, quan hi havia la pesseta, doncs, sempre podíem dir al senyor Solchaga en aquestes discussions que es tenien vostè i ell, molt interessants, sobre què volia dir economia productiva, em penso que tots dos estaven d'acord, però es continuaven discutint perquè el tema era la devaluació. La devaluació, si s'havia de devaluar o no. Jo sempre he pensat que el Boyer i el Solchaga van tenir un mèrit immens de mantenir durant un temps —durant un temps, eh?, després possiblement es van passar i es van equivocar— una pesseta alta que ens va obligar a ser més productius, a incrementar la productivitat. Ara s'exporta més, i s'exporta més perquè durant un temps no vam poder perquè teníem una pesseta tan alta que ens vam obligar nosaltres mateixos a ser més competitius. Sí, sí, això és productiu, també, no ens enganyem.

A partir d'un moment determinat, doncs, això va deixar de ser així i es va mantenir una pesseta artificialment alta, no? Però no es pensin..., això s'ha acabat; la pesseta ja no existeix. Existeix l'euro, estem vivint en l'euro i, per tant, cada punt diferencial d'inflació que tenim són mercats que perdem, no hi ha volta de full sobre això, i per tant, Catalunya haurà de tenir una vigilància de la inflació i una vigilància de la competència. Hauríem de tenir qui vigili també aquests temes d'excés de concentració de poder, que abans m'hi he referit un moment, en els mitjans de comunicació. Per ser competitius, s'ha de ser molt curós en tots aquests temes: el de la inflació diferencial, el de la competència, el de la grandària de les empreses, el de la innovació, en fi, grandària de les empreses i competència del petit comerç, que vostès han parlat de protegir el petit comerç i veiem com està. Vint anys de protecció del petit comerç i ja veiem en aquest moment com està. Van ser vostès, que van donar les grans superfícies que ara s'estan fusionant; potser no ho van estudiar això, van ser vostès.

Bé, vostè ha parlat de l'impost de successions, vostès són un bon *lobby*, jo no ho nego. De vegades, quan parlo amb empresaris, em diuen: «Tot això que dius està molt bé, però qui serà el nostre..., qui serà l'Homs»...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Maragall i Mira

Sí, anem acabant.

El president

...hauria d'acabar.

El Sr. Maragall i Mira

No, ara ja vaig acabant. «Qui serà l'Homs, qui farà d'Homs?», em diuen. Per no dir de Roca, perquè en Roca ja no hi és, no hi era; l'Homs tampoc, perquè tots dos se n'han anat... En Trias, en Trias diu «jo». Molt bé. En Trias ho farà i ho farà bé; ho farà bé, sí, hi estic d'acord; són bons *lobbistes*. És a dir, hi ha temes concrets, d'empreses concretes... (*Remor de veus.*) Sí, ho ha dit ell, s'ha assenyalat ell mateix, no? (*Rialles.*) Doncs, escolteu, molt bé, ho farà bé, ho farà bé; n'estic segur perquè, a més, té moltes virtuts. Llàstima que se'n vagi a Madrid, però, bé, això és una altra qüestió. (*Rialles.*)

Doncs, molt bé, vostès són un bon *lobby*, però això no vol dir que hagin afavorit molt l'economia catalana. No: han afavorit algunes coses d'alguns sectors, d'algunes grandàries d'empresa..., per cert, els de l'Institut de l'Empresa Familiar, tan afavorits pel tema de l'impost de successions, sempre em diuen: «Felipe González i Pujol ens van ajudar molt», sempre em diuen, no sé si per aquest ordre, però em diuen sempre tots dos.

En tot cas —en tot cas—, només una referència al TGV. El TGV, vostès, normalment, jo crec que és una de les grans idees que vostès van promocionar. L'altra va ser Port Aventura, aquesta amb molts més problemes, com ja se sap, però —dic en el moment de néixer, la del TGV estava bé— vostès insistien potser massa; vostè ho ha dit, diu: «No volien que anés a França», i amb això s'ha traït, perquè això no és veritat, primera, però, en segon lloc, vostè s'ha traït, perquè, quan vostès ho van plantejar, ho van plantejar com una manera d'anar a França, efectivament, i no és el més important; el més important del TGV no és França; el més important del TGV és Montpeller, en tot cas, eh?, però és també Madrid i és Saragossa i és València. És a dir, més enllà..., mirin, mirin, més enllà dels quatre-cents, cinc-cents, sis-cents quilòmetres, a tot estirar, el TGV no és competitiu amb l'avió i, per tant, per què ens interessa el TGV? Deixem-nos d'històries, ara: ens interessa per «nuclear» des de Catalunya un mercat de quinze milions d'habitants, si pot ser de més, perquè aleshores sí que serem competitius i aquí sí que les ciutats faran falta.

El president

Senyor diputat, li prego que acabi. Tindrà un altre torn amb posterioritat.

El Sr. Maragall i Mira

Acabo immediatament, acabo immediatament.

Punt 1

El consens el farem, el consens el farem i la carta autonòmica la hi explicarem –la carta autonòmica– amb tot detall. Aquí, hi ha hagut una mica de canvi de papers; vostès fan més aviat reticències i han fet unes quantes bromes, jo també m'hi he apuntat, però han fet més crítiques que no pas propostes. Espero que podrem sentir d'aquí en endavant més propostes, més propostes.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Bé, sobre el tema de la Corporació, entenc que... –i ara que hi havia una sèrie de papers per demostrar amb xifres el grau de pluralitat, concretament, de TV3, comparat amb el d'altres televisions públiques... Però ho podem deixar, si els sembla, per escurçar, per al debat que hi haurà. En tot cas, celebros que el senyor Maragall hagi reconegut que no sabia que TV3 fos de l'Estat, perquè em sembla que posa de manifest que, de vegades, vostès parlen d'aquest tema sense haver-hi aprofundit realment, no? Perquè això és molt capital i té moltes conseqüències, per cert. Però, bé, ja en parlarem el dia del debat.

Respecte que nosaltres hem de mirar de fer una aportació, hem de fer una presentació nostra positiva de cara a Espanya, de cara a la resta d'Espanya, jo hi estic d'acord, i ho hem fet tant com hem sabut, no? Vostè ha citat tots aquests exemples de Lepe, etcètera, no? Per altra banda, hem fet una cosa nosaltres, oi?, hem fet sempre: el 76, el 81, el 93, el 96, un alt exercici de responsabilitat que en aquest grau ningú més ha fet a Catalunya, ni podia fer –jo ja ho comprenc. La nostra llibertat de moviments, la nostra no-dependència de cap altre gran partit polític espanyol ens donava un marge de maniobra que vostès, per exemple, o el Partit Popular, no tenen. Però nosaltres n'hem fet bon ús, d'això. El que hi ha és que, evidentment, a l'hora de defensar les coses de Catalunya, doncs, si ens hem de quadrar ens quadrem –si és que podem, a més, naturalment. (Rialles.)

Avui veig que vostè i jo –i em sembla que és bona cosa que ho fem–, doncs, fem cites del president Tarradellas. Deixi-me'n fer una que he dit moltes vegades i que, per tant, no és nova, no? El president Tarradellas deia sempre: «A Madrid tenen un raspall molt gran, molt gran, molt gran, guardat en un armari, i aquest raspall serveix perquè quan ve un català a demanar alguna cosa, el raspallen; el van raspallant, el van raspallant.» I nosaltres, els catalans, som molt sensibles a això. I al cap d'una estona de raspallar-nos ja no demanem res i ens n'anem contents; ens diuen que som simpàtics, «vosotros sí que...», etcètera, allò que tantes vegades hem sentit de dir, però ni cinc de calaix en cap sentit, ni econòmicament, ni políticament. I això ho he viscut personalment massa vegades, i permetin-me que digui que algunes vegades com a resultat d'haver acceptat consensos a Catalunya –que s'ha deixat, en conjunt, raspallar molt, perquè, doncs, hagi d'agafar jo com a norma ara considerar que ho hem fet molt bé

quan a Madrid ens diuen que som estupends. Perquè, realment, de vegades, simplement passa que ens han passat el raspall del dret i del revés.

Però, per la resta, ho repeteixo, nosaltres hem fet aquestes aportacions molt positives. Recordo unes declaracions de vostè, senyor Maragall, que va dir: «Convergència i Unió i el Govern de la Generalitat han de donar suport al Govern –socialista–, a les “verdes i a les madures”.» I el donàvem, perquè era justament, just abans del debat sobre el GAL, en el què vam donar suport al Govern socialista contra el Partit Popular. Per tant, perquè? Perquè els semblava que l'estabilitat política espanyola i la presidència que Espanya exercia en aquell moment de la Unió Europea, doncs, requeria això. O sigui, que ho vam fer. I ho seguirem fent amb la mateixa il·lusió de poder ser útils al conjunt de l'Estat, però, evidentment, sense deixar que això, doncs, ens sigui mal recompensat amb un tracte injust, per exemple, fiscalment parlant, envers Catalunya.

Miri, nosaltres, a l'escola, hi hem anat molt; vull dir que ens hem fet un tip de parlar amb mestres de la pública, de la privada, de totes bandes. Quan parlo davant, per exemple, de representants de l'escola pública, aquesta acusació que no ens ocupem de l'escola pública no me la poden fer. En un debat en el qual no hi siguem nosaltres, a l'hora de fer unes declaracions a la premsa, o en una manifestació poden dir el que vulguin, però a l'hora de parlar de tu a tu, amb les dades sobre la taula, no ens ho poden fer, perquè les xifres són concloents, no? Per exemple, un alumne de la pública ens costa a la Generalitat 390.000 pessetes l'any, i un alumne de la privada ens en costa 190.000, sense comptar equipaments i edificis, que d'això no fem res per a la privada i, en canvi, ho fem al cent per cent per a la pública, no? I com això, tantes coses.

I per la resta és cert que degut que la LOGSE és una llei que... Ahir ho vaig subratllar, i ho torno a subratllar avui, perquè això és molt important. Jo recordo que una vegada un mestre em va dir: «Escoltí, vostès ens carreguen amb massa càrrega, perquè vostès ens fan aplicar una llei» –em va dir–, que és veritat, «que no és, només, escolar» –una reforma, perdó–, «que no és només escolar, sinó que és social.» I, escoltí, potser no és la nostra feina tampoc ben bé, o almenys no ho és al cent per cent, no? I és molt feixuc això, i és veritat. I, en realitat, passa una cosa sempre, i és que a mig camí de la reforma sempre hi ha que s'ha perdut, s'ha canviat una cosa que, bé o malament, funcionava per fer-ne introduir una altra que esperem que funcionarà millor, però els efectes benèfics de la qual no es veuen encara.

Vostè que ha estat tants anys d'alcalde sap que quan vostè ha hagut d'arreglar un carrer, mentre l'ha estat arreglant tothom ha protestat, i un cop ha estat arreglat ningú s'ha recordat d'això i tothom ha estat content. Perquè, fixin-se, quan vostès, de vegades, diuen: «És que la gent està molt descontenta.» Quina gent? Perquè si hem de fer cas de les enquestes que vostè ha dit, no és així. Per exemple, enquestes fetes, per cert, per instituts que vostès valoren molt positivament –em refereixo al Grup Socialista–, diuen que «els usuaris de l'escola pública» –els pares, em refereixo– «valoren en un

7,25% l'escola pública». 7,25 sobre 10, vull dir, perdó. Bé, un 7,25, i, per tant, és una valoració molt alta. I després, en una altra valoració sobre..., feta per un altre institut, ho valoren amb un 7,06. I així successivament.

És cert que la LOGSE la valoren més baixa, la valoren amb un 5,5, perquè és, com els deia, és lògic, vull dir. De fet, en aquests moments els arriben... Primera, no saben molt bé, els pares, què és la LOGSE. Com és lògic, els arriben només certes queixes que suren –i que és lògic que hi siguin–, i, en canvi, no valoren tots els efectes positius que hi pot haver. Però, bé, en tot cas, no m'hi estendré més, l'esforç de la Generalitat en aquest sentit és molt gran.

També en el tema que vostè ha tocat abans de la diversitat, no? Fixi's que els únics a Espanya, a tot Espanya, que han posat en marxa actuacions específiques d'integració i d'atenció a la diversitat és a Catalunya, amb dues-centes unitats d'adaptació curricular i vuitanta unitats externes d'escolarització i quaranta-dos tallers d'adaptació escolar. Molt bé, fixi's que «Catalunya ha lograt que todos sus centros públicos ofrezcan tres modalidades». És l'únic, és absolutament l'únic que ho ha aconseguit. Miri, cap altra comunitat autònoma. Nosaltres ho hem aconseguit en el 99%, Andalusia, en el 0%; la Comunitat Valenciana, en el 60; Galícia, en el 34; el País Basc, en el 30; Madrid, Madrid, Madrid. Madrid no hi és, mirin. Caratxos! És greu això. Però, en fi, en tot cas, Madrid té un grau..., un percentatge en aquest terreny molt i molt baix.

Bé, no m'estenc més sobre això, però el que li vull dir i està a la seva disposició és que les... A vegades potser parlem, tinc la impressió que parlem de països diferents, perquè quan nosaltres..., no nosaltres, nosaltres, vostès, els diaris, els instituts independents, la Fundació Bofill, la Fundes, la Fundació de les Caixes, el que sigui, quan tota aquesta gent fa enquestes sobre el que pensen els catalans, els ciutadans de Catalunya –i vostè abans hi ha fet referència, a l'obra de Govern de la Generalitat. Això per una banda, no? Però les coses específicament sobre l'ensenyament donen un judici positiu, donen un judici absolutament positiu. El donen positiu els pares i, com ja vaig dir, els empresaris. Hi ha més crítica per part del món universitari, i d'això, si vol, després també en podem parlar. Però, concretament, els pares; els pares i els empresaris en donen una valoració altament positiva, fins i tot –i aquí tinc les dades, per si li interessa–, fins i tot, en una cosa que normalment es diu que és la que ens pot anar més fluixa, que és la formació professional. El món empresarial valora positivament el resultat de la formació, és a dir, la capacitat dels nois que els arriben havent fet formació professional.

Bé, escoltin, nosaltres, de fet, no hauríem pogut anar endavant amb el Govern de la Generalitat sense la col·laboració que hem ofert i que ells ens han ofert, i que, en general, hem de dir que ha anat molt bé, i m'atreveixo a dir que moltes i moltíssimes vegades molt bé, amb els ajuntaments.

O sigui, que en sabem tota la importància, i sabem fins a quin punt són veritat tota una pila de coses que vos-

tè ha dit respecte a la importància dels ajuntaments. I això explica que haguem tingut, fins i tot molt més que en altres indrets de l'Estat, actituds molt obertes amb coses com puguin ser la Llei de protecció civil, les juntes locals de seguretat, en les quals, per cert, vàrem contradir el que era la postura, concretament, que tenia el PSOE sobre això. O bé la Carta municipal, que ha trigat molt anys a fer-se i que és un mèrit molt principal de l'Ajuntament de Barcelona que s'hagi fet, però que també és més principal d'aquest Parlament i del Govern de la Generalitat, perquè, en darrer terme, era un acord al qual no es podia arribar si dos, finalment, no es posaven d'acord. I com això, tantes altres coses relacionades amb les transferències.

Fixi's que de l'any 96 a l'any 98, que són anys de restricció pressupostària, les aportacions de la Generalitat als ajuntaments han passat de 43.000 a 52.000 milions. I, en aquest sentit, li vull recordar que una cosa és predicar i l'altra és actuar. I sobretot és recordar com s'ha actuat, perquè tingui present que en el moment que les aportacions econòmiques dels ajuntaments espanyols van baixar més verticalment va ser quan va guanyar el PSOE, l'any 82, quan va guanyar el PSOE va prometre que passaria del 8 al 12% i després, en canvi, va baixar del 8, si no recordo malament, en un moment determinat, al 5%. Però, en fi, això és cosa passada, ara no cal que hi insistim. Simplement vull dir-li que nosaltres, a través d'això que he dit, valorem altament els ajuntaments. El que passa és que, naturalment, hem de trobar aquest equilibri entre el poder de la Generalitat i el dels ajuntaments.

I vull tornar a dir una cosa perquè constantment vostè hi fa referència. Sí, que sigui el 60%, 30 i 30. Abans vostè deia 50, 25 i 25. Aquesta no és una manera de dir-ho. És a dir, el repartiment dels diners s'ha de fer d'acord amb el repartiment de les competències. Si es tenen moltes competències s'han de tenir més diners; si es tenen menys competències s'han de tenir menys diners. (*Remor de veus.*) Això està clar, no? Per tant, s'haurà de fer d'acord amb les competències que es tinguin i no d'acord, diguem-ne, amb una xifra que publicitàriament queda bé, no?

Respecte a la inflació, li voldria fer notar que la inflació no és l'únic element de competitivitat. Si la inflació fos l'únic element de competitivitat, Holanda aniria molt malament, perquè Holanda té una inflació alta. I Espanya aniria molt malament, perquè Espanya té, respecte a la mitjana europea, una inflació alta; la té molt baixa històricament parlant, però la té alta respecte a Europa. I Holanda la té, si fa no fa, com Espanya. I els que anirien més malament de tots, si la inflació fos l'únic factor de competitivitat, són els Estats Units d'Amèrica, que tenen una inflació molt més alta que la nostra. Hi ha altres components, hi ha altres elements que en cas dels Estats Units d'Amèrica són prou evidents, però que en el cas de Catalunya també. Per exemple, a Catalunya, malgrat això de la inflació, l'any passat els costos industrials van baixar un 2,6%. Han baixat això. I és això el que dóna un increment molt important de la nostra competitivitat. I si no fos així, no s'entendria que nosaltres estiguéssim creixent pels volts del 3,9%, el PIB, o el 4%, molt més, fins i tot, de la

mitjana espanyola, que és molt bona, i molt més, evidentment, que la mitjana europea.

Jo respecte..., no cal potser que contesti totes i cadascuna de les observacions que vostè ha fet i m'ha de disculpar si me'n salto alguna, però li vull fer notar que respecte a les grans superfícies, si algú ha frenat les grans superfícies ha estat el Govern de la Generalitat. Perdonin. Per metres quadrats per mil habitants d'hipermercats, a Catalunya, 48,2; mitjana espanyola, 56. Comunitat Valenciana, 62. I la comunitat autònoma que segurament és més equiparable a Catalunya, Madrid, 72. Malgrat que hem tingut una pressió molt forta perquè, diguem-ne, França, que és la reina d'això... Tinguem present que a França hi ha 108 metres quadrats per 1.000 habitants. Evidentment, sembla que ens hagi triat a nosaltres per expandir-se; a nosaltres i a molts altres de tot el món, però Catalunya d'una manera particular. De manera que d'això n'hem creat 48. És a dir, veig que de vegades hi ha algú que somriu. No, no, escoltin, no somriuguin, rebatin les xifres: 48 a Catalunya, 72 a Madrid, 56 de mitjana espanyola.

Bé, i finalment, per acabar, li voldria recordar només que, és clar que nosaltres insistim molt amb França, perquè el problema del TGV, ara potser no ens recordem bé, però, de fet, tenia un punt central que no era només el TGV, sinó que fonamentalment era l'ample del via europeu. I no té sentit l'ample de via europeu si no s'enllaça amb l'ample de via europeu. És a dir, l'ample de via europeu, per allunyar-se de França o d'Europa, millor dit, no té massa sentit.

I nosaltres, pensant... –i vostè, com a alcalde de Barcelona..., exalcalde de Barcelona, segur que hi és sensible–, pensant en tot Catalunya, però d'una manera especial també en uns que ens ho reclamaven amb molta insistència, en aquella època –vostè, això, ho recordarà bé–, que era, per exemple, el port de Barcelona, doncs..., i altres coses al conjunt de Catalunya, demanàvem aquest ample de via europeu, que sabem que havia d'anar a Madrid i que havia d'anar més o menys a tot Espanya, però, òbviament, calia, hauria sigut lògic –hauria sigut lògic– que haguéssim començat a fer l'ample de via europeu enllaçant-lo amb l'ample de via europeu, no?

Nosaltres vam acceptar la proposta, en aquell moment –que no ens semblava que fos massa lògica–, que s'anés allunyant de l'ample de via europeu, perquè tal com estaven les coses és el màxim que es podia aconseguir, i jo sempre –i em permetran que novament, per acabar, ho digui– he dit que hi va haver un home... –i no sé si és oportú o no és oportú que ho digui, això, però m'agrada reconèixer els mèrits d'algunes persones, en allò que es puguin tenir, naturalment–, hi va haver un home que va canviar l'actitud del Govern espanyol respecte a l'ample de via europeu d'una manera que costava molt de fer-ho i que requeria un gran coratge polític en aquell moment, que va ser el senyor Barriouveau. Com que d'aquest senyor no se'n parla gaire sovint gaire bé, deixin-me dir que nosaltres tenim ample de via europeu –d'una manera una mica absurda en el seu plantejament inicial, però finalment ja sabem que repercutiria, arribaria fins aquí– gràcies a una decisió política coratjosa d'aquest senyor.

Res més.

El president

Moltes gràcies, honorable senyor. Per un temps màxim de cinc minuts, té la paraula l'il·lustre senyor diputat.

El Sr. Maragall i Mira

Molt honorable senyor president, el Reglament no preveu que jo faci una resposta a les rèpliques que vostè m'ha fet i, per tant, no ho faré, no ho faré amb detall.

En tot cas, hi han coses que li voldria dir, però en conjunt jo li agraeixo que la seva intervenció hagi estat en el to que ha estat. Crec que avui, aquest debat, en la part que ens pertoca a vostè i a mi... Després encara durarà molt, perquè el Reglament fa que hagin de ser quatre grups en un mateix dia qui facin les seves aportacions: no hi ha un reconeixement de l'existència del cap de l'oposició, o del grup més important de l'oposició; en fi, no crec que estigui ben equilibrat, això, encara, en el nostre Reglament, i en els nostres hàbits i tradicions, i estem aquí per crear-los, segurament; perquè això..., som joves, des d'aquest punt de vista, encara. Però, en tot cas, jo agraeixo que la seva intervenció hagi tingut el to que ha tingut.

Possiblement, i passades les incògnites d'aquest procés de formació de majories i de govern –que és apassionant, des del punt de vista de les incògnites–, doncs, ens haurem d'entendre per moltes coses que tindran a veure amb la bona marxa d'aquesta cambra i d'aquest país. I espero que ho farem. Vostè no ha abusat de les mencions al Partit Socialista Obrer Espanyol, que solien ser molt habituals en les seves intervencions fent d'oposició de l'oposició, que dic jo, i això també és d'agrair. Tot i que, per altra banda, també vostè és conscient que, per molt que digui..., el senyor López de Lerma diu que en les properes eleccions, si el senyor Almunia guanya..., que ell vol que el senyor Almunia guanyi per veure si aleshores ens ha de demanar a nosaltres que tinguem no sé quin comportament perquè vostès estiguin més tranquils. Doncs, ja li pot dir al senyor López de Lerma, ja li poden dir que estigui tranquil, perquè per molt que digui el senyor Almunia... (*remor de veus*), per molt que digui el senyor Almunia, nosaltres aquí farem el que haguem de fer.

Mirin, jo constato que passa per alt una i altra vegada del tema del pressupost de la Generalitat per a l'any 2000, i no sé si en les successives intervencions que vostè tindrà en el curs del dia tindrà ocasió de referir-s'hi. De quina investidura parlem, si deixem de banda un tema de govern tan elemental, tan fonamental?

I sobre el tema de l'Estatut: la carta autonòmica no és una postdata, és una addició –addició, amb a–, la qual cosa és diferent: una ampliació, reforma, si ens posem d'acord, de l'Estatut; per tant, no és un detall qualsevol. I vostè em diu: «Expliqui'ns quin contingut.» Jo ja l'hi dic, el contingut: la base, la inspiració d'aquesta addició, ha de ser posar l'Estatut al dia, per tal com hi han hagut lleis... Lleis que ens obliguen, perquè són tractats que nosaltres com a país hem signat i que, per tant, són lleis vigents a Catalunya i a Espanya.... És el cas del Tractat de la Unió Europea, i no és l'únic cas: hi ha la

Carta europea de les autonomies locals, del Consell d'Europa, que també hem ratificat –Espanya–, i que diu que tots els poders tenen igual dignitat, que torna a dir la subsidiarietat, que torna a dir que les coses s'han de fer prop de la gent.

A Europa està naixent la idea que la unió és important i la singularitat i la proximitat també, i que tant és així que no hi haurà la primera si no hi ha també la segona. Europa està creixent cada cop d'una forma més robusta: hi ha una doctrina que s'està desenvolupant i una pràctica política que farà que Europa es converteixi en garant de la proximitat de la presa de decisions i del respecte de les identitats. I això és una cosa que en el moment en què vam fer l'Estatut i la Constitució no hi era –no hi era encara: per començar, no estàvem dintre d'Europa, però ara hi som. De manera que..., sí, sí, s'ha de rellegir l'Estatut, i probablement s'ha d'addicionar –i, eventualment, reformar, si és que una addició és una reforma, que probablement ho és–, per posar-nos al dia d'això. Que això vol dir referèndum, que això vol dir grans consultes? Sí, però hi hem d'anar junts, senyor Pujol, hi hem d'anar junts, i hi podem anar junts.

Nosaltres estem preparats a tot, estem disposats a tot. Nosaltres no tenim pressa, encara que ho hagi pogut semblar en algun moment, però ha sigut segurament més degut a la necessitat que teníem que quedés ben palès –davant d'un públic que està massa acostumat que li amaguin les coses– que les coses són com són i que van anar com van anar. I ara no és per refregar res a ningú i, per tant, no insisteixo en la qüestió. Nosaltres no tenim pressa, però el país, Catalunya, sí que en té.

Jo tinc un gran respecte per vostè, senyor Pujol, que avui es presenta per ser revalidat com a candidat a la Presidència de la Generalitat i, per tant, del Govern; fins i tot –i no és cap secret– li tinc afecte, de molts anys, i familiar; mantenim unes discrepàncies molt considerables, però això no treu que hi hagi un respecte i fins i tot un afecte. Però li haig de dir que jo tinc l'obligació, com vostè comprendrà, de valorar encara més el respecte i l'afecte que tinc per Catalunya.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'il·lustre senyor Alberto Fernández Díaz, el seu president.

(Remor de veus.)

El Sr. Fernández Díaz

Molt honorable senyor president, senyores...

El president

Esperi's un segon, senyor diputat, esperi's un segon. *(La remor de veus afluixa.)* Senyor diputat, pot començar.

El Sr. Fernández Díaz

Moltes gràcies, molt honorable senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor candidat, en aquesta sessió vostè aspira a ser investit per sisena vegada con-

secutiva president de la Generalitat de Catalunya. Són dinou anys, els que porta governant, i en dinou anys, com en tota acció de govern, hi ha llums i hi ha ombres. No vull ara valorar si són més les llums que les ombres, perquè no es tracta ara de valorar el passat, sinó que es tracta de parlar del futur, dels propers quatre anys de govern i del que és necessari per a Catalunya.

Però també, evidentment, en aquest inici de legislatura, en aquesta nova legislatura, senyor candidat, vostè ha de ser conseqüent i conscient que aquesta legislatura ha d'estar presidida, com mai, pel diàleg i, sobretot, pel respecte. I també ha de ser conscient que les coses han canviat, i molt. Vostè és el candidat a la Presidència perquè és el candidat de la força política majoritària en aquesta cambra, perquè és el candidat que en el marc del sistema electoral que tots ens hem donat ha obtingut la major representació parlamentària, i això és així malgrat que a alguns grups no els agradi. Aquestes són les regles. Però vull també recordar-li, senyor Pujol, que el seu projecte polític per a Catalunya només té el suport del 24% dels catalans.

Vostè em podrà dir, i amb raó, que el nostre grup polític té menys suport. No podré negar-ho, però li mantindré el mateix argument: perquè el nostre grup polític mai ha pretès tenir l'exclusiva de Catalunya, perquè el nostre grup polític som, si ho vol, una petita part de la pluralitat. Vostè sí, i lamento dir-ho; vostè, amb només el 24% de vots dels catalans, pretén que la seva Catalunya..., o ha pretès molt sovint que la seva Catalunya sigui la Catalunya tota. Però per això nosaltres, en aquest inici d'intervenció, li demanem que, pel bé d'aquesta Catalunya que vostè diu que estima –i que estima, evidentment, com tots l'estimem–, que governi pensant també en el 76% dels catalans que no l'han votat. I demanem que no confongui el seu amor amb l'exclusiva de l'amor i la seva veritat amb l'exclusiva de la veritat, amb l'única veritat.

No vull deixar passar l'ocasió que tots ens plantejéssim què ha passat en aquestes eleccions catalanes, quan el 40% dels catalans, més del 40%, no han anat a votar. Jo crec que ens hem de plantejar per què ha augmentat l'abstenció, que és de molt el primer partit de Catalunya; que s'ha produït un dèficit importantíssim en la participació, i que aquesta qüestió no és un tema menor. I que posar-hi remei ha de ser una prioritat del Govern de la Generalitat, però també ha de ser una prioritat i una responsabilitat de tots plegats, de tots els grups parlamentaris, i també de tots els partits polítics.

Hi podrien haver moltes raons. Una, en la meua opinió, és aquest divorci entre la Catalunya real i la Catalunya oficial, com una de les causes de l'abstenció –podrien haver-n'hi d'altres. Podríem aprofundir en aquest divorci; jo crec que no és ara el moment, però sí que crec que és el moment d'establir que aquest allunyament que s'ha produït el passat 17 d'octubre ens obliga a tots a apropar Parlament i societat més que mai, ens obliga a revitalitzar aquest Parlament i a revisar les normes del seu funcionament per fer-ho molt més obert i molt més participatiu.

Jo vull, senyor candidat, iniciar aquesta primera part de la meua intervenció amb una obvietat, però una

obvietat que és molt important per al Partit Popular de Catalunya: per a nosaltres, la Constitució i l'Estatut varen ser un encert col·lectiu, un acord de tots sobre tots; varen ser uns acords fruit d'un consens social; varen ser, i són, un punt d'equilibri. I per això crec que és bo recordar en aquesta sessió solemne –com vostè ho va fer ahir– que la Constitució i l'Estatut d'autonomia han permès que el nostre autogovern hagi arribat a unes cotes sense comparació en la nostra història contemporània.

Però nosaltres creiem també que és el moment de començar a identificar autogovern amb eficàcia, autogovern amb progrés, no pas identificar sistemàticament autogovern amb la permanent reivindicació, el discurs de la reivindicació per la reivindicació, el discurs de configurar l'autogovern com un element de justificació en ocasions de polítiques errònies o de plantejaments partidistes. És el moment d'administrar la normalitat, és el moment d'arbitrar un discurs diferent a l'utilitzat per vostè al llarg dels últims vint anys. Fins i tot ahir continuava recorrent a aquest mateix plantejament com si res hagués canviat a Catalunya al llarg de les dues últimes dècades. És el moment, per tant, de posar fi no pas a aquells plantejaments de la reivindicació, sinó almenys, com a mínim, de dir on és el límit de les seves reivindicacions per poder establir clarament el marc d'administració de la normalitat.

I també –i permeti-m'ho, senyor candidat– és el moment de reafirmar sense ambigüitats –si cal, també, de forma expressa– la vigència de la Constitució i de l'Estatut com a marc de referència i de convivència de tots els catalans. I per això, perquè nosaltres creiem que el text constitucional i estatutari són clarament vigents, són clarament actuals i tenen unes grans perspectives de futur, el Partit Popular som contraris a reformes o a relectures de la Constitució i de l'Estatut.

També som contraris a la permanent introducció de terminis ambigus o indeterminats. Fins i tot ahir mateix vostè insistia en plantejaments, en conceptes d'aquesta mena. Va parlar de «políticament lliures»: nosaltres creiem des del Partit Popular que els catalans som ja políticament lliures; vàrem votar aquesta Constitució i vàrem votar l'Estatut en l'exercici de la nostra llibertat. És el moment també de considerar com a poder propi totes les administracions de Catalunya, perquè totes les administracions que treballen al servei dels catalans són pròpies de Catalunya.

I jo vull també, en aquesta sessió d'investidura –perquè és una sessió solemne–, vull aprofitar també l'oportunitat que em dona aquest debat per exposar-li quina és la nostra postura, des del Partit Popular, sobre Catalunya. Vull exposar-la clarament, per dir allò que nosaltres pensem i per tal que altres no ho diguin per nosaltres, com malauradament ha sigut una norma habitual els últims anys.

Creiem que en l'actualitat, en el marc cada cop més global, cada cop més integrat, el futur polític de Catalunya no pot basar-se en postulats reduccionistes, no pot respondre a una idea permanent i inalterable en el temps. Creiem que, la defensa de la nostra identitat, no la podem fer abstractant-nos de la realitat que ens envol-

ta. Per això, defensem que la incardinació de Catalunya a Espanya no respon només a una realitat geogràfica sentimental o política, que hi respon, sinó que, a més, té arrels sociològiques quan més del cinquanta per cent dels catalans tenen, tenim, vincles familiars, arrels, amb la resta d'Espanya. Això ha estat així perquè Catalunya, al llarg de la seva història, ha sigut no tan sols una terra de pas sinó, ara més que mai, també una terra d'acollida, una terra on ha estat molt fàcil sentir-se català, on persones d'altres regions i comunitats han treballat i s'han integrat sense cap tipus de dificultat enriquint la societat catalana amb les seves cultures respectives.

Creiem sincerament que Catalunya no es pot entendre sense aquesta realitat que ha estat una constant en la seva història. No es pot formular un model per al nou segle considerant que no s'ha produït, a Catalunya, una successió ininterrompuda de transformacions que han conduït a la Catalunya actual. Creiem, per tant, en aquesta Catalunya transformada i transformadora; creiem en aquesta Catalunya que compatibilitza sentiments i realitats, i per això creiem que no és necessari haver d'escollir entre ser català o ser espanyol, entre la llengua catalana o la llengua castellana. Aquest maniqueisme no ens fa cap bé, perquè ens allunya de la nostra realitat catalana, que és una realitat tremendament plural.

Es per tot això que hem d'acceptar la idea d'Espanya amb naturalitat. No és necessari, doncs, que de vegades s'utilitzi un doble llenguatge, dient blanc un dia i negre l'altre; ni és necessari tampoc perdre'ns en discussions conceptuals, de manera que, en ocasions, es fan mers jocs de paraules que no tenen res a veure amb les preocupacions reals de la ciutadania. Ni és necessari tampoc –encara menys– fer seguidisme d'iniciatives estèrils que poden sorgir en altres àmbits, però que no ens porten enlloc. Ni és necessari, per citar, per posar un exemple quotidià, que fem tramps en el solitari parlant de l'Estat espanyol i utilitzant així, de manera ridícula, un adjectiu, «espanyol», del qual, pretesament, es vol negar el substantiu «Espanya». Així, doncs, hem d'assumir Espanya sense complexos perquè formem part substancial d'ella, i perquè això és el que ens legitima per exigir el respecte i el reconeixement d'allò que algun dels nostres pensadors anomenaven el «fet català».

Hem d'explicar, també, la veritable realitat de Catalunya més enllà dels nostres límits territorials; hem de fer pedagogia d'allò que som i sentim els catalans, però, també, des de la pròpia Catalunya, cal impulsar una pedagogia d'una Espanya plural, d'una Espanya constitucional.

Mirant cap al futur, és indispensable que Catalunya s'involucri més obertament i més directament en el futur d'Espanya. La nostra tradició catalana d'obertura, de tolerància, de moderació –també de pacte–, el nostre esperit emprenedor i la nostra capacitat d'empresa són avui, més que mai, actius que hem de ser capaços d'exportar. I crec, a més, sincerament, que, avui –com mai en el passat–, aquesta aportació és el millor instrument, la manera més eficaç que tenim per construir i modernitzar també Espanya. I ho hem de fer perquè l'amor a Catalunya, l'estima a Catalunya no és cap contrapunt d'Espanya; ho hem de fer perquè aquesta

Espanya plural que consagra la Constitució ha permès donar llum a un Estat diferent sense comparació en el dret internacional. Ha sigut capaç, a més, de donar una resposta tant a les reivindicacions històriques com a les que han sorgit a l'empària de la democràcia.

I, dintre d'aquest context, des del Partit Popular, defensem la catalanitat com la millor expressió de la voluntat de ser d'un poble que ha mantingut els seus desig-nis d'identitat, malgrat els factors adversos. Catalanitat, que no significa ni un grau menor d'amor a Catalunya com, maniqueament, es pretén, ni una manera d'entendre el seu futur com quelcom subordinat als altres; catalanitat, que és l'expressió d'una voluntat col·lectiva de ser sense complexos, però, també, sense espirals reivindicadores o revisions de la història que no es corresponen amb la veritat. És un plantejament que es sustenta en la voluntat d'impulsar la regeneració de la vida pública catalana, que es sustenta en la voluntat de la defensa de la convivència, del bilingüisme, de la solidaritat intercomunitària, de la creació d'una Catalunya forta dintre d'una Espanya gran. És la defensa de la diversitat, com un element agregador i no disgregador; és l'aplicació de la subsidiarietat, la simplificació de l'Administració, la capacitat de gestionar impostos, la conversió de la Generalitat en un model d'eficàcia en la gestió de les competències, i, tot plegat, per garantir una Catalunya cohesionada socialment i territorialment.

Per això –hi insisteixo–, els catalans no ens hem d'inventar una identitat, no hem de buscar un enemic extern, no hem de traslladar als altres les responsabilitats d'allò que no fem des de Catalunya; ni cap identitat com a poble s'ha de contraposar a la general espanyola. No volem que Catalunya es pugui convertir, com alguns pretenen amb els seus plantejaments fets des de la confusió, en un model confederal o amb vincles tan tènues com els que existeixen en altres països membres de la Commonwealth. Nosaltres tenim una idea moderna, oberta, plural i europea de la Catalunya del segle XXI; una Catalunya en la qual es reconegui la seva pluralitat dintre d'una Espanya també plural, davant la uniformitat que propugnen aquells que neguen la pluralitat a Catalunya i, paradoxalment, la reclamen per al conjunt de tot Espanya.

Per això, nosaltres defensem allò que ens és propi, el que és català, com a expressió de la nostra riquesa social, cultural i històrica. Mai no neguem o silenciem allò que és comú, que és espanyol, que també és el nostre patrimoni històric irrenunciable. I per això crec, sincerament, que Catalunya té el seu paper sense necessitat d'esgrimir propostes tan estèrils com allunyades de la nostra realitat com l'exercici del dret a l'autodeterminació.

Permetin-me que faci un comentari d'un dels elements que, al meu parer, conformen el fet diferencial en la Catalunya actual: és l'existència d'un bilingüisme quasi perfecte. És indubtable que cal avançar, però s'ha de fer en ambdues direccions. Hi ha pocs territoris al món on existeixi una situació de bilingüisme que sigui, com en el cas de Catalunya, el resultat d'una convivència i una integració exemplars. No acceptar aquesta realitat és, simplement, viure d'esquena a la nostra societat. L'existència de dos idiomes, a més d'enriquir-nos, ens

dota, als catalans, d'uns poderosos instruments de comunicació. I per això nosaltres partim de l'evidència que no existeix cap problema a Catalunya pel que fa a la llengua, perquè els catalans volem tenir dos idiomes i tant de bo un de tercer –anglès, francès, alemany, tant de bo!–, o un de quart.

S'ha pretès articular la nostra identitat, la nostra voluntat de ser al voltant, bàsicament, d'una comunitat, un idioma, i de la configuració d'un model basat en un monolingüisme que substitueixi un altre monolingüisme. La nostra posició, la del Partit Popular, és avançar perquè qualsevol ciutadà es pugui expressar lliurement i sense traves en ambdues llengües; només des del coneixement d'ambdós idiomes es pot exercir en llibertat el dret d'optar en un context en què l'impuls del català no necessita tenir el castellà com a adversari.

La qüestió de fons és que l'idioma, a més d'afectar els sentiments i ser, per tant, un element capital de la persona, és, també, un dret inalienable individual. I per això nosaltres reconeixem aquesta pluralitat social i defensem el criteri de la llibertat d'ús de les llengües davant l'intervencionisme i el dirigisme lingüístic; llibertat en tots els àmbits administratius i socials –també en l'ensenyament, senyor candidat. I quan defensem aquest concepte, no fem altra cosa que defensar literalment la lletra i l'esperit de l'article tercer de l'Estatut d'autonomia. Per això, nosaltres propugnem que cal un consens lingüístic sobre la base del respecte i no pas des de la imposició.

Podrà dir-me que vostè no comparteix aquesta visió. Probablement, segurament. Però el que no pot dir-me és que defensar el que acabo d'exposar sigui anar contra els interessos de Catalunya. Si ho diu, serà perquè el que vostè realment vol al nostre país no és una Catalunya gran o una Espanya gran, com deia Cambó, sinó que el que vol és una Catalunya diferent d'Espanya, el que vol és una Catalunya reduïda a una Espanya aliena; el que vol és una forma d'entendre la societat catalana limitada a uns plantejaments reduccionistes.

Per això nosaltres volem fer constar que, per als populars, el nostre referent de futur no han de ser controvèrsies nacionalistes del senyor Arzallus o del senyor Beigas –per cert, de visita, aquesta setmana, a Barcelona–, sinó Catalunya, els catalans i la pròpia Constitució i l'Estatut, que garanteixen i que, a més, han resolt l'encaix de Catalunya a Espanya.

Per això, nosaltres defensem que el nostre referent de futur no està pas en el passat, sinó mirant al segle XXI. Correm el risc d'instalar-nos en un discurs anacrònic, excèntric i desfasat, que no respongui a les necessitats reals i de futur dels catalans. La construcció de Catalunya, d'aquesta Catalunya del nou mil·lenni, no pot partir d'un procés disgregador sustentat en la reivindicació, el greuge permanent, sinó que ha de posar l'accent en qüestions socials i econòmiques i no pas en les permanents controvèrsies nacionalistes. Una Catalunya més cohesionada, una Catalunya més plural, una Catalunya més dialogant i orientada als seus ciutadans, amb unes administracions veritablement properes.

Per això, nosaltres volem diferenciar dues polítiques: les de Catalunya i les del Govern. Pel que fa a les de

Catalunya, li hem de dir que és necessari trobar un consens, no pas en un seguit de lleis més o menys intranscendents, sinó en les veritables lleis que són cabdals per al futur del nostre país. I, en aquest sentit, en aquelles lleis cabdals per al futur del nostre país, no han sabut trobar el consens imprescindible per definir aquests eixos vertebradors de la nostra societat. No el varen saber trobar ni en el debat sobre la Llei de política lingüística; no el varen saber trobar, l'any 87, amb motiu de les lleis d'ordenació territorial, i no han sabut trobar-lo en altres qüestions cabdals –hi insisteixo– per al conjunt dels catalans. Per això, nosaltres també creiem que hem d'impulsar altres tipus de plantejaments de futur. No polítiques de substitució, sinó polítiques d'integració; polítiques d'integració en qüestió de la llengua, de desplegament de la policia autonòmica; en la substitució, com s'ha fet, d'un centralisme de Madrid per un altre centralisme a la plaça de Sant Jaume.

Senyor candidat, vostè, probablement, hi haurà alguns plantejaments que no compartirà, però, en qualsevol cas, jo sí que vull fer un esment, unes referències a unes propostes programàtiques que són molt importants per al Partit Popular i que, evidentment, jo crec que haurien de centrar el futur del debat de política de la sessió d'investidura i, sobretot, els futurs debats polítics d'aquesta cambra. És veritat –i nosaltres hi estem d'acord– que hem d'aprofundir el nostre autogovern, però, evidentment, dintre del marc constitucional i estatutari. Però també hem d'aprofundir el nostre autogovern per arribar a un model autonòmic definitiu, per tancar la reivindicació i aquestes estructures en el seu discurs, que sembla ser que no volen posar un límit en el seu referent de futur. Per això, creiem que és imprescindible desenvolupar i exercir les competències que ja s'han assumit per part del govern de Catalunya i per part d'aquest Parlament català, i que encara no s'han utilitzat.

Vostè, ahir deia que volia ser europeu, però també va silenciar –tots volem ser europeus, evidentment– que som el país més descentralitzat de la Unió Europea, el país que està més descentralitzat quant a les seves polítiques de despesa i un dels més avançats quant a les polítiques d'ingressos, molt més que països que tenen una estructura federal o, fins i tot, confederal.

Vostè deia que calia ser més ambiciosos. Creiem que hem de ser permanentment ambiciosos, perquè, al contrari, caurem en l'autocomplaença o en el conformisme, i això és el pitjor que pot succeir a una persona amb responsabilitats de govern, responsabilitats polítiques o públiques. Però, evidentment, ser ambiciosos no ha de ser sinònim d'estar permanentment insatisfets per tal de justificar allò que un està obligat a fer.

Per això, nosaltres defensem aprofundir el nostre autogovern; també defensem un nou i definitiu model de finançament, és a dir, obrir el debat –perquè, a més, correspon obrir-lo– d'un nou model de finançament per a Catalunya per tancar definitivament aquest model de finançament, i no pas per tenir-lo permanentment obert. Un nou model de finançament respectuós amb els principis de suficiència, coresponsabilitat, autonomia financera i reequilibri; un model de finançament que contempli, també, la cessió parcial d'impostos especi-

als, IVA, alguns dels quals no han sigut exercits, malgrat tenir la competència, el Govern de la Generalitat de Catalunya, al llarg d'aquests últims anys, i un nou model de finançament on també hem de dir de forma expressa que el concert no és el nostre model perquè no té cabuda a la Constitució.

Vostè ha parlat i van a parlar –i nosaltres, també– que hem de millorar el finançament de Catalunya, però també hem de millorar la fiscalitat dels catalans des de la mateixa Catalunya, reduint els impostos cedits i exercint la capacitat normativa de l'IRPF, amb una fiscalitat orientada a la família, a aquelles famílies que tenen persones grans o discapacitades o que tenen més de dos fills; creiem que és important, també, donar suport a aquestes famílies perquè puguin afavorir aquesta gran capacitat social, aquest valor social que té la família, també, envers la sensibilitat necessària d'aquelles persones, d'aquells sectors més afeblits de la nostra societat.

Hem de revisar l'organització territorial de Catalunya, i aquesta nova ordenació territorial de Catalunya ha de contemplar la nostra realitat supracomarcal, una veritable descentralització de l'Administració de la Generalitat i impulsar, per què no dir-ho?, un pacte local català. Un pacte local català que tingui com a finalitat millorar el marc jurídic i competencial de les corporacions, i que hauran d'anar, evidentment, acompanyats dels recursos adients.

En matèria de justícia és necessari crear una comissió de codificació per redactar el Codi civil de Catalunya. Hem de ser capaços de dotar l'Administració de justícia dels recursos materials necessaris per garantir una tutela efectiva.

Però, a més d'aquests plantejaments vinculats a l'Administració i al territori, hem de cuidar allò que és essencial: les persones. Per això nosaltres creiem que cal dissenyar i posar en marxa un nou pla gerontològic que doni resposta global i integral a la necessitat de la nostra gent gran; hem d'elaborar una llei de protecció de les persones grans dependents, que garanteixi la seva qualitat, però també la seva dignitat de vida. I tot això sense oblidar altres polítiques adreçades a la nostra gent gran: malalts crònics, salut mental, transport..., la gent gran que viu sola i sense família, i aquí és imprescindible una veritable política de suport al voluntariat. I és evident que, dintre d'aquests plantejaments, i més en clau política, creiem que és important que, des de Catalunya, des del Govern de Catalunya, s'exerceixi la lleialtat institucional que figuraria, també des del respecte al Pacte de Toledo, quant a les pensions.

Volem, també, implementar una política de protecció de la família, perquè és el nucli bàsic de la nostra societat; perquè és el millor agent de solidaritat intergeneracional, de socialització dels menors, i també d'aquells joves que poden tenir algun tipus de problema. Volem complementar aquestes polítiques amb polítiques de dignitat amb la nostra gent gran i persones amb discapacitats. I per això el protagonisme i el paper de la família han de ser el nucli bàsic de la cohesió social i de la societat del benestar. Hem de ser capaços d'impulsar, en aquests primers mesos d'un govern de

Catalunya, un plantejament sostenible davant la situació del sobreenvelliment de la població, davant les qüestions derivades de la immigració, que es produirà, cada cop amb una major constatació, a la Catalunya del nou mil·lenni, o a la prolongació de l'educació. No ens podem oblidar, també, de la problemàtica que tenen aquelles famílies –i que, a més, és el principal entrebanc de la incorporació de la dona al mercat laboral–: una veritable política de suport per a la creació de places de guarderies. I tot plegat, perquè creiem que la societat, la iniciativa privada és fonamental per assumir, junt amb les administracions, el paper de promotors i de col·laboradors, que no pas, com en aquests moments té l'Administració, d'agents exclusius del benestar. En definitiva, hem d'aconseguir fer realitat, no tan sols l'estat del benestar, sinó també la mateixa societat del benestar.

Y, en este sentido, el modelo sanitario catalán debe ser muchísimo más sensible a las necesidades del usuario, mediante una gestión eficaz. Debe desburocratizarse la gestión de los centros sanitarios; potenciar, en los hospitales, su gestión, mediante su transformación en fundaciones, potenciando la capacidad de elección del usuario, y reducir las listas de espera, y potenciando también el papel del médico de familia y la efectividad de algunas cuestiones fundamentales para la sanidad, como es la tarjeta de identificación sanitaria.

Para el Partido Popular, la educación es otro de los ejes en los que se sustentarán los objetivos políticos de la igualdad de oportunidades, así como facilitar la inserción laboral de nuestros jóvenes al mercado laboral. Debemos ser conscientes que la formación de nuestros jóvenes no debe fijarse única y exclusivamente en el ámbito de los conocimientos –de por sí muy importantes–, sino en dotarlos de la capacidad de indagar, de analizar críticamente, de la polivalencia y de los valores cruciales para nuestra sociedad, como son el sentido de la responsabilidad, del esfuerzo, de la convivencia y de la solidaridad. Debemos apostar, como eje de futuro para la educación, tanto por los valores como, también, por la calidad. Debemos, claramente, apostar no sólo por educar profesionales –que debe hacerse–, sino que debemos apostar para formar también personas.

Paraphrasing Salvador Espriu, cuando hablaba de saber compatibilizar la realidad con el idealismo, la educación es decisiva para construir un futuro mejor para todos. En ese sentido, valores como la tolerancia activa deben tener una especial significación; tolerancia activa que comprende y respeta la pluralidad; tolerancia activa, que es expresión y garantía de una conciencia ciudadana conformada por los valores de libertad, justicia e igualdad. Y es, precisamente, la educación en estos valores, que debe ser un objetivo fundamental y una tarea que puede llevarse a cabo desde presupuestos aconfesionales, pero también desde una perspectiva religiosa, según la opción que los alumnos y sus familias realicen, de acuerdo con sus propias convicciones. Sólo con esta activa tolerancia podremos extirpar de raíz, para que no vuelvan a reproducirse, hechos tan lamentables –y de momento, y afortunadamente, episódicos– como los que se han

producido ya en Cataluña en los últimos meses, y que están en el ánimo de todos.

Debemos, por otra parte, hacer el futuro asequible, y para ello es crucial mejorar la calidad de nuestro sistema educativo y, en consecuencia, los objetivos que reclamo son la mejora de la calidad de todos los niveles de la educación no universitaria, de la propia universidad y de la investigación, así como promover decididamente la movilidad de estudiantes y profesores para los cuales el distrito abierto universitario es fundamental.

Y, señor candidato, para ello, esa mejora de la calidad educativa pasa irremediabilmente por potenciar la figura del profesor; por potenciar elementos pedagógicos en la enseñanza y la introducción de las nuevas tecnologías de la información en los centros educativos, y pasa también por profesionalizar a la dirección de esos centros y dar mayores márgenes de autonomía a los mismos. Creemos también que es imprescindible mejorar, en este contexto de apuesta por la educación, la imagen y las posibilidades de la maltratada formación profesional, aumentando las relaciones entre el mundo empresarial y el escolar. Debemos, en definitiva, subrayar una política innovadora y competitiva en el contexto internacional, que son incompatibles estos planteamientos con seguir escolarizando alumnos en barracones o continuar con la actual escasez de material tecnológico en nuestros centros.

También debemos impulsar una política económica favorecedora de la actividad y de mejora de la competitividad de nuestra economía, orientada, como siempre, a la creación y al impulso, a la creación de empleo, y con el objetivo de converger con Europa en estas políticas de pleno empleo. Y para ello deberemos acompañar estas políticas activas de empleo que faciliten la incorporación al mercado de trabajo de aquellos sectores que muestran una tasa de paro más elevada: jóvenes, mujeres y parados de larga duración.

Cal garantir, també, l'accés a un habitatge digne mitjançant la utilització de subvencions i la creació d'un sistema d'aval especialment destinats a sufragar la despesa inicial. Millorar l'oferta d'habitatge de lloguer, bàsicament per a aquelles persones amb menys recursos econòmics, especialment les joves. És imprescindible –perquè està molt arrelat, també, entre la gent jove– elaborar una nova llei de voluntariat, que resolgui, entre altres, els dèficits que es puguin produir com a conseqüència de la desaparició del servei militar obligatori. Cal, igualment, col·laborar i dotar pressupostàriament aquells plans i aquestes propostes relatives al maltractament que pateixen les dones, i un pla d'igualtat entre homes i dones, i un pla, també, integral i transversal, de la joventut.

I jo vull, en aquesta part final de la meva intervenció, fer una referència a la cultura, que també, evidentment, és tremendament important. Catalunya ha de ser una potència cultural, un punt de referència indiscutible per a la vida cultural espanyola, i prestigiosa a Europa. La cultura, senyor candidat, és presència, debat, obertura a nous conceptes, amplitud universal i cosmopolita; no és pas, la cultura, un risc intel·lectual ni una amenaça

d'identitats. Per això defensem un concepte diferent de la cultura, i també de la política de la subvenció. També defensem, per nosaltres, que cultura catalana és aquella que es fa a Catalunya, amb independència de la llengua amb què es faci, i, per això, la subvenció no ha de ser pas una política governamental amb criteris subjectius o, en ocasions, sembla que lingüístics, sinó que ha de ser una ajuda proporcional als emprenedors culturals.

I vull acabar, senyor president, fent un esment, en ares a la brevetat, dels plantejaments, de la importància que donem, de la recerca, el desenvolupament i la innovació, que cal, evidentment, incrementar els recursos i també potenciar el protagonisme de les nostres empreses i de les nostres universitats. Abans es parlava que havíem perdut competitivitat per raó de la inflació; jo crec que allò que ens ha de preocupar no és pas una dècima més o menys en la inflació, sinó les dècimes de menys que tenim en relació amb la resta d'Europa quant a les polítiques de recerca, desenvolupament i innovació. Aquest és el gran dèficit de futur, però, evidentment, sense negar els plantejaments que hem de fer al voltant de la inflació. Recerca més desenvolupament, perquè el futur es basa en les noves tecnologies, i en aquest sentit hem d'advertir d'un nou analfabetisme de demà, que són, precisament, aquelles diferències, aquestes discriminacions entre els nois i noies, a Catalunya, que poden disposar, que poden apropar-se a l'estudi i al coneixement de les noves tecnologies, i aquells que no ho poden fer, perquè això sí que constituirà una nova discriminació, un nou analfabetisme, que és imprescindible per al futur d'una societat amb igualtat d'oportunitats.

I, per finalitzar, a més d'apostar clarament per una reforma del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i també per una nova llei reguladora de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que haurem d'abordar, i tant de bo des del consens, senyor president del Parlament i senyor candidat, nosaltres volem que Catalunya pugui ser capdavantera, clar que sí!, i hi continuarem treballant com a capdavantera, però volem també aquesta Catalunya protagonista a l'Espanya de les oportunitats, que ratifiqui que, quan Espanya va bé, Catalunya va millor, de la mateixa manera que, abans, amb el seu concurs, quan Espanya anava malament, Catalunya anava molt pitjor.

Per això, nosaltres estem convençuts que, dintre d'aquests plantejaments de futur, cal que vostè sigui una miqueta més humil i reconegui també les aportacions que, per al progrés i el benestar de Catalunya, per al seu avançament econòmic i social, han tingut aquelles altres administracions que, des de les seves responsabilitats en un Govern central, també han fet realitat Catalunya, també han construït benestar i progrés econòmic per a Catalunya, i que, evidentment, hi han importantíssimes diferències, perquè, malgrat la continuïtat del seu suport a un Govern d'Espanya, allò que no s'ha produït ha sigut un mateix plantejament.

Doncs, moltes gràcies, senyor president, per la seva paciència, i, en qualsevol cas, únicament dir-li al senyor candidat que el Partit Popular –ho hem dit sempre– volem ser factor d'equilibri i d'estabilitat a Catalunya.

Però una formació política, per ser factor d'equilibri i d'estabilitat a Catalunya, ha de comptar amb el reconeixement de la seva capacitat d'influència; ha de ser reconeguda, quant al seu respecte i les seves aportacions, i ha de ser reconegut que, qualsevol suport únicament pot ser fruit d'un acord. Si no hi han acords, si no hi han respectes, si no hi han canvis, evidentment, de plantejaments, per molt que un Partit Popular es pugui configurar i es vulgui configurar com a factor d'equilibri, d'estabilitat, de moderació i de governabilitat, això, senyor candidat, no serà possible.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Senyores i senyors diputats, m'agradaria fer un comentari dirigit al senyor Fernández Díaz, però una mica, en general, a tothom, a tots nosaltres.

Ens hauríem d'acostumar a no devaluar les coses, o, diguem-ne, a no furgar, jo diria que d'una manera que no respon ben bé a les realitats. En segons què..., en l'abstenció. Hem tingut una abstenció del 40%, no? Diu: «Ha baixat.» Bé, escolti, a les eleccions catalanes havíem tingut participacions del 55%, o sigui, abstencions del 45%, no? En les últimes eleccions municipals, s'ha quedat molt per sota del 60%, i a les eleccions a la ciutat de Barcelona, la participació va ser del 51%. I això no devalua ningú. I l'alcalde de Barcelona és el representant de la ciutat, encara que només representi..., m'imagino que deu representar, potser, el 20 o el 22% dels ciutadans, i no és bo que ningú li vagi a buscar les pessigolles i a fer-li veure que no representa la ciutat. I en el Parlament de Catalunya i en el Govern de Catalunya passa exactament el mateix. I el president dels Estats Units, que el deuen votar el 25% dels ciutadans nord-americans, o el 30%, representa els Estats Units d'Amèrica. I en un país d'aquella maduresa, a ningú se li acut insinuar res en aquest sentit. Bé, és maduresa política anar a votar. I és maduresa política no devaluar els resultats.

Segona cosa que també m'agradaria dir: escoltin, aquest Parlament..., jo recomano, sobretot als diputats nous, que dediquin uns dies a repassar els diaris de sessions, perquè, és clar, de vegades, sentint-los a parlar, un té la sensació que, durant dinou anys, aquest Parlament de Catalunya no ha fet res, o ha estat tancat. Més obert, el Parlament? Si el Parlament ho ha estat, d'obert! És a dir, no poden insinuar..., no poden devaluar el Parlament, i els diputats que ho han estat durant aquestes cinc legislatures, d'aquesta manera. En tot cas, els agrairé que no tornin a parlar d'aquestes coses fins després de fer una bona lectura dels diaris de sessions d'aquests últims dinou anys. (*Remor de veus.*)

Bé, dit això, el senyor Fernández Díaz diu: «A reivindicar per reivindicar»; no, home, reivindicar per reivindicar, no!, reivindicar per reivindicar la policia autonòmica, que no teníem, i, de fet, aquí tenim la diputada Cuenca, que aleshores era consellera, i que ella i altres

persones de Convergència i Unió, que la van ajudar, van aconseguir canviar el que era la concepció inicial de la Llei sobre això; ho vàrem reivindicar per aconseguir això, i després ho hem reivindicat amb el PP, i hem tingut una bona acollida per part del PP, en això, i inicialment amb el PSOE, després amb el PP, i després, amb el PP, d'una manera especial, pel que fa a trànsit, reivindicar per a això. Reivindicar perquè em donessin l'Inem, que ens l'havien d'haver donat fa quinze anys, i ens l'acaben de donar fa dos anys.

Reivindicar per això. Si ens l'haguessin donat de cop, ja no hauríem demanat res més. I per tantes coses, no? Reivindicar per més diners. Sí, és clar que sí, més diners. És que algú s'atreveix a dir –començant per vostè, senyor Fernández Díaz– que el finançament de Catalunya és el que ha de ser? És que algú s'atreveix a dir que amb aquest finançament podem fer el que hem de fer? És que algú s'atreveix a dir que aquest tracte és just? Home, valdria la pena que els qui pensin que el tracte és just pugin a la tribuna i ho diguin: «Escoltin, és just, això.» Però és clar, si no hem de reivindicar..., o no sé, si vol, utilitzarem un altre verb: hem de demanar..., el que vulguin, però hem de reclamar, evidentment.

I això no és un tema –diguem-ne– de mania nostra. Ara mateix acabem de dir: aquests dies hem tingut la sort..., aquests dies hem tingut la sort de la sentència del Tribunal Constitucional alemany que ha posat de manifest dues coses: primer, que aquests temes també es donen allà, i segona, home, hem tingut la sort que el Tribunal digués: «Escolti, sí que hi ha una obligació de solidaritat» –parla de la Constitució alemanya, però l'argumentació és molt traslladable a Espanya– «sí que hi ha una obligació de solidaritat, però segons i com; amb uns límits i amb unes mides i amb unes proporcions.» I això és una bona notícia, perquè, en el fons, les idees van fent camí, i això que Alemanya s'hagi plantejat això i s'hagi resolt d'aquesta manera, una certa influència, tard o d'hora, també la pot tenir en altres llocs. Però ells també reclamen. I no són victimistes ni tenen fets diferencials ni parlen altres llengües. Simplement, el mateix funcionament del sistema federal alemany els obliga a fer aquests plantejaments.

A part d'això, i a part de dir-li –després ja li'n parlaré– que estic d'acord amb una pila de les coses que ha dit després, però amb algunes de les coses que ha dit al començament, li he de dir que he quedat una mica desconcertat perquè no sabia per a qui anaven les crítiques; no sabia a qui es dirigia. Deia: tot això no m'ho pot dir a mi, perquè és clar, quan diu: «És que hi ha d'haver convivència a Catalunya.» Escolti, a Catalunya fa dinou anys que hi ha el Govern de Convergència i Unió –dinou anys–, o sigui que alguna responsabilitat, per bé o per mal, del que és Catalunya la devem tenir. Doncs, bé, a Catalunya hi ha una bona convivència. I això és nota al carrer i, després, si volen, també podem dir que es nota a través de les tan freqüents enquestes sociològiques. Després de dinou anys tenim una bona convivència. I me n'alegro molt, no? Bé, i me n'alegro, perquè vostè també se'n deu alegrar. Però, en tot cas, no ens ho reclamem: ja la tenim. En el tema lingüístic, fa pocs dies, s'ha publicat una nova enquesta, indepen-

dent: el 84% dels ciutadans de Catalunya consideren que no hi ha problema per qüestió lingüística, que no hi ha amenaça a la convivència. Un dia d'aquests, si volen, després els buscaré aquest diari. I un 13% diuen que sí, en el benentès que el 13% s'ha de dividir entre els que troben que es fa massa a favor del català i els que troben que es fa massa poc. El 84%, al cap de dinou anys de govern i de política cultural i lingüística, doncs, diuen que aquí no hi ha problema i que anem bé.

I tampoc no és cert que nosaltres diguem blanc per negre, perquè sempre hem dit absolutament el mateix. Fa més de quaranta-cinc anys que, per exemple, jo mateix, utilitzo la mateixa definició de català, centrada –com vostè diu molt bé, senyor Fernández Díaz– en el futur i en la integració. Aquesta paraula d'«integració» ens la vàrem inventar, perquè no s'utilitzava als anys cinquanta, i per donar una fórmula, per dir-ho així, que fos més assumible per tota la gent d'immigració, aleshores, de la resta d'Espanya que venia, vàrem introduir aquesta paraula alguns dels que som aquí presents, de més d'un grup polític. No cal que parlem d'integració com una cosa nova, ni cal que se'ns digui: «Diguin sempre el mateix.» És que sempre diem el mateix, i sempre hem donat, recollint, ja, algunes..., a vegades ens recorden que en Campalans ens deia alguna cosa similar. Sí, senyor, en Campalans ens deia alguna cosa similar els anys trenta. Sempre hem dit el mateix del que és un català; amb un sentit ben obert i ben integrador. Per tant, celebri que vostè hi estigui d'acord, però no és cap novetat per a nosaltres, i menys per al diputat que li parla.

Jo he dit moltes vegades, i ho tinc escrit, què és Catalunya. Escolti'm, és una afirmativa que serveix per al que serveix, però sí que em serveix per contestar-li a vostè ara, no? Dic: miri, Catalunya és –m'explicaré el que vull dir, a primera vista– Jaume I, la recuperació econòmica i social del segle XVIII i les transformacions socials i demogràfiques del segle XX. I això és Catalunya. És a dir, allò que ens dóna el territori, la llengua, la cultura, que ens dóna el dret civil, que ens dóna les institucions, que ens dóna la identitat –i és molt important, la identitat; ningú no hi renuncia, a la identitat, eh?– i que ens dóna la continuïtat d'aquesta identitat, primer. Segon, allò que en un moment de gran decadència pot semblar que desapareixíem com a país ens torna a aixecar, que és la transformació econòmica, social, demogràfica, finalment cultural, etcètera, del XVIII, podríem dir que és la història que ens explica en Ferran Soldevila, primer, i que després ens expliquen en Pierre Vilar i en Vicens Vives; i després és tots els canvis socials i demogràfics, poblacionals, a través d'una gran immigració del segle XX. I tot això és la Catalunya d'avui. I bé, em sembla que és bonic tenir un país així, no? En la línia d'allò que tantes vegades parla de pluralitat, però, a més, de la pluralitat entesa amb voluntat de constituir un sol poble a través de la incorporació lenta, gradual, de la incorporació no traumàtica, de la reincorporació enriquidora per a tothom, de tots els components que històricament s'han anat aportant a aquest gresol que, finalment, és Catalunya.

Ara, això ho hem de defensar, no? Per exemple, en el tema lingüístic, no m'hi ficaré gaire, però li vull dir una

cosa. No té sentit que se'ns digui que no hi ha d'haver cap legislació sobre el català, ni que hi hagi, en fi, el mercat i que la llibertat i que cadascú faci el que vulgui, no? Hi ha un ministre –per cert, de molta qualitat personal, em sembla, i tècnica– del Govern del PP actual, que l'altre dia també va dir una cosa que vostès, que són ben amics, li haurien de dir que no l'ha de tornar a dir. Diu: «No, no s'ha d'imposar mai res. Escolti, això del català, *es una lengua tan hermosa y enriquecedora*» –és ridícul dir això, *hermosa y enriquecedora*– «que ella sola ja s'espavilarà.» Senyor Fernández Díaz, per a poder parlar català en aquest Parlament, hem hagut de patir molt, sap? Per a parlar el castellà, no, però per poder parlar català hem hagut de patir molt. Per tant, que tothom ens ho respecti, això.

Bé, escolti, discurs anacrònic? Home, quin discurs anacrònic? Ara resulta que creixem un 3,9%; resulta que tenim el 40% de la inversió industrial estrangera; resulta que som, si deixem de banda les inversions del Banc de Santander i de l'Endesa, etcètera, doncs, la part d'Espanya que inverteix més a l'estranger, etcètera. Quin anacronisme és, aquest? Jo li he de dir una mica el que li deia abans: em fa l'efecte que a vegades es parla d'un país que no és el que gent veu; no és el que la gent veu ni el que les dades ens diuen. Per tant, d'anacronisme, el nostre discurs i el nostre Govern, en el passat i en el futur, en el passat no ho ha estat, en el futur no ho serà.

M'ha semblat entendre –i me n'alegro molt, i me'n congratulo– que vostè està d'acord a dir que hem de millorar el nostre finançament. Per tant, quan deia jo: «Si algú creu que ja estem bé de finançament, que el nostre tractament financer és just, que pugui aquí i ho digui», no va per vostè. M'ha semblat d'entendre que vostè diu que s'ha de fer això. I ho celebro moltíssim, perquè, naturalment, vostè i el seu partit en això poden jugar un paper molt important, i espero que l'hi jugaran. I celebro molt que parli de segons quins impostos que només fa tres anys ens negaven, i del cistell d'impostos, que també fa tres anys ens negaven. Vull dir que ho dic amb to cordial, amb to amistós, perquè no ho dic pas per retreure res. Després de tot, és lògic que hi hagin coses que es neguin ara i, al cap de tres anys, un canvi d'opinió, sobretot per anar a través del contacte amb el Govern i amb un contacte més directe del que és la realitat espanyola, s'adona més a fons del que són els problemes. Per tant, me n'alegro. I bé, i espero, doncs, la seva col·laboració.

Naturalment, hi haurà un tema molt important, que no és només del cistell d'impostos, sinó: d'aquest cistell d'impostos, finalment, quants és queden a Catalunya i quants no? Perquè, clar, a la millor tècnicament serà fàcil posar-se d'acord, però després quantitativament, això per a tu, això per a mi, això ja és més complicat. Però, en fi, després del seu discurs i de la seva afirmació que sí, que s'ha de millorar, i jo hi afegeixo que substancialment sí que s'ha de millorar, doncs, compto que vostès hi podran col·laborar.

Bé, a partir d'aquí vostè ha estat parlant d'una sèrie de coses amb les quals estic d'acord. Estic d'acord almenys en termes generals, naturalment. Ni vostè ni jo no entrem ara en els detalls, que si el tema de la gent

gran, que si... No sé si vostè n'ha parlat: gent gran, suposo que vol dir ajut a les famílies –això em sembla que ho ha dit–, residències, teleassistència, ajuts fiscals, etcètera. Certament, és un tema capital, aquest. Que si la sanitat –parla de l'assistència primària; jo en vaig parlar ahir. Només voldria fer-li una observació quan parla que s'ha de donar joc a les fundacions... Escolti, a cap lloc de Catalunya, almenys a Espanya, a cap lloc de Catalunya –en el marc espanyol–, a cap lloc... Ho dic malament, perdoni: a cap lloc com a Catalunya –això vull dir–, a cap lloc com a Catalunya hi ha tantes fundacions, precisament, i tantes iniciatives privades, o tantes iniciatives, diguem-ne, sense ànim de lucre, però que no són ben bé oficials, a cap lloc. Aquesta és justament una de les coses que caracteritza el nostre sistema sanitari, jo crec que afortunadament.

Li vull dir..., evidentment, hi ha països europeus que encara n'hi ha més, d'iniciatives d'aquest tipus, i són països que, justament, molts d'ells són molts dels més avançats d'Europa, però nosaltres, almenys en el marc espanyol, estem en això per davant, de molt, de tots els altres. De tota manera, és bo que aquesta voluntat, aquesta creativitat i aquesta iniciativa s'incrementin.

Vostè diu: «A Catalunya s'han produït situacions difícils des del punt de vista de la immigració.» Sí, és que, de situacions difícils relacionades amb la immigració –ja ho vaig dir ahir–, se'n produiran si no es vigila molt i si no es treballa molt bé a tot arreu. És a dir, aquí no s'ha assassinat cap dominicana, eh? I en algun indret d'Espanya s'ha assassinat una dominicana. En fi, això no vol dir re. No, no: això no vol dir re. Perdoni, això no vol dir re, però per un si un cas. En altres llocs passa, no? I el Juan Goytisolo, quan diu a aquell article «quiénte te ha visto y quiénte té ve», no es refereix a Catalunya. És un article explicant les dificultats que hi ha en alguns altres indrets sobre el tema d'immigració. Només ho dic, simplement, perquè no tinguem complexos de culpabilitat o, millor dit, que en tinguem els justos que hem de tenir. Nosaltres, lògicament, som el que tindrem –i ahir vaig parlar un bon paràgraf sobre això, en el tema de la immigració–, tindrem més problemes que ningú, segurament, i per això ens hem de preparar més que ningú. I jo li vull recordar, senyor Fernández Díaz, perquè, com deia ahir, precisament per això –precisament per això– nosaltres, sabent que és complicat, sabent que té pros i contres, sabent tot el que vostè vulgui, vàrem propugnar que es fes una llei d'estrangeria; precisament per avançar-nos a una situació que, lògicament, ha d'acabar essent difícil.

Bé, estic d'acord amb el que vostè em diu que s'ha de posar molt l'accent en l'habitatge. Jo li vull fer notar que Catalunya és un dels llocs on, des del Govern, s'ha fet més sòl residencial. Hem premut molt els ajuntaments perquè se'n fes. Hi va haver èpoques que alguns ajuntament hi eren molt reacs –ara ja no. Estic d'acord amb el que vostè diu, respecte a la investigació, però deixi'm dir, respecte a la investigació, una cosa; i és que aquí també nosaltres necessitarem, per a segons què, la complicitat del Govern central, que en aquests moments és del Partit Popular, per cert. I per tant, necessitarem el seu ajut, la seva col·laboració.

O sigui que, en termes generals, puc dir-li que estic d'acord amb tota aquesta segona part de la seva intervenció, i no dic que estigui en desacord amb la primera. Li dic simplement que en la primera, en la línia de mantenir la identitat de Catalunya, en la línia de mantenir la força de Catalunya com a nació, com a societat, com a economia, etcètera, crec que hem estat fent el que havíem de fer, i fent-ho de tal manera que es mantingués i es conservés això tan –jo he dit de vegades–, tan sagrat que és la convivència entre els sis milions de catalans. Doncs, bé, dient-li que estic d'acord amb aquestes coses que vostè planteja, bé, doncs, el que li he de dir és que..., i sento que sigui una mena de cançó de l'enfadós, però depèn dels diners, en part, això, eh? Per tant, algunes d'aquestes coses depenen del resultat que tinguin aquestes negociacions sobre la millora del nostre finançament.

Bé, ja procuraré ser humil, senyor Fernández Díaz –ben humil, ben humil. Jo n'he fet, d'exercicis d'humilitat, eh? Per exemple, una vegada en vaig fer un perquè em van insultar pel dret i pel revés, durant una pila de dies, de sobte, en un moment determinat, i al cap de tres dies ja no me'n recordava. La qual cosa, efectivament, és allò que alguns en diuen «un exercici de desmemoria», però, a més, és un exercici d'humilitat. No me'n facin fer masses, d'exercicis d'aquests, de tota manera. (*Remor de veus.*)

El president

Moltes gràcies, molt honorable senyor. Per un temps de divuit minuts, té la paraula l'il·lustre senyor diputat Alberto Fernández Díaz.

El Sr. Fernández Díaz

Bé, moltes gràcies, senyor president. Senyor candidat, bé, jo no he qüestionat la seva legitimitat per ser avui ni el candidat ni, en el seu cas, si té els vots necessaris a la primera o a la segona volta, per ser investit com a president de la Generalitat de Catalunya. No he qüestionat la seva legitimitat. M'he limitat a constatar un fet del qual nosaltres..., i jo crec que vostè tampoc pot estar satisfet. A mi no em serveix de res que em digui que als Estats Units s'abstenen..., que voten únicament el 25%, o que en aquestes eleccions voten el 42%. Jo crec que una societat que no és participativa en certa manera és una societat que té importants mancances democràtiques, i per això, per això, he volgut fer aquesta reflexió, que crec sincerament que és compartida i que, a més, la seva lectura ha de ser una obligació per a tothom, per a tothom, ens ha d'obligar a impulsar uns mecanismes de participació i de revitalització de la nostra democràcia i, per tant, també, d'aquest Parlament de Catalunya.

Vostè ha volgut justificar les meves paraules dient que hi han molts diputats nous. D'acord, jo sóc diputat nou –avui debuto, a més. Pot ser que jo tingui el greuge de venir d'un ajuntament, de Barcelona, que he sigut únicament un modest regidor, però li puc dir que a mi, com a regidor que he sigut de la meua ciutat, a mi em sorprèn que hi hagi una cambra política que tingui tres mesos i mig de vacances, per exemple. Em sorprèn, em sorprèn. I jo crec que hem d'aprofitar encara molt més

el temps per fer-lo més obert, molt més participatiu i amb una feina molt superior de les qüestions que s'han de fer.

En segon terme, vostè parlava de les polítiques de reivindicacions, i precisament vostè ha esmentat un exemple d'allò que jo crec que mai es pot citar com a exemple de polítiques de reivindicació: vostè ha posat l'exemple de les polítiques actives, però ha recordat la policia autonòmica. Jo crec que aquest és un exemple de com no s'ha de reivindicar. Policia autonòmica perquè Catalunya, els catalans, necessitava una policia autonòmica catalana? És clar que sí. Perquè necessitàvem els nostres mossos? És clar que sí. Però, evidentment, reclamar la competència dels mossos d'esquadra perquè després no sempre exerceixin les seves funcions, com està succeint ara en alguns casos concrets de vigilància de seus judicials, de trasllats de presos..., jo crec que aquest no és un bon referent. O, per exemple, demanar el traspàs dels mossos perquè exerceixin competències que inicialment no els corresponien mentre altres competències que sí que els corresponen són encarregades a empreses privades de seguretat, jo no crec que sigui un bon exemple de reivindicació de noves competències.

I, sobretot, quan jo faig aquest plantejament de la reivindicació per la reivindicació, torno a posar l'accent que vostè..., cal dir en algun moment on és el límit de la reivindicació; què cal fer perquè vostè estigués satisfet i tanqués definitivament un model autonòmic per a Catalunya, per poder construir des de Catalunya un projecte compartit de la resta d'Espanya, des de l'administració de la normalitat des de Catalunya, i també un procés on es posi l'accent, com deia abans, en aquestes qüestions socials i econòmiques, i no pas en aquests plantejaments nacionalistes; què hem de fer per vertebrar definitivament el territori de Catalunya, i no pas únicament des d'una vertebració Catalunya enfors –si se'm permet l'expressió–, és a dir, en un procés de transferència de l'Administració de l'Estat a una Generalitat de Catalunya, quan ja som el país més descentralitzat de la Unió Europea, sinó també vertebrar Catalunya, entesa aquesta vertebració de Catalunya Catalunya endins. És a dir, impulsar un veritable procés de descentralització de la descentralització.

Vostè parlava del dèficit fiscal, del finançament. Bé, jo crec que ens podríem posar en algunes coses d'acord, i en altres probablement no. Ens podríem posar d'acord que cal millorar el model de finançament per a Catalunya? Probablement no ens posaríem d'acord, perquè el dia següent d'haver acordat un nou model de finançament per a Catalunya, probablement, sense esperar la finalització del quinquenni, vostè pocs mesos després ja estaria expressant la seva insatisfacció amb aquest model.

Nosaltres volem obrir... –perquè cal des d'un punt de vista legal, i perquè cal i és imprescindible des d'un punt de vista polític–, creiem que cal impulsar un nou model de finançament per a Catalunya, però cal abordar aquest model de finançament de Catalunya per tancar-ho definitivament. I, sobretot, jo crec que ens hauríem d'acostumar a abordar els debats polítics des d'un plantejament concret: no pas des de la part, com vostè

ens té acostumats, sinó des del tot. I novament el debat del finançament de Catalunya s'aborda des de la part i no s'aborda des del tot. S'aborda des de la part perquè es parla de qüestions fiscals, però s'amaguen altres qüestions comercials, fluxos inversors que, evidentment, eren deficitaris i que han hagut d'incrementar-se —els mateixos fluxos de capitals. I, per tant, quan parlem del finançament de Catalunya, de l'economia a Catalunya, parlem de fiscalitat, de comercials, d'inversors i de capitals.

Quan parlem de finançament de Catalunya hauríem d'interpretar aquest finançament de Catalunya amb un concepte molt més ampli. És a dir, finançament de Catalunya no ha de ser únicament sinònim de finançament de la Generalitat de Catalunya, perquè administracions catalanes són totes: Generalitat de Catalunya, és clar que sí, perquè és la institució vertebradora de Catalunya, la institució cabdal, però també són administracions catalanes els ajuntaments, els consells comarcals, les diputacions i també la mateixa Administració de l'Estat. Perquè totes aquestes administracions són catalanes perquè presten servei al conjunt de la societat catalana, i per això, quan parlem de finançament de Catalunya, hem d'abordar aquest finançament de Catalunya des d'aquesta perspectiva global de les diverses administracions de Catalunya.

Quan abordem aquest debat del finançament de Catalunya, està bé i és imprescindible i és necessari que parlem dels ingressos, però algun dia, senyor candidat, haurem de parlar de les despeses: no tan sols és tenir més ingressos, sinó saber aplicar amb racionalitat i austeritat la despesa, i tenir una eficàcia en la gestió d'aquesta despesa que no sempre s'ha produït. Podríem recordar, fins i tot, les liquidacions dels pressupostos de la Generalitat any rere any, que contempen importantíssimes, importantíssimes desviacions pressupostàries: des de les despeses corrents al capítol 2, fins i tot, vagi vostè al capítol 6, on, a Catalunya, una qüestió cabdal per als catalans, com és la millora de les infraestructures, a Catalunya, els últims quatre anys s'han deixat d'invertir inversions previstes en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya amb un import superior als 55.000 milions de pessetes. Això també és abordar el debat del finançament des del tot i no pas des de la part.

Estem d'acord, evidentment, a millorar, a millorar el finançament de Catalunya. Però alguna cosa hauran de dir aquells que van negociar, i que van acordar, i que es van responsabilitzar d'uns processos de transferències de serveis, però també d'uns processos de valoracions d'aquestes transferències i d'aquests serveis. Potser algun dia haurem d'avaluar quan ens ha costat, als catalans, aquella actitud de primar la transferència sobre la valoració, i que no tan sols hem pagat al llarg dels últims anys, sinó que encara continua essent un dels nostres principals dèficits.

Aquesta vella actitud del peix al cove, evidentment que va ser molt important, perquè Catalunya necessitava assolir aquest sostre competencial que al llarg de tant temps s'havia reivindicat, però, evidentment, hauria d'anar acompanyada d'una responsabilitat en aquelles negociacions i, en qualsevol cas, d'aquelles negocia-

cions que van ser negatives no pas en el procés de transferència, sinó en el procés de valoració. I, sobretot, quan fem aquest debat del finançament de Catalunya, a més d'aquest context i aquests plantejaments que jo ara li havia esmentat, evidentment, jo confio que vostè no agafi —com agafen determinats estudis que serveixen de referent per al nacionalisme català— sempre les premisses més desfavorables en tots els supòsits: jo li demanaria també una miqueta més d'equilibri, perquè segurament en aquest equilibri, en la ponderació, en la valoració, sabrem trobar el necessari punt de trobada per aconseguir un model consensuat entre tots.

Vostè parlava també, ha parlat, perquè jo ho havia fet, evidentment, d'identitat, ha parlat de convivència i ha parlat de llengua. Jo insisteixo: nosaltres creiem en aquesta Catalunya que compatibilitza sentiments i realitats. I per què faig aquest plantejament, que pot semblar obvi, que pot semblar fins i tot retòric? Ho faig perquè al llarg dels últims temps, dels últims vint anys, hem assistit a Catalunya a una construcció on, quan un havia d'afirmar-se en un plantejament, en un sentiment o en la defensa de la realitat, molt sovint havia de negar —o com a mínim havia de silenciar— altres realitats, altres sentiments.

Per això deia —i mantinc— que és important que per ser català no cal silenciar la nostra condició d'espanyols: hem d'assumir aquesta espanyolitat amb naturalitat. Per això dic que el català no necessita tenir com a adversari el castellà, perquè els catalans tenim dues llengües. Per això jo dic que quan defensem el protagonisme dels ajuntaments, de les entitats locals, no hem d'entendre els ajuntaments o les entitats locals com un contrapoder del Govern de la Generalitat; quan nosaltres defensem que cultura catalana és aquella feta pels catalans, aquesta cultura feta a Catalunya, estem dient ni més ni menys que recolzar els castells o la sardana, o les sevillanes o la jota tortosina, forma part de la nostra realitat i, per tant, es mereixen tot el nostre respecte i tot el nostre suport. (*Remor de veus.*)

Per això també nosaltres, senyor candidat... Vostè ha fet aquest referent del patiment que ha sofert la societat catalana al llarg del temps, i jo crec que tots som conscients d'aquesta situació, tots som conscients que el marc de relacions entre Catalunya i la resta d'Espanya no sempre ha sigut fàcil, tots som conscients que el marc de relacions entre Catalunya i Espanya, i la resta d'Espanya, s'ha de perfeccionar. I per això abans deia i parlava que hem de fer pedagogia —especialment aquells que no som nacionalistes— a la resta d'Espanya, per explicar la veritable realitat de Catalunya i de la nostra societat. Però també hem de començar —sobretot aquells que es consideren nacionalistes— a fer pedagogia a Catalunya sobre aquesta realitat plural, constitucional i democràtica que és Espanya, aquesta Espanya que tampoc és cap contrapoder ni és incompatible amb el nostre sentiment de catalanitat.

És aquesta Catalunya, president, insisteixo, candidat, que compatibilitza sentiments i realitats. I és veritat que hi han hagut situacions difícils, però jo crec, senyor candidat, que hem de començar a construir la Catalunya del segle XXI tenint com a referent el futur, tenint com a referent el nou mil·lenni i no pas permanentment

el 1714. Crec que és important ser conscients que hem de passar pàgina a la història: sense oblidar-nos de la història, clar que sí, però hem de ser conscients que hem de passar pàgina. I això ho diu una persona que ha estat sempre educat en democràcia. Jo sóc una persona que, per no votar, no vaig votar ni la Constitució ni l'Estatut, perquè no tenia edat legal per fer-ho, i per això probablement podem parlar alguns catalans..., cada cop començarem a parlar amb menys complexos, amb menys ambigüitat i sobretot amb més naturalitat en aquesta Catalunya que creu que aquest bilingüisme forma ja part del fet diferencial català i el bilingüisme és un element definidor i cabdal per al futur de la societat catalana.

I parlava vostè, entre altres raons, de fundacions i del protagonisme de la societat catalana. Jo crec que li hem de tornar un veritable protagonisme a la nostra societat catalana. A principis del segle va ser precisament la societat catalana, la societat civil catalana, la que va fer realitats com el port, el Foment Nacional del Treball, hospitals, institucions d'investigació, institucions acadèmiques i universitàries; però, paradoxalment, aquesta societat catalana, que és la més dinàmica, la més emprenedora, la més creativa de tot Espanya, paradoxalment és una de les societats més controlades, més tutelades per una administració de la Generalitat: costa trobar un racó de la nostra societat on no hi hagi aquest paper omnipresent d'un govern de la Generalitat de Catalunya.

Per això, senyor candidat, nosaltres, amb aquesta humilitat que vostè predicava, i que en el cas del Partit Popular de Catalunya hauríem d'afegir a altres virtuts, com la paciència i la perseverància, i probablement molta més humilitat que aquelles que practiquen altres assentats des de fa dinou anys en els seus escons de govern, jo estic segur que, al llarg de les properes hores, vostès podran fer un esforç per intentar trobar un acord amb aquells partits amb els quals intentin arribar a un acord. Però, si aquest acord no arriba, no ho imputin a aquells que volen –hi insisteixo– fer aquesta aportació a l'estabilitat, sinó probablement a aquests dèficits en la cultura del pacte d'aquells que probablement no han sabut exercir com a eina el diàleg al llarg dels últims dinou anys.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Bé, una precisió: les vacances que fa el Parlament de Catalunya són les mateixes que fa el Congrés de Diputats i el Senat; per tant, si vostè considera que el Parlament de Catalunya és poc treballador per això, doncs, també ho són poc el Congrés dels Diputats i el Senat i..., bé, o plantejar això on correspongui, a fi que també el Senat i el Congrés treballin més. Ho dic perquè em sembla que és un exemple clar d'aquest entrar una mica enlluernat en les coses, no?, fer una afirmació d'aquest tipus.

Bé, escolti, sobre el finançament, n'hauré de parlar aquí, i ja vaig dir ahir que, òbviament, el Govern de la Generalitat, si és que aconseguim la investidura, aconseguim la investidura, doncs, arribat el moment, haurà de negociar amb les cartes que tingui, i encara que sigui sol, perquè és la seva obligació, però que òbviament no és aquesta la seva intenció ni és el seu desig, i que el que vol és parlar-ne molt extensament aquí i en el seu moment, buscant al màxim possible de consens –ho vaig dir ahir i ho torno a dir avui, i ho repetiré tantes vegades com vulgui. I vull recordar que si finalment, durant aquests últims anys, ens hem decidit –aprofitant unes circumstàncies que ens han estat favorables– a anar pel nostre compte, és perquè..., a actuar directament, vull dir, és perquè realment no vàrem trobar en el conjunt de forces polítiques de Catalunya el suport que necessitàvem per plantejar aquests temes amb eficàcia a Madrid. I, finalment, ens ho vam poder plantejar amb més eficàcia, precisament, doncs, utilitzant simplement la nostra pròpia força en aquest Parlament i també en el Congrés i en el Senat a Madrid. Però el desig és que això pugui ser, realment, una cosa, un acord o un plantejament al qual s'arribi a través d'una discussió entre tots nosaltres i d'un bon consens.

Vostè ha fet algunes consideracions en les quals no entraré. Li he de dir, amb tota sinceritat, que alguna m'ha mig alarmat, però, de tota manera, em sembla que ara alarmar-me seria prematur i que, en tot cas, com que, d'això, en parlarem, doncs, ja es veurà, no?

Alguns dels arguments, ja me'ls sé de memòria. M'ha semblat, així..., allò que se'n diria al dring, que anaven per una línia que al final comportava dir, comportava donar arguments al Govern de Madrid, als partits polítics de Madrid, Govern o oposició: «Escolteu, no cal que us donem res més perquè vosaltres aneu sobrats i us donem més del que necessiteu i més del que us mereixeu.» Però estic segur que em dec haver equivocat perquè el que vostè realment també deu creure és que el tracte financer que rep Catalunya no és just.

També ha utilitzat un altre tipus d'argument, que també tradicionalment ha estat utilitzat, de vegades, per forces polítiques catalanes que, conscientment o inconscientment, en el fons, donaven suport a l'actitud reticent o negativa dels governs de Madrid, que és dir: «no, no, és que el que s'ha de fer és més bona gestió.» No m'hi estendré gaire, però, de tota manera, li donaré un parell de dades i si després algú m'ho torna a plantejar, ja li'n donaré més. Escolti, aquesta història de la gestió té molt fàcil resposta per part nostra. (*Se sent una veu que diu: «No gaire, no gaire.» Remor de veus.*) Perquè, per exemple, una de les coses a través de les quals es deu veure si la gestió és bona o no és veure si hi ha o no una sobrecàrrega de funcionaris. Deu ser això, oi? (*veus de fons*), per exemple. Doncs, miri, per 100 habitants la Generalitat té 1,75 funcionaris, i Canàries en té 3,12; Andalusia, 2,65; Galícia, 2,46; València, 2,34, i el País Basc, 2,19. I nosaltres, 1,75. (*Se sent una veu que diu: «Trampa, trampa!»*) Bé, en tot cas, si és trampa és del Ministeri d'Administracions Públiques o d'Administracions Territorials. (*Forta remor de veus i rialles.*) Bé, i com això li podria donar més dades d'aquest tipus, no? (*Remor de veus.*) Però, bé, pressu-

posant que després hi hagi algú que em vulgui fer més preguntes d'aquest tipus, me les reservaré; tampoc cal gastar-s'ho tot d'entrada, no?

Bé, finalment, l'únic que li voldria afegir més, respecte a tot el que ha dit, és que aquest esforç per entendre'ns amb els partits i per aconseguir la investidura em sembla que és lògic que nosaltres el fem, i l'hem de fer, i em sembla que és manifest i clar que el fem. Ara, fins i tot li diré que, més enllà d'això, el que fem i farem en aquests temes tan clau com són el tema de l'increment de l'autogovern i el tema de la millora del nostre finançament, i alguns altres problemes d'aquest tipus, que buscarem, fins i tot, més enllà d'aquest acord que busquem per al que és concretament la investidura i un suport a la nostra acció de govern, és un consens al més ampli i al més profund possible.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, molt honorable senyor. Té la paraula l'illustre senyor diputat, per un temps de cinc minuts.

El Sr. Fernández Díaz

Gràcies, senyor president. Molt breument, intentaré compensar d'aquesta forma el temps que m'he excedit en la primera de les intervencions. En qualsevol cas, senyor candidat, bé, no s'alarmi pel nostre discurs, ni tampoc es preocupi; en qualsevol cas, forma part de l'expressió d'una pluralitat, hi insisteixo, que no sempre es reconeix i, en qualsevol cas, tampoc hauria de qüestionar cap tipus de legitimitat, perquè sé que no ho fa. Però, en qualsevol cas, si vostè vol parlar de tipus de discurs, evidentment, avui el tipus de discurs que hem de valorar és el seu. I el seu la veritat és que ha sigut, francament, recurrent. Ha sigut francament recurrent perquè el seu discurs és vàlid en el temps i en el lloc, és a dir, és el mateix discurs que probablement vostè podia haver fet l'any 80 en ocasió de la primera legislatura, que podria haver fet els anys posteriors, en la segona, tercera, quarta, cinquena legislatura, és el mateix discurs de sempre. I, per tant, nosaltres creiem que aquests plantejaments de futur s'haurien d'abordar des d'una altra perspectiva, i, sobretot, també creiem que seria important que després de tres intervencions principals seves, els catalans i els diputats i diputades d'aquesta cambra comencin a conèixer quines seran les seves prioritats i les seves propostes de govern, perquè encara en això continua sent una incògnita.

Però és que, a més, el seu discurs, a més de ser vàlid en el temps perquè serveix per a qualsevol legislatura, perquè és el discurs de sempre, és el discurs de la reivindicació per la reivindicació, és el discurs de traslladar sempre la culpa de tot allò que no es fa als altres, i tot allò que es fa bé, evidentment, sempre és responsabilitat del Govern de Convergència i Unió..., és un discurs vàlid no tan sols en el temps, sinó que també és un discurs vàlid en el lloc, és un discurs que es podria fer també des d'una vessant de Convergència i Unió en la sessió d'investidura de qualsevol elecció general i amb relació a la investidura del president del Govern espanyol. És el mateix discurs i, per tant, seria convenient

que comencéssim a dissociar la validesa dels discursos perquè, potser, fem en aquesta sessió d'investidura el mateix discurs que alguns podrien fer els exercicis anteriors o d'aquí a pocs mesos, o podríem trobar-nos que alguns volen cobrar en aquesta sessió el doble del que podrien pretendre cobrar en una forma mal entesa del que significa la capacitat de negociació, de diàleg i d'entesa en posteriors sessions d'investidura. I, per tant, jo crec, senyor candidat, que hauríem també de fer un plantejament sobre el tipus de discurs, però, en qualsevol cas –hi insisteixo– allò que hem vingut a escoltar han sigut les seves propostes i les seves prioritats, i encara no ho hem fet.

I, únicament, un esment. Vostè parlava de gestió. Jo crec –hi insisteixo– que parlar de finançament sense parlar de gestió, de la despesa, de la manca d'austeritat que s'ha produït al llarg dels últims anys és faltar, simplement, a la veritat. No es tracta pas del nombre de funcionaris, que, per cert, a principis dels anys noranta van ser d'un increment més que important i probablement desproporcionat, atesos els serveis que assumia el Govern de la Generalitat, sinó que, a més, es tracta de tot aquell personal eventual o contractat, despeses publicitàries i, fins i tot..., abans s'havia fet un esment de control de la despesa pressupostària i li donaré únicament un exemple. A la liquidació del pressupost de l'any 98, que és l'últim que consta a la seva liquidació, més enllà de les dades trimestrals que pugui facilitar-nos de l'any 99 el conseller d'Economia, únicament de la despesa corrent es va produir una desviació del 17%. Una desviació per import superior als 10.000 milions de pessetes. Amb 10.000 milions de pessetes de desviació pressupostària, únicament en el capítol 2 tindríem el 100% del pressupost de Medi Ambient, el 50% del d'Indústria, multiplicaríem per 3 les quantitats adreçades a la Direcció General de Comerç i hauríem d'afegir més de 3.000 milions a la mateixa Direcció General de la Infància.

Nosaltres creiem, senyor candidat, que aquesta eficàcia en la gestió, aquesta despesa més racional i més austera podria contribuir, sense cap tipus de dubte, també –també– al finançament de Catalunya.

Ens agradaria que quan vostè posi sobre la taula aquest finançament de Catalunya o el posem tots plegats, sigui també conscient que aquest debat caldrà abordar-lo com abans comentava, no pas des de la part, com vostès sempre pretenen, sinó també des del tot.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, illustre senyor diputat.

Se suspèn la sessió fins a les quatre de la tarda d'avui.

Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a la una del migdia i deu minuts i es reprèn a un quart de cinc de la tarda i dos minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i per la lletrada Sra. Folchi i Bonafonte.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tot el Govern en funcions.

El president

Senyores i senyors diputats, es reprèn la sessió. Prego que disculpin la meua falta d'habitudo de cronometrar. Gràcies.

Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el seu president, l'il·lustre senyor Josep-Lluís Carod-Rovira.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, tenint en compte que es tracta d'un debat d'investidura a la presidència de la Generalitat, crec que és elemental i de sentit comú que jo no comenci la meua intervenció fins que el candidat no es faci present entre nosaltres.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Aquesta presidència agraeix de debò l'amabilitat de l'il·lustre senyor diputat i, si em permeten, aprofito per fer una petita consideració al conjunt de la cambra.

Em diuen, i a més ho he pogut constatar, que és una tradició molt nostra, molt d'aquest Parlament, de ser més aviat austers a l'hora de manifestar les nostres emotivitats. Si a vostès els semblés bé –perquè, lògicament, un parlament és un lloc, també, de manifestació pública, fins i tot de les emotivitats–, si a vostès els semblés bé, a tots, jo els encoratjaria que això fos així. *(Veus de fons.)* No? Vostès mateixos.

(Pausa.)

Per altra part, permetin-me també que recordi a tots els assistents convidats que ells sí que tenen l'obligació de no fer cap manifestació en cap sentit.

Moltes gràcies.

L'il·lustre diputat senyor Josep-Lluís Carod-Rovira té la paraula.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, senyores i senyors diputats, jo vull començar felicitant el candidat Jordi Pujol per la coherència del seu discurs, per la coherència del seu discurs de l'any 80, de l'any 84, de l'any 88, de l'any 92, de l'any 95 i de l'any 99, perquè és, en línies essencials, exactament el mateix discurs, i no tothom ho pot dir, això que diu sempre el mateix. Jo crec que aquest és un cas evident de coherència en uns aspectes bàsics.

Li vull agrair, en nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, que hagi fonamentat una part del seu discurs en una cita del president del nostre partit, el president Francesc Macià.

El seu discurs, com cada any, ens ha avançat que s'ha de replantejar el sistema del finançament, ho ha dit en distintes ocasions –la cita del president Macià també ha sortit en altres debats d'investidura–; ha reconegut que aquest és un país que hem fet entre tots; també, com en els altres anys, no hi ha hagut cap referència que els ajuntaments hi han tingut també el seu paper en l'articulació d'una nova fesomia per a Catalunya; ha parlat de la conveniència de reforçar una identitat nacional; de procedir a la modernització del país, i ha parlat del que és fonamentalment un valor col·lectiu de la nostra societat, que és la convivència, la convivència i el respecte a la diversitat com en cap altre lloc al sud d'Europa. Avui hem vist per primer cop en un debat d'investidura un diputat expressar-se en castellà. Aquesta és una prerrogativa que mai, ni manant la UCD, ni manant el PSOE, ni manant el PP, mai cap diputat o diputada catalans no ha pogut tenir la mateixa prerrogativa que ell al Congrés de Diputats.

En el discurs del candidat a president ens ha semblat veure-hi –suposo que ell després ens dirà que no, però aquí cadascú ha de fer el seu paper, vostè el seu, nosaltres el nostre–, ens ha semblat veure-hi un cert cansament, una certa rutina, una certa inèrcia, i, en canvi, una absència de passió pel futur, d'il·lusió i d'optimisme; una absència clara d'horitzons, de perspectiva per imaginar un escenari final més desitjable del que tenim ara, i potser massa pes per la distància curta, massa obsessió només per la immediatesa; un discurs sense perspectiva de futur col·lectiu definit, potser també perquè arrencava d'una absència de memòria històrica nacional.

Jo crec, sincerament, senyor Pujol, que, en aquestes alçades de la història, al seu discurs li ha faltat ambició política com a país. Com pot ser que vint anys després de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia vingui encara que s'ha de llegir, s'ha de rellegir, s'ha d'interpretar, s'ha de reinterpretar, quan vostè sap perfectament que està tot llegit, rellegit, interpretat del dret i del revés i que, com ja va dir el Grup Parlamentari d'Esquerra l'any 87, no es tracta pas de canviar el mètode de lectura, sinó directament de canviar de llibre.

Quan ja hi ha hagut altres estatuts d'autonomia a l'Estat espanyol que han estat modificats, el nostre, malgrat tenir vint anys, encara no. Encara no toca. Quan tocarà, senyor Pujol? Fins i tot un altre president de la Generalitat, el president Zaplana, vol modificar l'Estatut del País Valencià, i això, pel que sembla, no és cap drama. El del País Valencià es pot modificar; el d'aquí, no. Tindrà vostè menys voluntat política i menys ambició política que el president Zaplana?

Vol o no vol reformar, senyor Pujol, l'Estatut d'autonomia de Catalunya? Sí o no? No em digui allò de: «ja en parlarem», és a dir, superem, si podem, per un moment l'estil Pujol: «sí, però no», «ja en parlarem», «està per veure», «té aspectes positius». Sí o no, senyor Pujol? Com diria Pere Quart, digui'ns-ho: «ei!, si pot ser».

Les seves Joventuts es veu que reclamen un front nacionalista –potser el nom no sigui excessivament afortunat. L'Òmnium Cultural reclama un front nacionalista. Molta gent, en diaris, en trucades espontànies en pro-

grames de ràdio, pel carrer, reclama un front nacionalista. Com romanços hem de fer un front nacionalista si vostès no ho volen per no molestar el PP? Si vostès fins ara han estat en contra de reformar l'Estatut d'autonomia de Catalunya, farem un front nacionalista? Si vostès fins ara han estat en contra d'un concert econòmic per a Catalunya, farem un front nacionalista? Si vostès fins ara han estat en contra de superar l'arcaica, tronada, inútil divisió provincial, farem un front nacionalista? Com podem fer un front nacionalista amb algú que no té un projecte nacional definit?

El nostre Estatut d'autonomia és tan antic com el basc, però és que l'Estatut d'autonomia dels bascos ja ens guanyava a l'hora de la sortida. Ells ja tenien d'entrada allò que s'ha de tenir, és a dir, concert econòmic i seguretat pública –ni un mot, per cert, sobre la seguretat pública en la seva intervenció. I deixin-me citar també l'exsecretari general del nostre partit, Josep Terradellas: «Sense el control del finançament i de la seguretat pública no hi ha autonomia política, hi ha purament i simplement descentralització administrativa.» Ens guanyaven i ens guanyen, ells ja han passat de Gernika a Lizarra, i aquí, per desgràcia, encara no som capaços d'assumir ni el que deia l'Estatut de Sau.

Per això, per nosaltres, és urgent de posar al dia l'Estatut, per una mesura elemental de sentit comú, han passat vint anys, i en vint anys ha passat de tot i força. Ha passat, per exemple, l'entrada de l'Estat espanyol a la Unió Europea, i això és un fet transcendental, i en aquesta entrada quina presència institucional hi tenim nosaltres als organismes de la Unió Europea? Cap, però en canvi veiem que Portugal, les Açores i Madeira n'hi tenen –i nosaltres no som pas menys que les Açores i Madeira–, que les comunitats culturals de Bèlgica en segons quins organismes també l'hi tenen, aquesta presència, que els *länder* alemanys i austríacs també els hi tenen.

Nosaltres no som, senyor president en funcions, un país petit. El discurs del país petit potser amaga, de fet, potser traïx un subconscient, de fet, d'ambició petita. Si nosaltres fóssim un estat sobirà a la Unió Europea en realitat tindríem les dimensions similars, i fins i tot més grans, a les de la majoria d'estats d'aquesta Unió Europea.

Hi ha hagut, en vint anys, també, una autèntica revolució tecnològica en l'àmbit de la comunicació, les noves tecnologies, i l'Estatut, que no deia res d'Europa, tampoc en diu gran cosa, d'això. Catalunya necessita accedir a la societat de la comunicació de la millor manera possible; garantir l'accés a Internet no només a cada aula, sinó a cada casa, cablejant tot el territori arreu del país, i d'això tampoc l'Estatut no en diu res. Com no diu res d'una cosa que comença a ser present –i sobretot serà futur–, que és el tema de la immigració extracomunitària.

Hem de preparar aquest país per donar resposta adequada a l'allau migratòria, que es produeix i que es produirà amb molta més força en el futur. Però, qui decideix les quotes d'immigració? El Govern de Madrid. I per què allà hi ha un determinat tipus d'immigració i aquí un altre? Per què allà hi va, curiosa-

ment, només una immigració d'uns orígens territorials determinats i amb una capacitat professional concreta, i aquí n'hi ve una altra? Quina mena de visió nacional és aquesta que fa ensenyar castellà i àrab a futurs ciutadans catalans d'origen berber, per exemple?

Per què no volen assumir la matrícula conjunta entre escoles concertades i públiques? Perquè vostès, de fet, en aquest àmbit estan permetent una doble escola: una escola pública bàsicament amb sectors populars i població immigrada, una escola privada amb sectors autòctons de classe alta i classe mitjana alta.

L'Estatut no diu res sobre la immigració, i hauria de dir. I aquesta hauria de ser una competència de la Generalitat que en bona part hauria de ser delegada als ajuntaments perquè fossin els ajuntaments, els que coneixen més directament la gent instal·lada en el seu terme municipal, els que tinguessin una capacitat real d'actuació.

Per aquests i altres motius, amb aquest Estatut d'autonomia ja no podem anar gaire més lluny. I no entenem per què vostès es conformen amb les limitacions d'ara. Haurem d'esperar que tothom hagi reformat el seu estatut per reformar nosaltres el nostre? Sobretot si pensem que la majoria de la població amb dret a vot a Catalunya per motius d'edat no va votar l'Estatut, no ens és indispensable poder votar en referèndum un nou marc institucional? Si vostès s'atrinxeren amb el front del «no» a la reforma de l'Estatut, s'atrinxeren de fet amb el Partit Popular, en uns moments on aquest matí ens ha semblat entendre que l'il·lustre diputat senyor Pasqual Maragall obria les portes, des de la seva formació, a una possible modificació de l'Estatut.

Com cada quatre anys, vostè ha tornat a entonar la cançó de l'enfadós del mal finançament. Però no té coratge, senyor Pujol, per agafar el toro per les banyes i plantejar el que s'ha de plantejar tard o d'hora, l'única sortida possible: el concert econòmic. No un pedaç, no una mala solució, no un retall: el concert econòmic. Perquè el 60% de l'IRPF és una mala solució. I per què el 60, i no el 58, o el 67,2? En quina lògica es basa, això? És una mesura insuficient d'entrada, però és que a més a més és una tècnica de negociació nefasta, perquè comença ja amb una ambició reduïda, del 60%, i que s'acaba encara amb més poca ambició. Tothom sap que quan es comença a negociar es posa el límit molt alt, perquè sempre preveus que al final acabaràs baixant.

Al llarg d'aquests anys vostès han anat a Madrid a negociar. I la imatge pública que han generat ha estat una mala imatge per a Catalunya. Sembla que han anat més a negociar beneficis, cistell, allò que en un debat de política general jo li vaig dir que em feien pensar més en el club de petrolers de Dallas quan va al Congrés de Diputats de Washington –en aquest cas, a Madrid– i pregunta allò de *qué hay de lo mío*, més que no pas en un Bloc Quebequès que negocia sobirania. O no cal anar tan lluny, només cal veure com han negociat els bascos: no han negociat beneficis, han negociat drets –drets polítics, drets institucionals, drets col·lectius.

Estem... –i sembla que fins ara ningú no ho ha dit, o ningú no ho ha gosat dir–, estem al final d'una etapa –ho sap tothom, és profecia, però entre tots fem veure

que dissimulem. Estem al final d'una etapa política en la història d'aquest país. I aquesta etapa necessita canviar objectius i instruments. I no hi haurà cap objectiu possible, ni en el terreny social, ni en el terreny cultural, ni en el terreny polític, sense un finançament just i adequat. I, per nosaltres, aquest finançament just i adequat és el concert: la totalitat d'impostos per a Catalunya, amb capacitat normativa; l'aportació a l'Estat dels serveis prestats a Catalunya i el manteniment de les institucions comunes d'acord amb el nostre pes demogràfic, i la creació d'un fons de cooperació interterritorial.

Però això comporta posar fi, també, a un concepte de la solidaritat mal entesa. Mal entesa i mal utilitzada per la dreta espanyola i per l'esquerra espanyola: l'esforç fiscal a Catalunya ha servit molt més per a la cohesió política en termes d'uniformisme nacional de l'Estat que no pas per a la cohesió social de l'Estat, que no pas per al desenvolupament econòmic, per a la creació de riquesa, d'empresa, de llocs de treball. Hi ha, doncs, un concepte uniformista de la solidaritat. I hi ha comunitats autònomes de l'Estat amb hipersaturació de diner públic, avesades a una certa cultura del subsidi i també a una hipersaturació de funcionaris.

Si hem de fer cas del seu discurs d'ahir, vostè sembla que no va més lluny del que va el senyor Fraga: s'accontenta amb l'Administració única, en termes polítics. I en matèria de finançament no s'allunya massa de Zaplana. No volem creure que aquest sigui l'objectiu final del nacionalisme personalista, perquè, si és així, anem bé per anar a Sants. Perquè amb aquests instruments devaluats no anirem gaire lluny.

Ara mateix, deia vostè, ens toca competir amb Euskadi, amb Madrid, amb certs països de la Unió Europea, amb alguns països asiàtics. Però és que, de fet, sovint no podem ni competir amb certes comunitats autònomes de l'Estat. Amb Andalusia, on donen més facilitats per sòl industrial de caràcter públic que algunes empreses catalanes no han trobat aquí. Amb Galícia, on hi ha ajudes per a la innovació en l'utilatge i la modernització de la maquinària: la mateixa maquinària tèxtil –hem pogut comprovar– que costa vint milions de pessetes a Catalunya, per deu milions de pessetes a Galícia, gràcies al suport del Govern gallec. Amb Castella, on hi ha crèdits tous amb un interès baixíssim per fer possible la represa industrial. El món empresarial català està preocupat perquè ha d'anar fora, perquè troba fora allò que és impossible de trobar dintre. Com n'està el món del comerç familiar, que té pànic pel monopoli de les grans superfícies, un món que necessita un gran reactiu.

Vostè ha parlat d'una Catalunya moderna i pròspera. Una Catalunya moderna s'ha d'allunyar d'aquest 0,8% del nostre PIB dedicat a recerca per acostar-se a la mitjana del 2% europeu. Una Catalunya moderna i pròspera vol dir una Catalunya amb infraestructures a nivell europeu, no una Catalunya que hagi de pagar el 72% dels peatges de tot l'Estat: el 16% de la població de l'Estat paguem el 72% per cent dels peatges de tot l'Estat. I ja n'estem farts. Perquè algú va posar aquests peatges, però algú els cobra.

Unes infraestructures vol dir que necessitem, al costat de les autopistes, invertir més en noves carreteres, en noves autovies –i, per tant, igualtat de drets a tot l'Estat. Unes infraestructures que condemnen l'aeroport de Barcelona a ser el que és, en uns moments on, per exemple, en els pressupostos de fa un parell d'anys, s'invertia vuit vegades més –amb els vots de vostès– a l'aeroport de Madrid que al de Barcelona. I necessitem ampliar els ports de Barcelona i de Tarragona, i potenciar-ne d'altres, com el de Vilanova. I la xarxa ferroviària interior, i el TGV. Què passa amb el traçat mediterrani del TGV? Ja hem vist que vostè ha reconegut el mèrit, en el seu moment, del senyor Barrionuevo, però, com que probablement després va passar a tocar massa tecles, no es va preocupar ben bé prou del traçat mediterrani del TGV. I el transport públic? Hem d'assegurar la connexió de les grans ciutats amb Barcelona, però també hem de garantir el desplaçament comarcal i regional a l'interior del país per fer possible l'equilibri territorial.

Una Catalunya moderna és aquella que –i s'ha començat a fer– prioritza mesures integrals per a les dones, amb campanyes de prevenció contra la violència domèstica –s'ha fet–, amb més suport a les cases d'acollida, però també amb més facilitats per a l'accés a l'habitatge, al treball i a la cultura. I això costa diners.

Una Catalunya moderna és aquella que mima el seu món rural, que mima l'empresa familiar en comptes del capitalisme agrari, que es planteja una llei d'ordenació de la política agrària, i el desenvolupament de la Catalunya interior, que hi fa discriminació positiva. Què hem de salvar el rerepaís, una part del país on sovint no arriba la ràdio i la televisió públiques de Catalunya, no té cobertura telefònica, i en algun cas ni tan sols electricitat, ni camins asfaltats, amb escoles rurals tancades.

No ha dit res, senyor president, d'una de les coses que l'opinió pública catalana reclama a crits, que és un millor funcionament de l'Administració. No de l'Administració a Madrid, que no depèn de vostè: de la d'aquí, que sí que depèn de vostè. Ens ha passat el pitjor que ens podia passar: que alguns col·lectius, que alguns agents socials, arribessin a afirmar que funcionava millor determinat ministeri que no pas cert departament de la mateixa especialitat de la Generalitat. I avui tenim una manca d'orientació d'objectius per part dels directius de l'Administració pública catalana, amb una administració que funciona sovint per la voluntat, la dedicació i l'interès dels seus funcionaris, però on sobra amiguisme, clientelisme i partidisme.

Ni ha dit gran cosa del centralisme de l'Administració de la Generalitat. Han reproduït, i malament, el model centralista clàssic espanyol, amb una estructura provincial, quan el que cal és més poder per al territori, més recursos, més competències per als ajuntaments. I aquesta és una queixa generalitzada. Ens fa falta vertebrar el país amb un model propi de regionalització interior –amb el nom que sigui: regions, vegueries. En fa falta, per exemple, que algunes àrees, com l'Alt Pirineu, es converteixin en un àmbit funcional de planificació, com se suposa que ja ho són les comarques de l'Ebre, que és molt suposar.

Però hi ha una cosa que ens ha sorprès. Ens ha sorprès que vostè, que en algun moment ha fet referències al futur –què volem ser?, quin país volem?, cap on volem anar?– hagi silenciats el nom dels protagonistes del futur, que són els joves d'avui. Uns joves que tenen, senyor president, una gran desorientació vocacional, que tenen una desconexió enorme entre allò que estudien i les possibilitats posteriors d'accedir al mercat de treball –estudien coses que després els serveixen poc, o gens, per trobar feina–; poca consideració pública, pocs recursos per al que és formació professional, cursos de garantia social; dificultat d'accés a llocs de treball que no siguin en condicions de precarietat; problemes per tenir habitatge –amb una dada que diu que l'emancipació dels joves catalans es mou entre els vint-i-nou i els trenta anys, és a dir, que, si badem gaire, se'ns jubilen a casa–; per això fa falta que una prioritat del futur govern de Catalunya sigui disposar d'un parc públic de pisos de lloguer.

Joves que viuen en el marc d'una família, un concepte que vostè sembla que el tenia molt tancat, el concepte de família, que ha anat canviant amb el pas dels anys: avui hi ha llars unipersonals –sovint dones grans–, llars monoparentals –sovint dones separades amb canalla–, i cal superar aquell concepte tradicional de família amb el pare amb una autoritat inqüestionable, o que reserva una funció social concreta a les dones, evidentment sempre la mateixa. Si parlem de la família, parlem-ne amb mesures concretes, de suport, mesures en el terreny de la fiscalitat, en l'educació dels zero als tres anys, en l'accés a l'habitatge, a la sanitat.

I, ja que parlem dels joves, alguna reflexió hauríem de fer: només cal passar a l'altra banda d'aquest parc per escoltar en quina llengua parlen habitualment els joves de l'antic Institut-Escola que avui tenim aquí davant del Parlament. On han estudiat, aquests joves? On estudien? Què estudien?

S'ha parlat molt poc d'un aspecte que per nosaltres és fonamental. Durant anys, i sobretot quan es discutia l'Estatut d'autonomia, alguns dels negociadors deien que això del concert econòmic no estava fet per a nosaltres, que això de catalans i porra i policia i uniformes no estava fet per a nosaltres, que el nostre era la cultura, que la nostra targeta de presentació era la cultura. Doncs bé: aquí fa falta un gran acord per la cultura, un gran acord entre les distintes administracions. Perquè aquests darrers anys hi ha hagut un retrocés evident de les indústries de la cultura a Catalunya, en el terreny audiovisual, cinematogràfic, discogràfic, editorial... Som culturalment més dependents que mai, i no només això, sinó que ha anat avançant una certa concepció carrinlona, provinciana, de la cultura, que ha provocat, en alguns professionals de la cultura, una veritable sensació d'autoodi i, el que és pitjor, una mena d'emigració intel·lectual que no ens podem permetre. Necessitem associar la idea d'indústria i de modernitat a la cultura, a Catalunya, i entendre que els productes culturals participen en un mercat i, per tant, són una part important de l'economia nacional d'aquest país. Però és que, a més a més, s'ha comès l'error de confondre política lingüística amb política cultural, amb la qual

cosa, sovint, ni s'ha fet bé una cosa ni s'ha fet bé l'altra.

Els canvis que hi ha hagut a les Illes Balears, a l'Aragó, i l'inici de la feina feta a Perpinyà, haurien de permetre promoure un espai de cultura i de comunicació, un espai català de cultura i comunicació, amb uns mitjans públics, independents i professionals –tots, mitjans públics, independents i professionals, sense excepció. És lamentable que una coalició que es diu nacionalista, en dinou anys no hagi signat ni un sol conveni de col·laboració amb cap altre territori de la resta del domini lingüístic català, cosa que contrasta amb l'àmbit de la francofonia, amb l'àmbit de la comunitat de països de llengua portuguesa, o amb el que fa Espanya amb la seva llengua i cultura, o amb el que fa Holanda.

És imprescindible, en aquest acord per la cultura, garantir formes, ni que sigui a través de la delegació espanyola a la UNESCO; garantir-hi la presència catalana per evitar-nos fenòmens lamentables, com l'últim, del qual va ser víctima l'intel·lectual català Fèlix Martí, a qui la delegació de l'Estat espanyol va vetar la presència en un ens d'aquest organisme que és la UNESCO, i van haver de sortir els representants de Finlàndia a defensar-lo. I no cal dir que, en aquest acord per la cultura, hauríem de trobar l'espai adequat per al desenvolupament imprescindible de l'altra llengua pròpia d'una part del territori de Catalunya, com és l'aranès.

Vostè parla sovint de la societat civil, i en parlem tots, i ens en sentim orgullosos, de la nostra societat civil, i la volem forta, viva, activa, però, en vint o vint-i-cinc anys hi ha hagut un autèntic desmantellament de la societat civil, perquè les administracions –totes, sense excepció– han envaït espais propis de la gent, i hi ha avui una certa atonia, comparat amb el que teníem fa vint-i-cinc anys. Hi ha una pèrdua de pes específic de la iniciativa civil.

Aquí vam tenir el primer tren; mirem ara on hi ha hagut el primer tren d'alta velocitat, en quina part del territori. Aquí vam tenir el primer telèfon; doncs, bé, mentre els bascos han fet la seva pròpia empresa de telefonia –Euskaltel–, aquí s'ha col·locat algun conegut del consell d'administració a Telefònica. Aquí vam tenir la primera ràdio, i mirem quina és la quota, en aquests moments, de ràdios en català a Catalunya. Aquí vam ser els primers en indústries de l'automoció, i avui tenim campions catalans en motos, però, òbviament, si ho haguessin de fer amb motos catalanes, no podrien ni sortir del punt d'arrencada de la cursa per la pèrdua de pes industrial en aquest sector.

Hi ha un punt fonamental, però, que per a Esquerra ocupa un lloc de privilegi en el que hauria de ser la nova empenta del nou Govern de Catalunya que vostè aspira a presidir per sisena vegada consecutiva. I és el que nosaltres anomenem «l'espai social català». Viure a Catalunya és més car que viure a la resta de l'Estat; són més cars els preus dels productes; és més cara la prestació de serveis i, evidentment, aquest índex de preus al consum és més elevat a Catalunya que a la resta de l'Estat. I això es nota en les prestacions socials, en les beques, en els salaris, en les pensions, de forma que els treballadors i els pensionistes tenen un poder adquisitiu més baix aquí que a la resta de l'Estat.

No hi ha relació directa entre el salari mínim interprofessional a Catalunya i el nivell de vida existent a Catalunya; hi ha un distanciament entre la butxaca i la vida. Treballant en qualsevol empresa que tingui conveni estatal —es digui Telefònica, es digui SEAT, es digui Correus—, cobrant el mateix, es cobra menys aquí que a la resta de l'Estat. I no es tracta que els treballadors catalans hagin de ser més rics que els de la resta de l'Estat; del que es tracta és que no siguin més pobres. I és a Catalunya on diem que, si hi ha algun tipus de divisió a la societat catalana, no és —com voldrien alguns lerrouxistes de dreta o d'esquerra— per motius lingüístics; aquí, si hi ha divisions a la societat catalana, és només per motius econòmics.

L'horitzó d'un espai social català, on puguem acordar tot el relatiu a condicions de contractació, horaris, jornada laboral, salut, seguretat..., en definitiva, tot allò que té a veure amb les condicions de treball basades en la dignitat, l'eficiència i la racionalitat, hauria de ser un horitzó comú. I és el Govern català qui hauria de ser el primer a donar exemple, el primer a adoptar, com a referent salarial per als seus treballadors públics, l'índex de preus al consum català. Un missatge d'aquestes característiques, estic segur que trobarà la complicitat evident —o l'hauria de trobar— a la banda esquerra de l'hemicicle.

Deia que estàvem al final d'una època de transició cap a una altra etapa: una nova etapa, un nou model. Vostè ha parlat en alguns moments d'una unitat bàsica d'actuació, i, l'any 80, ja parlava d'un front unit. Només serem forts a Madrid si sortim forts des de Catalunya. Nosaltres ho vam plantejar amb una fórmula, la fórmula d'un Govern tripartit, que uns i altres han rebutjat. Era el millor instrument, per a nosaltres. Només així es podrà tirar endavant, algun dia, la reforma de l'Estatut, un concert econòmic, una llei electoral amb limitació de mandats, si som capaços de posar en primer lloc l'interès nacional per sobre de l'interès de partit.

Però és que, al llarg d'aquests anys, al llarg d'aquesta època, hi ha hagut factors diversos que han frenat l'autonomia. Ha frenat l'autonomia una lectura centralista del Tribunal Constitucional, és cert; la invasió de competències del Govern de Madrid, aprofitant l'entrada a la Unió Europea, és cert; la legislació antiautonomista, és cert. Per exemple, la Llei general de l'esport, de l'any 90, a què es referia vostè. Però, sap què passa, senyor Pujol? Que, a aquesta Llei, vostès hi van votar a favor! I també limita l'autonomia de Catalunya la LOFCA, i vostès hi van votar a favor! I també limita l'autonomia la Llei orgànica del poder judicial, i vostès hi van votar a favor! I també limita l'autonomia la Llei de cossos i forces de seguretat de l'Estat, i vostès hi van votar a favor! I també la Llei de bases de règim local, i vostès hi van votar a favor. Com diria Raimon, senyor president en funcions, «tu, ja m'entens».

També limita l'autonomia el no-desplegament estatutari, tot allò que s'hauria pogut fer amb l'actual Estatut i que no s'ha fet: la Llei electoral, la possibilitat d'inspecció a caixes i bancs, l'ús de la Llei del consumidor per vetllar per la llengua, la signatura de convenis de col·laboració, les relacions bilaterals Catalunya - Estat... Però també hi ha una altra cosa que limita l'autonomia,

que la perjudica, que és la mala gestió, que és el desgovern. Aquests 4.000 milions d'interessos de demora en l'obra pública perjudiquen l'autonomia; la pèrdua de projectes europeus per manca de cofinançament perjudica l'autonomia; l'excés de burocràcia inútil també la perjudica; l'incompliment de lleis i d'acords d'aquest Parlament, també. I, en alguns departaments, més del 80% dels acords d'aquest Parlament han estat incomplets pels seus governs.

I la perjudica, també, la baralla institucional que ha viscut Catalunya aquests últims anys entre vostès i el Partit Socialista, al davant d'unes institucions els uns i al davant d'unes institucions els altres. Una lluita partidista que ens ha perjudicat materialment perquè ha frenat projectes, però també ens ha perjudicat ideològicament perquè ha volgut dividir, ha volgut partir la idea de país amb la idea de progrés, la idea de Catalunya amb la idea de progrés, el catalanisme del progressisme, la idea de poble de la idea de nació.

I acabo...

El president

Senyor diputat, hauria d'acabar aviat.

El Sr. Carod-Rovira

Acabo molt aviat, senyor president.

Tothom reconeix que hem d'anar junts, però ningú no baixa del burro. Nosaltres, senyor president, que som alhora catalanistes i progressistes, volem contribuir a superar aquesta divisió, aquest enfrontament, la batussa quotidiana. Si el Govern tripartit no és possible, que sigui possible una dinàmica unitària en aquest Parlament, pel bé de Catalunya, que vol dir pel bé de la gent.

I, dit això, vostè, senyor Pujol, ja té un lloc en la història d'aquest país. Vostè ha dirigit aquest país de la dictadura a la democràcia, però com vol ser recordat? Per ser aquell catalanista demòcrata, empresonat pels franquistes, que obre les portes a preparar el camí per a una Catalunya socialment justa i políticament lliure, o per ser l'home que frena i posa obstacles a aquest escenari de futur i es llança als braços del PP? Al carrer hi ha remor d'una il·lusió, d'una esperança d'anar més lluny, i, com diu Martí i Pol, «malgrat tot, la remor persisteix». Senyor president en funcions, no pot o no vol anar més lluny?

I acabo citant el president Tarradellas: «Qualsevol cosa, excepte el ridícul». Demano als altres membres del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya que no m'aplaudeixin; jo també tinc una certa idea de l'estètica.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Senyor president, senyores i senyors diputats, ha començat vostè el discurs amb una cosa que, pel que veig, és molt reiterativa en els seus discursos d'aquests últims

dies: parlant de la il·lusió, que no tenim il·lusió, que nosaltres no tenim il·lusió, que jo no en tinc... Bé, escolti: jo no sé si li ho sé manifestar –o si la il·lusió que jo tinc coincideix exactament amb la seva–, però, com vol que jo no tingui il·lusió i no em senti content, si, malgrat tot el que vostè ha dit en un discurs, que és un bon discurs, com tots els que fa vostè, però que també he de dir que, en certs aspectes, és molt irreal i irrealista..., com vol que no tingui il·lusió si, malgrat el que vostè ha dit –ho repeteixo–, al cap de dinou anys –i, evidentment, sense voler-nos atribuir, nosaltres, pas, de cap manera, tot el mèrit; ja ho he dit moltes vegades–, podem presentar, malgrat tot, de cara al que s'ha fet –després parlarem del futur–, un balanç tan positiu? Permeti'm que li digui una cosa: en la història d'aquests cent anys, mai Catalunya no ha pogut presentar un balanç tan positiu! Li ho repeteixo: en la història d'aquests cent anys, mai ningú no ha pogut presentar un balanç tan positiu!

Bé, li ho torno a dir: aquest balanç no és atribuïble només a Convergència i Unió, al Govern de la Generalitat, no; però, evidentment, alguna cosa hi devem tenir a veure, i li torno a dir que, d'aquests cent anys, mai –ho repeteixo: mai– ningú, mai Catalunya ha pogut presentar un balanç tan positiu. I com vol que jo no senti il·lusió davant d'això? Perquè alguna petita part d'aquest mèrit ens deu correspondre, suposo, si nosaltres hem governat durant dinou anys!

I, a més, si es va amb els ulls oberts pel carrer i si se sap llegir les estadístiques, o, sobretot, si es va amb els ulls oberts pel carrer, i si es parla amb la gent i si es té una mica, mica, mica de memòria de què era el país fa trenta anys, fa vint anys o fa deu anys, com vol que jo no senti una gran il·lusió? Passejant-se per on sigui, pel centre de la ciutat de Barcelona, per qualsevol població de l'entorn de Barcelona, pel poble més petit, pertot arreu, també! Bé, com vol que no sentim tots una gran il·lusió? Compartida, eh? Que quedi clar: compartida.

Bé, en el camp econòmic, en la vitalitat general del país, la vitalitat cultural... Naturalment que sí: la vitalitat cultural! Les activitats, les iniciatives, la creativitat, el consum cultural de Catalunya, en aquest moment, són altíssims! Són altíssims! La imatge que hi ha de Catalunya a fora, naturalment, no s'assembla gens a la imatge que vostè me'n dona aquí. Naturalment, els de fora no deuen saber re de re, i, quan vénen aquí, deuen venir amb els ulls embenats, o el que sigui, i veure un país, diguem-ne, absolutament de Tercer Món, decadent, decrèpit! Escolti'm: no! Els de fora: o s'equivoquen tots o el que s'equivoca és vostè. O, simplement, per la necessitat del seu discurs polític, li interessa explicar tot això que ens ha explicat: un país en el qual..., miri, vostè, la llista de fundacions noves que es creen, la llista d'associacions noves que es creen, la llista, per exemple, d'inversions catalanes a l'estranger, que denota una gran confiança; l'evolució que hi ha, doncs, en tots i en cadascun dels pobles, per petits que siguin, per arraconats que siguin. Miri això! Em dirà «Ja ho vaig a veure»; ho deu anar a veure, però ho veu i hi va, suposo, amb una mirada molt esbiaixada. I, per tant, jo, escolti, d'il·lusió... Potser sóc un il·lús, vostè em dirà, però, d'il·lusió, en tinc, no per res, sinó per contemplar això.

Jo, de petit, vivia a pagès, i hi havia una cosa que em feia il·lusió. I era anar a veure cada matí com em semblava a mi que veuria que les plantes que havíem plantat el meu avi o jo mateix, doncs, creixien. Naturalment, no creixien d'avui per a l'endemà, però jo hi anava. Cada matí el que anava a fer era veure si aquella patatera havia crescut més. (*Rialles.*) No riguin perquè de totes formes és bonic que un infant tingui aquesta il·lusió. Doncs bé, jo, durant dinou anys l'he anada a mirar, aquesta planta que es diu Catalunya, i d'un dia per altre no creixia. (*Rialles.*) Sí, sí, riguin, riguin, però, miri, què vol que li digui?, cadascú és com és, no? I ha crescut molt. Al cap de dinou anys ha crescut molt. I vagin en compte els qui no se n'adonen perquè, simplement, finalment quedaran fora de la planta; finalment, perquè ha crescut molt.

Jo li vull dir una cosa: el seu discurs diu que tindrà una gran acceptació per part de la part esquerra de l'hemicicle. (*Veus de: «No!».*) Em sembla que ho he sentit. O una part del discurs –una part del discurs. Però del que s'ha de preocupar, i perquè aleshores sí que tot aniria sobre rodes, és que el discurs tingui una gran acceptació per part de l'electorat català. És això el que es necessita. Per tirar endavant el que es necessita és això. No fer un discurs brillant aquí –que de brillant ho és, no li ho nego pas. (*Rialles.*)

Bé, dit això, miri, entre Esquerra Republicana i Convergència i Unió hi ha una coincidència. I una coincidència molt important, no? Una coincidència molt bàsica. Què volem? Volem més poder i més diners –volem més poder i més diners. Volem més coses. Sobretot volem, després, aplicar-ho bé, això. I després en parlarem. I vostè també n'ha parlat. Però d'entrada, així d'antuvi, volem més poder i més diners. El problema pot ser alhora que parlem de veure de quina manera ho aconseguim, això, com és més possible aconseguir-ho. I nosaltres tenim una proposta, que vostè em diu que és reiterativa, que altres vegades l'hem fet i... Bé, i és veritat que altres vegades potser n'hem fet de més o menys semblants, i és veritat que, de tota manera, malgrat tot, presentem un balanç positiu amb totes aquestes coses que s'han fet durant els últims anys, malgrat tot. Però de tota manera, jo no veig la viabilitat del que vostè planteja. Perquè si vostè em parla de Lizarra, home, no. Lizarra és un altre procés. És el resultat d'un altre procés. Que el vol, aquest procés, vostè? (*Remor de veus.*)

No. No el vol. Aleshores, no tindrà Lizarra. Perquè Lizarra, entre altres coses, es fa per recuperar els violents. I, gràcies a Déu, i gràcies a tots nosaltres, nosaltres no en tenim. Per tant, no podem anar per aquí, ni hem d'anar per aquí. Ni ens serviria de res anar per aquí. I escolti, els bascos ho fan molt bé, i nosaltres els hem d'admirar molt, encara que, de tota manera, si vostè agafa la majoria de la gent no catalana, de fora o de dintre d'Espanya: «on voleu anar a viure, a Catalunya o al País Basc?», diran que a Catalunya. Diran que a Catalunya. Això també queda clar, la qual cosa no vol dir, en absolut, que no respectem molt tot el que han fet els bascos, tot el que volen, tot el que representen, i que no ens alegrem molt –almenys nosaltres– dels èxits del nacionalisme democràtic basc.

De quina manera, doncs? I amb quina majoria, senyor Carod? Amb quina majoria? I amb quins elements de pressió? Perquè es necessiten dues coses, no?, per negociar tot això. Primera, home!, una majoria. Que evidentment, tret que se m'aclareixi més això que vostè ha dit: «sembla que avui han obert la porta de...» *Oiga*, escolti... (*Fortes rialles.*) Bé, tot una concessió, eh? (*Fortes rialles.*) No cal, no cal. Gràcies. Bé, ara m'han trencat el fil. On érem?

(*Veus de fons.*)

Ah, sí, sí... Deia: «sembla que han obert la porta». Home, amb un debat de tanta transcendència com el de la investidura, les portes s'obren o no s'obren. I vostè diu: «sembla que s'ha obert la porta» per no sé què. Escolti, doncs, miri, quan l'obrin de debò –quan l'obrin de debò–, amb tots els ets i uts, això, i això, i això, i això, amb aquest mecanisme i aquest altre, i altre, aleshores parlem-ne, oi? «Sembla que s'ha obert la porta». Bé, ja ens ho diran. Si és que s'ha obert la porta ja ens ho diran. Seria una cosa d'una gran transcendència, certament, però ja ens ho diran clarament. Clarament. I per fer això, i això, i això, i per canviar això, i això, i això, i això. (*Rialles.*)

Nosaltres..., faig aquesta pregunta, amb quina majoria ho pensa fer? Amb quins elements de pressió? Perquè –això deia, sí– hi ha una majoria, per començar, però després hi han, hi poden haver elements de pressió. La veritat és que nosaltres a vegades hem aconseguit coses –diguem-ho clar– per pressió, que és perfectament lícit i legítim. Tenim l'obligació d'utilitzar els elements de pressió de què disposem. Tenim aquesta obligació. Queda clar. Bé, i amb quins elements de pressió? Amb quins elements vostè, concretament, senyor Carod-Rovira, entén que tenim aquesta capacitat de pressió?

Bé, per tant, nosaltres arribem a una conclusió: hem fet en el passat el que hem fet, creiem que alguna participació –també des d'un punt de vista polític i institucional– vam tenir en el fet que, avui, Catalunya, malgrat totes les meves pròpies reserves i, sobretot, reserves de cara al futur, malgrat tot, com li deia, en cap moment de la història dels últims cent anys Catalunya pot presentar un balanç tan positiu. (*Veus de fons.*) En cap moment, dels últims vint anys. No pot dir: «durant vint anys hem fet això amb una...» En cap moment. Per tant, la línia que hem seguit fins ara, no pas únicament la Generalitat –no em cansaré de dir-ho–, però, evidentment, el Govern de Catalunya –és molt important– ha seguit això, i el Parlament de Catalunya també, doncs, ha donat uns resultats que no són per agafar-se'ls així una mica en broma i..., ni per fer-ne objecte d'un discurs intel·ligent i irònic, però ben entès, que, de vegades, la ironia realment recobreix un pensament més formal que substantiu.

Per altra banda, i tornant a la realitat del nostre país, no entenc ben bé com tants problemes, amb tants problemes i tantes falles i tantes coses negatives que vostè ha explicat, les dades són el que són, i com és que, malgrat tot, hem tirat endavant en tots sentits, econòmicament també, diguem-ne... Jo diria que..., jo crec que prou bé. I ara no em vull entretenir a llegir-li dades. No entenc com, amb un país tan desastrós, la valoració que fan els

ciudadans –perquè això també és curiós–, la valoració que fan els ciudadans del Govern de Catalunya, per una banda, i de la situació de Catalunya, és tan positiva. I només cal buscar les enquestes sociològiques que, a més, han sortit aquests dies. Que, a més, aquests dies n'han sortit una pila. No entenc com essent això així, realment, en canvi la ciutadania..., o és que tota la ciutadania és cega, tota la ciutadania és sorda, tota la ciutadania, diguem-ne, doncs, està equivocada, o bé és que el que vostè ha dit no deixa de ser una versió realment molt esbiaixada.

Ara bé, dit això, li vull tornar a dir una cosa. Hi ha una cosa molt important en la qual vostès i nosaltres coincidim. I més enllà de la forma de fer-ho, en la qual, en aquesta sí que no coincidim, perquè no la considerem realista, perquè també per aquí podria passar que, segons com es plantegés, es fes aquell ridícul que vostès diuen que en Terradellas deia que no s'havia de fer mai. I podria fer-ho. Podria fer-ho en aquest mateix Parlament, segons com, i això encara seria més lamentable, entén? Però més enllà d'això i d'altres divergències que hi pugui haver, la veritat és que coincidim en una cosa dels que més, crec jo, en aquest Parlament, i és que necessitem més diners i més poder. I, per tant, amb tot allò que nosaltres els podem ajudar, o vostès a nosaltres, per tal d'anar en aquesta direcció, si, evidentment, després d'aquest gran debat que nosaltres hem de fer aquí en aquest Parlament i que hem de mirar de veure si al final, des d'una banda fins a l'altra, tots ens podem posar d'acord, ens podem conjurar –per dir-ho així–, posar d'acord per posar sobre la taula a Madrid la nostra justa, justíssima, reivindicació de més tracte, un tracte just, des d'un punt de vista econòmic, i d'un tracte, diguem-ne, més ambiciós, des d'un punt de vista polític, evidentment que ens complaurà molt poder col·laborar. Perquè coincidim en aquest punt, molt i molt essencial.

A part d'això, vostè ha dit una sèrie de coses molt relacionades amb el que en podríem dir la política que s'ha de fer en la pròpia societat catalana. I deixant de banda –que ja m'hi he referit abans– aquesta visió tan tètrica que vostè en té, de Catalunya, i que està exposada aquí, que m'imagino que ha de ser forçosament –forçosament– una mica tàctica, aleshores, deixant de banda això, li he de dir que estic d'acord amb moltes de les coses que vostè ha dit, quant a la política de família –i estic segur que aquí podem trobar molts punts de col·laboració. I quant a política de joves, entenen, sobretot, per política de joves, una cosa. Mirin, la majoria de països, el que se'n diu una política de joves en el sentit estricte de la paraula, com es deia fa uns anys, ja no la fan gaire. El que fan és el que se'n diu una política de futur. Política de joves vol dir política de futur. Vol dir formació, vol dir treball i vol dir habitatge, i altres coses, evidentment, però fonamentalment aquests tres punts, aquests tres puntals són essencials. És aquella discussió que jo tinc de vegades sobre el món pagès: què és més important, donar un milió o dos milions de pessetes perquè s'hi instal·li un jove agricultor o dir-li: «tu, jove agricultor, saps què passa?, d'aquí a cinc anys, aquesta terra teva que és de secà serà de regadiu». Què és més important per al futur del jove? No hi ha dubte, dir-li: «això serà de regadiu». Això està clar. Bé, aques-

ta és la política –en altres coses, he posat aquest exemple–, en la qual, senyor Carod, estic segur que podríem coincidir, en moltíssimes coses.

I finalment, en altres temes que vostè ha plantejat, el de la família i el de l'R+D, que ha plantejat, tot això, evidentment, estem d'acord amb vostè, absolutament d'acord amb vostè. I aquí, de cara a la política pressupostària de la mateixa Generalitat, com també de cara a la pressió que en un moment determinat es pugui fer sobre l'Administració central en determinats temes, en temes que a vegades van vinculats amb l'Estatut i amb l'autonomia i altres vegades no, aquí evidentment pot comptar amb la nostra total i plena disposició per treballar de cara a aconseguir-ho, això. Amb R+D, per exemple, doncs, home, jo el que li vull dir de l'R+D és que, de tota manera, Catalunya, en l'actual situació, no té aquesta situació tan catastròfica que es diu. Nosaltres representem, aproximadament, entre el 25% i el 30% de l'R+D d'Espanya –Madrid representa més, evidentment, i té les seves explicacions–, però representem més, molt més, per exemple, que el País Basc, tot i que el País Basc és un país que ha fet un esforç particular i molt important.

I finalment, també, i per acabar –i, en tot cas, ja continuaré després en una altra rèplica, segons com, si calgués–, vull dir-li que aquesta... Ja ho he dit abans, aquest matí, quan parlava amb el senyor Fernández Díaz: escolti'm, a veure, com es mesura que una administració és més bona o més dolenta que una altra? Com es mesura? Doncs, miri, es mesura amb unes quantes dades: quants funcionaris hi ha, quants milions gestiona cada funcionari. Això és important, no? I és clar, què representa la funció pública en el conjunt d'un país? I, aleshores, si es miren aquestes coses, de la nostra funció pública, no és, tampoc, aquesta funció que vostè ha descrit i que, per altra banda, molta gent descriu, perquè gairebé sembla obligat dir-ho, no? Val a dir que això de parlar malament de la pròpia funció pública passa a gairebé tots els països, fins i tot en aquells països que jo crec que la tenen molt bona. Però, per exemple, deixi'm dir-li una cosa: quants milions gestiona cada funcionari de la Generalitat? Doncs, miri, gestiona 15.080.000 pessetes. Quants en gestiona un del País Basc? 15.530.000. Però atenció: tenen un pressupost molt més alt. I a partir d'aquí, quants en gestiona Galícia?, que vostè l'ha posat com a exemple abans: 11.840.000. I Andalusia? 11.320.000. I València? 11.040.000, etcètera. I com això li podria anar posant moltíssimes més dades.

Sembla que la nostra Administració és perfectible. La nostra gestió pública és perfectible, evidentment. Però, abans he donat unes dades, ara en dono unes altres, si després me'n demanen més, també en donaré més, perquè en tinc moltes més, però les vaig reservant per a les diverses intervencions.

Molt bé, res més. Simplement: senyor Carod-Rovira, vostè és un home que estima Catalunya (*remor de veus*), i jo també. El que passa és que vostè i jo, precisament perquè ens l'estimem, podríem cometre certes deformacions: una d'elles seria la de..., de vegades un s'estima una cosa i ho troba tot bonic, d'aquella cosa, oi?, i no és ben bé veritat, i, per tant, cal que exerceixi

una certa autocrítica. O bé al revés: un se l'estima molt i voldria que fos molt més maca, molt més bonica, i aleshores això l'enfurisma, no?, i li fa tenir una actitud molt negativa.

Jo crec que nosaltres –nosaltres–, Convergència i Unió, després de tants anys de govern, és important que sapiquem exercir l'autocrítica, però crec que hi ha d'altres –i potser vostè mateix– que també seria important que pel fet de veure-ho des d'una altra perspectiva, no se sentissin temptats sempre, doncs, a presentar-ho sota una, una..., fent-ne una presentació molt negativa, que no respon a la realitat tampoc –que no respon tampoc a la realitat. I, aleshores, de vegades podria donar-se el cas que això, fins i tot, al final ens afectés una mica la nostra pròpia moral. Allò que vostè deia abans de l'autoodi, no és el seu cas i havia de dir-ho, però sí que és evident que de vegades hi ha hagut persones que a través, no tant de la valoració exacta, precisa, que han fet de la realitat, sinó a través de les seves pròpies incomoditats, han arribat a fer un judici sobre el propi país que tampoc no era cert, no?

Res més. Moltes gràcies, per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, molt honorable senyor. L'illustre senyor diputat té la paraula per vint minuts.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, senyores i senyors diputats, cada vegada que hi ha un debat de política general –i no és exactament això però s'hi assembla– vostè, senyor Pujol, em diu sempre que li fa l'efecte com si estiguéssim parlant de dos països diferents. I jo crec que, de fet, no: parlem del mateix país, potser vostè se centra més en una part del país que veu i jo em centro en l'altra, perquè, és clar, no seré pas jo qui surti a fer-li els elogis, els elogis ja li fan els seus; nosaltres som d'un altre grup parlamentari, representem una altra idea de país, una altra idea de societat, una altra idea de futur, i ens sentim orgullosos i contents de viure en el país en què vivim; un país obert, un país fet de mil barreges i que en tindrà encara més de mil en el futur, i és el país nostre, i és el país que ens estimem.

El que passa és que sembla que en tot el que vostè diu s'aturi només a mirar el passat i jo no li parlo només del passat, jo li parlo del futur; jo li pregunto pel futur; jo li faig propostes per al futur; jo li plantejo la possibilitat d'un futur diferent, millor del que hem tingut fins ara. I el que hem tingut fins ara, com ha estat? Vostè ha dit: «Un balanç francament positiu.» Doncs, en molts aspectes, sí; francament positiu, francament positiu per l'acció del Govern de la Generalitat, òbviament que sí, i per l'acció dels ajuntaments, i vull tornar a insistir en els ajuntaments, perquè el primer canvi que la gent va notar van ser els ajuntaments: d'uns ajuntaments franquistes, que ben poca cosa feien, a uns ajuntaments que van fer un canvi radical en la imatge física, en l'aspecte, però també en la profunditat dintre de cada municipi, però, sobretot, sobretot, un balanç positiu per a la gent, per a la gent –i al matí algú hi feia alguna referència, a aquest aspecte–, per a la gent d'aquest país que, a dife-

rència d'altres, creiem molt més en nosaltres mateixos, en la societat, en les persones, que no pas en la burocràcia o l'administració, a diferència d'altres... Hi ha països que estan acostumats a viure gràcies a l'Estat, d'altres que estem acostumats a viure malgrat l'Estat, i, de vegades, al marge de l'Estat, i en algun moment, fins i tot, en contra de l'Estat. Doncs aquesta societat civil, dinàmica, viva, activa, ha anat quedant en alguns àmbits profundament esmoreïda, i jo crec que el Govern de la Generalitat alguna responsabilitat té en l'esmoreïment d'aquesta societat civil.

Parlava vostè abans de quants milions gestionen o deixen de gestionar els funcionaris; jo crec que aquí una dada que no és menor és quina part dels pressupostos de la Generalitat van destinats a escoles concertades, a hospitals concertats. És a dir, quina part de privatització diferencial hi ha avui a la vida pública catalana i quins sectors de la societat catalana es beneficien d'aquesta privatització. Qui en treu rendiment econòmic, d'aquesta privatització diferencial? Sempre ha estat aquest, evidentment, un país amb un gran consum cultural, però cada vegada més consum cultural de productes exteriors; no fa gaire vèiem que un dels músics més destacats del país, que a més a més havia tingut el disc d'or català –el disc d'or català– l'havia hagut d'anar a enregistrar a Suïssa i un any abans n'havia enregistrarat un altre a Alemanya i l'any després a Itàlia. Un país modern té indústries de la cultura modernes en tots els àmbits, i aquí, li insisteixo, Catalunya ha retrocedit.

Vostè ha dit que tenia connexions amb el que seria la vida de poble. Jo sóc de poble, d'un poble mariner. I, per tant, ja li he de confessar que les patates no són el meu fort (*remor de veus*), però tinc amics a la Unió de Pagesos que en ocasions m'han comentat que de vegades la patatera, com més creix la planta, sovint menys patates hi ha. No sé si m'entén, senyor president en funcions... (*Rialles.*) Doncs, no en parlem més. Tot queda a casa.

Diu: «Convergència i Esquerra Republicana de Catalunya coincidim que volem més poder per a Catalunya, més diners», suposo que per a Catalunya, també (*remor de veus i rialles*), però com ho precisen vostès això? Quan diuen «més poder per a Catalunya», com canalitzen legalment aquest poder? Amb quina cobertura institucional? Com ho faran? Picant i repicant una altra vegada a Madrid fins que el miracle es produeixi i aleshores resulti que finalment els escoltin? I quan els escoltin es trobaran amb el drama que els escoltaran però no els entendran, doncs, malaguanyats vint anys més –malaguanyats vint anys més! Digui'm quin procediment legal defensa vostè vint anys després d'haver-se aprovat l'Estatut d'autonomia per tenir més poder polític, perquè quan, en algun moment, des d'alguns membres de la seva coalició s'ha dit «podríem esbrinar què passa amb l'aprofundiment de l'article 150.2»? Home, això també necessita algunes majories qualificades, o no? Tant d'esforç..., si fem tant d'esforç ja, posem-nos-hi bé, perquè, si hem de gastar una part important del nostre esforç per anar a miques, com deia en una cançó Ovidi Montllor, «vint anys després ja no ens alimenten molles, ja volem el pa sencer», perquè

Catalunya n'està farta, de rosegons. Catalunya n'està farta, de rosegons.

Perquè ara patim tot allò que durant el franquisme no es va produir d'inversió pública a Catalunya, i el que tampoc no es va produir després perquè aquí vam suplir amb la iniciativa privada allò que l'Estat havia fet en altres indrets. Contesti'm, si us plau, i no s'escapoleixi de l'escomesa una altra vegada, senyor Pujol. Vol o no vol –miri que és senzill–, sí o no, la reforma de l'Estatut d'autonomia? I si fos que sí, no per res, només per anar orientats, per a quan? I amb qui? I amb quines majories? I la millora econòmica? La millora del sistema de finançament? Vol o no vol un sistema similar al de la comunitat autònoma basca i de Navarra? Nosaltres no volem Lizarra, senyor president.

El nostre Grup Parlamentari, el nostre partit, ha combatut com el que més la violència. No farem cap pas en aquest país que no sigui per la via democràtica, però és que això no és només el que estan debatent les formacions polítiques que s'han trobat a Lizarra. Estan debatent la possibilitat de superar un altre marc legal distint del que van tenir fa vint anys. Resolen la violència, evidentment que sí, però és que aquí ja la tenim resolta, la violència. No em surtin altra vegada amb el tema de la violència. Aquí no n'hi ha, de violència; ni en volem. En tot cas, l'hem patida històricament. Estem parlant que al País Basc tenen un projecte nacional clar i definit, saben què és una política d'interès nacional. Quan el lehendakari Ibarretxe fa un acte enfront d'algunes decisions de la Unió Europea defensant el concert econòmic, qui té al seu costat el lehendakari Ibarretxe, qui té al seu costat el lehendakari Ibarretxe? Té el senyor Nicolás Redondo, del Partit Socialista d'Euskadi. Per què? Perquè estan defensant temes d'interès nacional, com tots els països del món tenen temes d'interès nacional, com els senyors del PSOE o del PP es posen d'acord quan han de parlar de temes d'interès nacional d'Espanya. I els danesos, i els francesos. Si ho fan els altres, no ho podem fer nosaltres? No tenim interès nacional a Catalunya? No hi ha uns interessos col·lectius per a la nostra societat que estiguin per sobre dels interessos legítims de cada partit, però que haurien de passar al darrere d'aquests interessos que són de tots, que són col·lectius?

Però és que, a més a més, al País Basc fan una altra cosa. Al País Basc, quan han d'anar a negociar a Madrid, abans fan debats al Parlament i prenen acords al Parlament les distintes formacions polítiques. Vostès, durant anys, han tingut el monopoli de la representació de Catalunya, i Catalunya és de tots: de vostès, de nosaltres, dels socialistes, d'Iniciativa, del Partit Popular; Catalunya és de tots, de tots, amb els seus matisos, i ningú té el monopoli de Catalunya. Ho deia Espriu, que era un senyor que escrivia en català, quan deia que la veritat era un mirall trencat amb mil bocins, i, de bocins, en tenim tots, i el resultat final, la veritat, només surt de la suma de bocins de mirall. Nosaltres no tenim tota la raó, però vostè tampoc. Convergència i Unió no té la veritat del país, no la té ningú; el país és una suma d'esforços, d'il·lusions, d'esperances.

I amb quina majoria? No ho sé. No m'ho preguntí, senyor president. Em fa preguntes com si m'investís jo,

i encara no toca. (*Rialles i remor de veus.*) Això d'un «país tan desastrós», jo no ho he dit mai. A mi m'agrada el meu país, però el vull millor del que les generacions que ens han precedit ens l'han deixat, i tots el volem millor, aquest país. Crec que entre el cofoisme i el catastrofisme hi ha un punt entremig que es diu realisme, i realisme vol dir que nosaltres paguem –i l'hi deia abans– el 72% dels peatges de tot l'Estat. Recordo que en un moment determinat, quan durant el franquisme estàvem en altres òrbites, de cicles, i ens feien definir el nostre espai nacional, dèiem allò de «els territoris on parlem la mateixa llengua»; no cal anar tan lluny. Sabem que som en el nostre propi territori, en aquell amb el qual ens identifiquem, en primera instància, perquè, quan anem per autopista, ens la paguem de la butxaca, i sabem quan en sortim: quan comencem a viatjar de manera gratuïta.

Realisme vol dir parlar, senyor president, de llistes d'espera de la sanitat. Diu que l'Organització Mundial de la Salut dona bona nota al sistema català. Els professionals també n'hi donen? Els sindicats també n'hi donen? Els usuaris també n'hi donen? L'altre dia trucava un senyor a Catalunya Ràdio dient: «Escolti, a veure si m'arreglen això, que he d'anar a l'oculista i m'han donat hora per al 2003.»

I ja pot ser que, per l'edat que té, probablement, pobre home, ni hi arribi. Pregunti als usuaris pels preus dels productes farmacèutics, pel transport sanitari, per l'assistència mèdica a zones rurals i a determinats barris de les grans ciutats. Estem lluny del que volem, lluny. Hem avançat moltíssim, però estem, també, molt lluny de la Catalunya de qualitat, de la Catalunya de prestigi que volem.

Hem anat parlant d'una Catalunya moderna i d'una Catalunya pròspera, però vostè sap que Catalunya ha anat perdent pistonada, que de les trenta-cinc grans empreses de tot l'Estat ja només cinc tenen, en aquest moment, la seu al nostre país, a Catalunya. I hem d'anar veient quina és la inversió estatal en transport públic i el paper de l'aeroport i el paper de la fira.

I també, pel que fa referència als pressupostos de l'any vinent –ho llegíem no fa gaire–, els pressupostos de l'Estat, la inversió en cultura, mentre 19.000 milions de pessetes anaven destinats a Madrid, amb prou feines 4.000 milions de pessetes anaven destinats a Catalunya. I això no és de Madrid que són dolents. Aquests són els seus pressupostos, els que ha votat el seu Grup Parlamentari a Madrid. Per tant, vostè, senyor president –i el que vostè representa– és, també, directament responsable d'una situació d'algunes dificultats en alguns àmbits de Catalunya, d'una Catalunya que volem millor, que ja ens agrada com ha anat fins ara, però que volem millor, i hem de reconèixer aquells espais que podem millorar.

La despesa, per exemple, en protecció social. És no només més baixa que la mitjana espanyola, és més baixa que la mitjana europea i molt més baixa que alguns d'aquests països que, de vegades, alguns de vostès s'omplen la boca anomenant: Holanda, Dinamarca, Finlàndia.

I el nostre dèficit fiscal. Finalment, s'ha acabat reconeixent, tothom ho ha acabat reconeixent, quan nosaltres ho dèiem en solitari fa uns quants anys: prop de dues-centes mil pessetes per persona i any a Catalunya.

I el dèficit fiscal amb Europa. Per cert, hauríem de començar a reflexionar com a país, com a reflexió d'interès nacional, d'on sortiran les misses quan Espanya deixi de rebre els ajuts europeus. Segurament no cal que hi pensem gaire, d'on sortiran les misses. D'on han sortit sempre: de la nostra butxaca. I, si mirem en Ensenyament, la despesa d'Ensenyament no universitari a Catalunya és inferior a la despesa d'Ensenyament no universitari a Espanya i és inferior a la despesa a la Unió Europea. I aquí se subvenciona d'una forma molt més clara l'ensenyament privat que no pas a la resta de l'Estat. I això també és Catalunya, senyor candidat a president de la Generalitat.

Deia que hi havia un terme mitjà entre el cofoisme i el catastrofisme, que era el realisme. Aquest realisme vol dir que ens ha de fer recordar que hi ha a Catalunya, aquesta Catalunya moderna i pròspera, persones que són analfabetes funcionals, un percentatge molt reduït de gent, però que hi són i que són catalans, parlin el que parlin i hagin nascut on hagin nascut, que viuen en una situació de pobresa severa. I un nombre molt elevat de gent que pateix sida o que és drogodependent –molt elevat comparat amb la resta d'Europa. Tot això, evidentment, també forma part de la realitat del nostre país.

Deia un valencià de Sueca, de nom Joan Fuster, que la ironia necessita còmplices. Pel que veig en algun àmbit no hi ha gaires complicitats entre el que vostè representa i el que nosaltres representem. Però, si us plau, si convé, amb brevetat, digui'm si vol o no vol la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president en funcions, senyor president del Parlament, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol.

(*Remor de veus.*)

El candidat a la presidència de la Generalitat

Bé. Senyores i senyors diputats, senyor president... Vostè diu que hem de parlar del futur i té raó. Tots tenim una certa tendència a parlar, també, del que s'ha fet o del que no s'ha fet o del que s'ha fet bé o del que s'ha fet malament a criteri de cadascú en el passat, que és lògic, naturalment, perquè arrosseguem molta història, no? I arribem avui aquí, doncs, amb tot un bagatge, no? I, de fet, el que diem ve molt condicionat pel que hem fet, vostès, nosaltres, tots plegats, oi? Això que deia aquest matí: «No esperaran de mi que ara jo faci un discurs absolutament distint, encara que fos per divertir una mica i per sorprendre, i dir “ara en faré un de diferent, no?”» I, és clar, és lògic –és lògic– que el passat també pesi en aquest debat. Però jo li vull fer notar que si en el passat..., perquè això m'ho he sentit a dir, també. Vostè diu: «Vostè sempre diu el mateix». Doncs,

vostè, també, sempre diu el mateix. (*Fortes rialles.*) I, per exemple, sempre m'ha dit: «Escolti'm, no, el que hem de parlar és del futur, etcètera, no?»

Però, bé, escolti'm... De fet, aquest futur hi ha estat sempre present, perquè, si no, en els debats passats només hauríem tingut present el passat i ens hauríem, diguem-ne, només mogut en coordenades del passat. Què li diré? Doncs que en aquesta legislatura no hauríem fet la Universitat Oberta de Catalunya, per exemple; no l'hauríem feta. O no hauríem fet, doncs, que a Catalunya tinguéssim un grau molt elevat en aquest moment, a nivell europeu –a nivell europeu; vull dir comparat amb els països europeus–, d'informatització de les escoles, per exemple, no? I ara, evidentment, doncs, també hi ha una pila de coses que tenim previstes i que són purament, estrictament, de futur i, d'alguna d'elles, alguna vegada, n'hem parlat amb vostè mateix, també, no? Vull dir: quan parlem de la recerca i dels grans instituts que hem de tenir, que puguin ser un referent mundial; o quan parlem, per exemple, de les mesures que s'han de prendre perquè a l'any 2010 tinguem un producte interior brut del 110%; o quan parlem de cara al que s'ha de fer per les llars d'infants en aquesta legislatura que ve... Bé, tot això és futur. Per tant, no estem ancorats en el passat –no estem ancorats en el passat–, estem simplement arrencant del que som i del que hem fet per tirar endavant.

Ara bé, anant als temes que vostè ha plantejat d'una manera..., amb particular èmfasi –li vull dir el següent, no?– ja li ho he dit amb tota claredat i amb tota rotunditat: nosaltres –i ho vaig en el meu discurs d'ahir, que, a més, era un discurs escrit, també, i, per tant, pensat, i era un discurs amb el qual no hi poden haver gaires malentesos–, nosaltres el que ara volem plantejar no és la reforma de l'Estatut. Nosaltres... (*Veus de fons.*) És que no ho havien entès? (*Fortes rialles.*) Doncs, escoltin-me, si no ho havien entès, doncs, com se'ls han de dir les coses, no? Jo vaig explicar-ho exactament i li ho vaig dir ahir, quan em va preguntar vostè, senyor Carod, quin procediment legal utilitzaran.

Doncs, ho vaig explicar ahir. I em sorprèn que no s'entengués. I vaig explicar, doncs, concretament, com recorreríem a determinats articles, entre ells, el 150.2. I escolti, no és tan difícil d'aconseguir. El trànsit ens ha estat traspasat a través de l'aplicació del 150.2. Per tant, això no és una cosa, diguem-ne, impossible, de cap manera. És una cosa que està molt a l'abast, com s'acaba de demostrar, per altra banda, d'una manera relativament recent.

I després vaig explicar tot el que havíem de fer per modificar tota una pila de lleis, i vaig llegir tota una sèrie de sentències del Tribunal Constitucional, i vaig parlar de com, a través de l'article 150.2, o a través, diguem-ne, d'introduir el que havia sigut en el seu moment un traspàs de competències, pot arribar a l'Administració única. I vaig explicar totes aquestes coses. I, evidentment, si vaig dir que nosaltres volíem anar per aquí, que pensàvem anar per aquí, vaig dir, també, és clar: primer, que, evidentment, no acceptàvem la situació actual sense més, ni la tendència cap a alguns aspectes, ja que no ens sembla positiva, ni tampoc demanàvem la reforma, no?

Per tant, és clar –ho dic–, m'ha estranyat molt que vostè, que, per altra banda, doncs, són gent prou capacitada, no haguessin entès que, si dèiem això, això no és exactament el que se'n diu la reforma de l'Estatut. I es fa a través d'uns altres procediments, a través d'uns altres mecanismes, a través d'unes altres majories i a través d'unes altres possibilitats que jo crec que tenim molt més a l'abast.

Ho repeteixo: si, realment, aquella porta que vostè ha dit que s'havia mig obert avui, s'acabés d'obrir del tot, valdria la pena que en parléssim. Però, avui per avui, nosaltres les possibilitats, les veiem en aquest plantejament que –ho repeteixo–, em diguin el que em diguin ara, crec que va quedar molt clarament expressat ahir.

Bé. Vostè, després, ha dit tota una sèrie de coses que potser li contestaré d'una manera una mica desordenada. Però també, abans de passar a un altre tema, sí que li vull recordar una cosa. Ahir vaig dir i vaig repetir –i aquest matí ho he dit i ho he repetit– que en aquests dos grans temes –els temes que realment per nosaltres són fonamentals d'aquesta legislatura, que són l'increment del poder polític i la millora del sistema de finançament, per aquests dos temes– nosaltres no mourem peça, nosaltres no ens mourem... Nosaltres, vull dir, el Govern, si ens dóna la investidura i el Grup de Convergència i Unió i arribat... Nosaltres, concretament, no ens veurem sense abans haver portat aquest tema aquí, com altres vegades hem fet, buscant un consens, buscant un consens que no sé si trobarem, perquè més d'una vegada hem intentat trobar aquest consens i no l'hem trobat. Això també s'ha de dir. I, evidentment, passa una cosa: quan s'intenta tenir un consens i no es troba al cap d'un mes, dos mesos, sis mesos, un any, dos anys, el Govern, amb les armes que tingui, amb el pes que tingui, poc o molt ha d'intentar resoldre-ho, que per això és Govern. I, si no és capaç en un moment determinat d'anar i dir: «Vinga, va, ara, som-hi, tiro endavant –ara, som-hi, tiro endavant–», no és Govern. Ara, abans de fer això i fins a l'extenuació del que en podríem dir la nostra paciència i la de tota la cambra –ho suposo–, hem d'intentar trobar aquest consens per aquests dos grans temes, que són: el poder polític i el finançament. Amb això dono resposta, em sembla, als plantejaments que vostè m'ha fet.

I ara ja ho dic d'una manera potser una mica desordenada. Escolti: el fet dels usuaris. Els usuaris sí que estan contents amb la sanitat. Perquè un usuari, dos usuaris, cent usuaris, mil usuaris poden no estar contents. I ara vostè m'ha citat un cas, que ara me l'acaba de dir el conseller, d'un error de la informàtica de l'Hospital de Palamós, concretament, que va donar aquest disbarat de l'any 2003, i no li nego pas que hi ha una sèrie de coses en les quals, realment, ens retardem més del compte –cosa que li vull advertir que passa en tots els països europeus, tots, començant per Suècia, perquè, en aquest cas, concretament, ho he estudiat bé–, en què hi ha molts retards en la sanitat pública. Per què? Doncs, perquè hi hagi retards en la sanitat pública es necessiten tres coses: es necessita la universalització, que hi pugui anar tothom, la gratuïtat i l'alt nivell tècnic de la sanitat. És a dir, si es va a un bon lloc i per segons què li fan una ressonància magnètica, evidentment, això es retarda, i l'hem de fer, la ressonància magnètica.

Avui, a Catalunya, nosaltres, la nostra sanitat, per exemple, fa operacions per intentar paliar el Parkinson. Una operació de Parkinson dura deu hores. Ara ja no cal que li digui el cost d'aquestes deu hores, no? I, evidentment, no se'n poden fer gaires a la setmana, d'operacions que duren deu hores, no? Però, és clar, a partir del moment que tots els malalts de Parkinson de Catalunya saben que es poden fer aquestes operacions, tothom s'hi apunta. I, òbviament, es trigarà molt. És clar, és lògic que tothom s'hi apunti. I això passa amb tot i passa que, a nosaltres i a tots els països amb aquestes condicions, ens és difícil acabar de resoldre aquest tema del retard d'aquest tipus. Però el conjunt dels usuaris, no aquest o l'altre o el de més enllà; escolti: a través d'instituts –que no els diré el nom perquè jo, aquí, no estic per fer propaganda dels instituts de..., però són instituts que molts de vostès, alguns grups de vostès, utilitzen molt i sempre diuen que ho fan molt bé–, doncs, bé, diuen..., els resultats són els següents, no? Per exemple, serveis d'urgències. Serveis d'urgències, precisament –no, abans no parlàvem de serveis d'urgències–; el 89% diu que està satisfet del servei d'urgències i que tornaria al mateix hospital. I la valoració del servei d'urgències és del 7,6 sobre 10. I bé, concretament, quant al grau de confiança en els professionals, concretament, també és d'un 87%. I, quant a la valoració del temps d'espera, és del 68%. I quant..., etcètera; tot això són els resultats que li puc donar d'aquesta enquesta.

I si d'aquí passem a una enquesta sobre l'opinió que els usuaris tenen de la sanitat catalana, també és bona: el 73% considera que tenim una bona sanitat i li atorguen un notable, que vol dir un 7,5 sobre 10, la qual cosa en un servei públic és realment una nota molt alta. I la impressió de la gent és que, a més, la sanitat pública ha millorat molt –la sanitat pública, a Catalunya–, i la impressió de la gent, a més, el 48% creu que l'assistència pública és millor que la privada, i el 41% creu que la privada és millor que la pública.

Per tant, el resultat dels usuaris, en el grau en què puguem fer cas de les enquestes, en aquest cas, li he de dir que és una valoració positiva.

I, com això, podríem dir moltes altres coses que trenarien aquella imatge a què en algun moment s'ha pogut arribar a fer, a través del seu discurs, del que era avui la situació a Catalunya.

El mateix val, per exemple, en el tema de l'ensenyament, quan vostè parla de l'escola pública. Tingui ben present el següent: de l'any 90 al 99, el nombre d'alumnes, concretament, ha baixat en general... Perdoni, no: el nombre d'alumnes de l'escola pública ha baixat de 702.000 a 595.000, però després li diré que a la privada també ha baixat d'una manera molt substancial, ha baixat més encara, ha baixat més encara. Bé, aleshores, en canvi, el nombre de professors de la pública ha pujat de 40.500 a 48.300. Per tant, 107.000 alumnes menys i, en canvi, 8.000 mestres més.

I, com això, podria anar-li donant tota una altra sèrie de dades –no em vull allargar– que demostrin que, almenys, l'esforç hi ha estat i el resultat crec que és bo, i que la valoració, com ja he dit aquest matí, també,

d'enquestes respecte a l'ensenyament –no únicament a la sanitat– és positiva.

Bé, i res més em sembla que no puc afegir a tot el que vostè ha dit abans. Únicament insisteixo, subratllo, insisteixo i subratllo que nosaltres entenem que, de cara a aquest objectiu, que també és el de vostès –que també és el de vostès–, de més poder i més diners, el procediment, el camí que tenim és aquest. Crec que l'altre, avui per avui, no el tenim obert.

Naturalment, el futur no és previsible, i ens podríem trobar un dia en una situació diferent, però avui –i avui parlo per a la propera legislatura, estic demanant la investidura per a aquesta legislatura– nosaltres entenem que s'ha d'anar, pel que fa al tema del finançament, amb el procediment que vaig dir, amb la discussió i amb la proposta que vaig dir, però que estem disposats a modificar, si cal, si és que això és la voluntat consensuada d'aquest Parlament, i des del punt de vista de l'increment del poder polític, a través de les normes, a través dels procediments que ahir vaig explicar a bastament.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. L'il·lustre senyor diputat Josep-Lluís Carod-Rovira té la paraula per cinc minuts.

El Sr. Carod-Rovira

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, així, en la intimitat, en català, jo ja ho havia entès, que no volien reformar l'Estatut, em penso que ja fa anys que ho havia entès, el que passa és que feia temps que no li ho sentíem dir d'una manera directa, i suposo que, gràcies a aquesta afirmació, ha provocat una certa alegria en algun sector d'aquest hemicicle, en afirmar que, ara i tant, no toca reformar l'Estatut.

Si no toca reformar l'Estatut, sí que, com a mínim, deu poder tocar, sense necessitat de lectures ni reinterpretacions, per exemple, fer possible la recepció dels traspassos pendents, de les desenes de traspassos pendents des de Madrid; fer possible la hisenda pública catalana que preveu el mateix Estatut d'autonomia de Catalunya i que vostès han negligit, o bé, per exemple, ser informats dels tractats internacionals, com preveu també el mateix Estatut d'autonomia de Catalunya. Per tant, aquesta és una via ja tan absolutament possibilitada que no ens expliquem com és possible que no l'hagin utilitzat fins ara.

Segurament que si aquest «no», aquest tancar portes a la reforma de l'Estatut es produeix, deu ser, en bona part, perquè aquell sector que viu de la privatització diferencial, i segurament aquella colla de coneguts i saludats, col·locats en determinats consells d'administració, al final pesen molt més que no pas la voluntat sobiranista present en bona part de les bases de la col·lecció que vostè representa.

Evidentment que hi ha una bona educació i hi ha una bona sanitat, en bona part, també, perquè hi ha també uns excel·lents professionals al capdavant.

Aquest és –i, segurament, potser només ho sap vostè– un inici de legislatura en el qual es presenta com a candidat a la presidència de la Generalitat, i probablement ningú no ho ha gosat verbalitzar, que diuen ara, amb veu alta –probablement, sigui el darrer cop. Vostè, senyor president en funcions, forma part del paisatge familiar, és el president i ho continuarà essent quan hagi abandonat aquest càrrec, que, segurament, si Déu ho vol –sóc d'un partit laic–, algun dia arribarà.

Vostè és com la immensa majoria de la gent de classe mitjana catalanista, de tradició familiar com ha de ser –és a dir d'Esquerra Republicana–, vinculat personalment a l'ambient de poble, emprenedor en la feina i amb un neguit per l'exterior, particularment per Europa. Els anys de presó el vinculen a la tradició progressista, les seves passejades pel món de les finances i dels negocis el vinculen també als sectors conservadors. És el Pujol pluridimensional, que té complicitats a tot arreu i picades d'ullet cap a totes bandes, que utilitza un llenguatge comprensible, tan comprensible que no acaba precisant mai res, que obre les portes a imaginar escenaris desitjables, però que mai no acaba de descriure del tot. És el mestre del «sí, però no» i el seu capteniment moderat connecta amb un tarannà col·lectiu acomodatic i resignat, que té lemes tan mobilitzadors com ara: «tranquil·litat i bons aliments», «a poc a poc i bona lletra» o bé «aquest mal no vol soroll».

Segurament que durant tants anys no ha acabat d'aconteixar plenament ningú, però ha estat prou profitós, amb el pas dels anys, per a amplis sectors de la societat catalana: des dels exUCD de l'època fins als sobiranistes i progressistes –aquests, generalment, de perfil popular– que hi han vist, en el que vostè ha creat, l'instrument més adient per als seus interessos. En uns casos, diguem-ho clar, la defensa més pragmàtica de Catalunya; en d'altres, el mur de contenció davant una possible victòria dels partits d'esquerres, i tot deu ser veritat. Vist amb perspectiva, em fa l'efecte que els ha sortit un partit més de dretes i menys catalanista del que volien i preveïen els seus fundadors.

Però jo li vull agrair, en nom del que represento –el partit més antic d'aquesta cambra–, que, en un mapa polític estatal uniformitzat, sort n'hem tingut durant anys de trobar, com l'Astèrix a la Gàl·lia ocupada, unes sigles a Euskadi i a Catalunya que es resistien des de la diferència en un sistema nacional de partits.

Però crec que al final tot ha acabat enxampat en massa xarxes –raons d'Estat, prioritats dels poders fàctics, financers, mediàtics, interessos molt diversos, conveniències de partits–, massa equilibris, massa indefinicions, massa ambigüitats per aguantar sota el que ha estat un gran paraigua, però l'escenari comença a canviar.

I ara, senyor president en funcions, per responsabilitat i per patriotisme, hem de preparar el futur més immediat amb seny, amb maduresa i amb visió de la jugada. En tots els països del món, democràtics, després de la dreta, arriba l'esquerra; després de governar els conservadors, arriben els progressistes, i, quan això passi aquí, que passarà, nosaltres volem que aquests progressistes, que aquesta esquerra sigui una esquerra que s'expres-

si en clau nacional. I aquest ha de ser un esforç de tothom.

Perquè potser sí que allò que s'ha anomenat «el pujolisme» entra en una via final, però el catalanisme, feliçment, no s'acaba.

Nosaltres...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Carod-Rovira

...no podem votar favorablement la seva investidura. Ens apuntem a aquest «ja en parlarem sobre les portes obertes», però sí que li demanem la màxima dinàmica unitària en aquest Parlament, la màxima força possible en aquest Parlament.

Esquerra Republicana de Catalunya –i acabo–, per fer pinya, per trobar el millor per a Catalunya estarà sempre a punt, i em penso que els antics escoltes –i, si no vaig errat de comptes companys d'agrupament, Jordi Pujol i Pasqual Maragall– ja deuen saber de què parlo: per Catalunya i la seva gent, Esquerra Republicana, com sempre, sempre a punt.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies...

El Sr. Carod-Rovira

Per cert, m'oblidava una cosa. En altres debats d'investidura, em sembla que vostè havia informat la cambra de quin perfil de Govern pensava fer, quines fusions de departaments pensava fer, quins noms de consellers o de conselleres pensava aportar. Només va ser el primer, però, escolti, no era pas un mal començament, podia tenir continuïtat potser fins avui.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya-Verds, té la paraula l'il·lustre senyor Rafael Ribó i Massó, el seu president. (*Remor de veus.*) Pot començar, senyor diputat.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president. Senyor candidat, vostè i jo som els més veterans dels que participem en aquest debat; vostè és la sisena vegada que es presenta a un debat d'investidura. El felicito, molt sincerament. Per mi és la quarta vegada que li responc i, servidor, des de la modèstia d'un grup parlamentari amb cinc diputats i diputades, vaig a plantejar-li allò que considerem necessari a tenir en compte.

Vostè sembla que vol abordar aquest debat i aquesta legislatura com si no hagués passat res, com si tot continués igual i per molt de temps. I això pot ser fins i tot

un avís per a navegants – presents o absents –, inclosos tots els candidats a hereus, dofins i successors.

Semblaria avui que vostè es pren molt seriosament aquest Parlament en aquest debat d'investidura, però semblaria intuir-se que també, pel que fa a aquest Parlament, vostè pretén que tot segueixi igual; que, després d'aquest debat d'investidura – ho dic de cara als novells – siguin escadusseres les seves aparicions per aquest hemicicle. És per això que s'ha llançat a la recerca d'aliats com sigui, per apostar senzillament pel continuisme.

Jo diria que la ciutadania ha expressat un vot que s'ha arreglat quasi a parts iguals entre el continuisme i l'alternativa. Els resultats són molt ajustats, hi ha hagut resultats molt equilibrats. Segons quines sumes es facin, aquella majoria que vostè tenia folgada en la legislatura anterior, de disset diputats a la banda dreta de l'hemicicle, s'ha reduït a un possible diputat d'avantatge. No és exactament cert, com va dir vostè poc després de tancar-se els col·legis electorals, que el poble de Catalunya li ha encarregat formar govern. Mirem-ho des d'altres prismes: vostè no és la llista més votada a les eleccions del 17 d'octubre. La llista més votada és el PSC-Ciutadans pel Canvi - Iniciativa per Catalunya-Verds.

Fins i tot en la clàssica divisió de dretes i esquerres, el 54% dels electors, l'any 95, van votar les dretes i, el 46%, les esquerres; enguany ha estat a la inversa: el 47% dels electors han votat les dretes i, el 52%, les esquerres. Semblaria que, davant d'aquests resultats, caldria més diàleg, caldria més consideració de cara al pluripartidisme, major dinamisme democràtic, un ús diferent de les institucions. I li posaré un exemple: l'Ajuntament de Barcelona. Tres forces polítiques diferents – PSC, Esquerra Republicana, Iniciativa per Catalunya - Verds – han fet un pacte de govern, un pla d'actuació que ara està obert a informació pública, i ja han presentat els pressupostos. Un exemple de bon govern, amb majoria plural i coherent.

Vostè, de bell antuvi, tria un camí de negociació contradictòria – si més no pel que coneixem –, d'una relativa inestabilitat, que fins i tot ens fa estar en aquest debat d'investidura davant de la incertesa relativa de com s'acabarà votant – anades, vingudes, trucades, converses, etcètera..., ara mateix. Ja sabem que volen evitar el 68-67, tot allò que signifiqui el que ha dit la ciutadania – «aquesta vegada va just». Estan en una carrera desenfrenada de negociacions, setmanes, dies i hores precedents a aquest debat, i durant el mateix debat. Són negociacions de cara a la investidura, senyores diputades i senyors diputats; crec que la pregunta que la pregunta que li faig, senyor candidat, és legítima: ens pot explicar les negociacions? Ens pot dir quins compromisos s'han pres? Quins són els resultats? Li demano de cara a la transparència, de cara a poder-ho conèixer per part del Parlament i de l'opinió pública, quines són les bases per a una majoria de govern. Per això som aquí. Amb qui compta, per governar? Com pretén ser investit? Em sembla que aquesta és la nostra tasca.

Ahir va fer un discurs força decebedor, fins i tot pel seu merescudíssim prestigi d'orador, un discurs molt buit.

Perquè, segurament, encara no hi havia res del tot lligat, encara faltava concretar. Vostè pretén pactar a l'ensens amb el Partit Popular i amb Esquerra Republicana, i és ben legítim. Però a nosaltres ens sembla contradictori. Pot ser una forma d'introduir l'artificialitat en el debat polític, pot ser un instrument per paraitzar la vida política, i fins i tot la d'aquesta cambra, i, sobretot, va en direcció contrària a la tradició del catalanisme.

Primer, ens sembla contradictori, perquè vostè va prometre no pactar amb el Partit Popular – se'n recorden? Li llegiria desenes de titulars concrets de mitjans de comunicació en campanya electoral: «Pujol promet que no pactarà amb el PP després del 17 d'octubre». O és que no hi ha validesa, en les promeses electorals? Sembla contradictori perquè vostè ja va enganyar Esquerra Republicana l'any 80 i l'any 84, després de debats molt aferrissats, quan va assumir compromisos amb aquell grup parlamentari perquè li donés suport en la investidura. Va assumir el compromís de reforma de l'Estatut – l'any 80, eh?, fa dinou anys –, el de fer una llei general d'educació; el d'incrementar les competències econòmiques de l'Estatut... Tot està per complir.

Pretén pactar a l'ensens amb el PP i amb Esquerra Republicana, quan sap que el PP arriba quasi a la satanització de les propostes de caràcter nacional d'increment de l'autogovern de tots – les d'Esquerra Republicana, també, amb qui vostè vol pactar –: no seria contradictori que vostè mantingués, en els temes importants, el pacte amb el PP aquí i a Madrid, com fa sovint en votacions concretes? O potser amb l'intent de pactar o aparentar el pacte a l'ensens amb el PP i Esquerra Republicana està fent una escenificació que pugui fer oblidar a l'opinió pública els seus fermes compromisos amb el Partit Popular? O potser està fent una escenificació per aparèixer vostè com l'única opció possible de govern i de centre, a Catalunya, desqualificant, com es fa des de mitjans convergents, a uns per espanyolistes i a d'altres per pidolaires.

És, en segon lloc, artificial. El país no té aquest debat com a debat principal. El debat que signifiquen les posicions d'Esquerra o les del PP com a decisives per a un govern a Catalunya no representa el debat principal del país. Ho dic amb tot el respecte.

Semblaria, en tercer lloc, que és un intent de pacte que pot dur, com a resultat, a la paràlisi de la vida política, especialment la d'aquesta cambra. Segons quin sigui el resultat d'aquesta investidura, d'aquests pactes que vostè cerca, sembla que es vol posar tot, també les sessions del Parlament, a l'espera de les eleccions generals. Convergència vol saber com pot condicionar el PP a partir de les eleccions generals – si és que el PP les arriba a guanyar –, i sembla que també vol esperar per saber com pot enganxar de forma més sòlida Esquerra Republicana.

Un bon exemple de paràlisi, senyor candidat, que vostè n'ha fugit, malgrat reiterades preguntes: ja ens han anunciat que, si és investit, el projecte de pressupost de l'any 2000 no arribarà fins al mes de maig. Ens pot donar una sola raó vàlida? Per què no podem començar a discutir a partir de la investidura un projecte de

pressupost? Per què no es pot entrar en l'anàlisi dels pressupostos i, fins i tot en aquest debat, a les prioritats? Ens pot donar una sola raó vàlida per a aquest anunci?

Però, en quart lloc, segurament la crítica més senzilla a fer-li, en aquest intent de pacte, és que va en direcció contrària a tota la tradició del catalanisme. La història del catalanisme és la de la recerca de pactes d'unitat catalana, aquí, per anar a negociar a Madrid. I és així com, per citar-li el darrer de tots, el dels més sonats, vàrem lluitar contra la dictadura i vàrem conquerir l'autogovern de què avui disposem –allà ens vàrem conèixer, senyor Pujol. I, al mateix temps, la història del catalanisme és la d'aquells que van junts a pactar i a negociar a Madrid, i aquí, en funció de les seves posicions ideològiques i programàtiques, fan debats contradictoris, democràticament contradictoris sobre temes socials, i es formen governs en funció de les proximitats ideologicoprogramàtiques.

Vostè ho fa al revés: a Madrid, a Espanya, pacta amb el conservadorisme en tota la temàtica social. Li podria recordar desenes i desenes d'exemples de votacions de fa molt poc –d'evitar comissions d'investigació, de mesures reaccionàries en el social, de mesures retardatàries de llibertats, etcètera–, on coincideixen PP i Convergència i Unió. Són votacions que no són cap escaificació, eh?, que afecten molt seriosament la vida política dels ciutadans –de Catalunya..., però de Galícia, d'Andalusia, d'Extremadura, d'arreu de l'Estat espanyol. Vostè, que pacta en allò social, en els temes ideologicoprogramàtics, a Madrid, a Catalunya vol pactar amb una versió més radical del seu propi catalanisme.

Així tindrà més força a nivell d'Estat? És que vol combinar, com sempre ha fet el conservadorisme a Catalunya, la garantia social amb el verbalisme nacional? Potser per això vol tornar a centrar tot el debat polític –també el d'aquesta investidura– «principalíssimament» –expressió seva– en l'autogovern. Ja ho va intentar en la precampanya, no se'n va sortir a la campanya: ara ens torna a parlar de poder i de recursos. Doncs, bé, en nom d'Iniciativa per Catalunya - Verds, anem a debatre, primer, com vostè ens convida, sobre poder i sobre recursos, amb les nostres aportacions. Però, després, també volem debatre sobre les escadusseres referències que fa en el seu discurs sobre els temes socials, per demostrar que aquells són els problemes i que sobre aquests hi ha alternatives, sobre les quals es pot començar a preveure un govern diferent a Catalunya. I, pel que hem sentit del PSC i d'Esquerra Republicana, en som ben propers.

Entrem, en primer lloc, en poder i recursos per a l'autogovern. Vostè no enceta el tema, senyor Pujol; no és un novell, en aquesta qüestió. Fa dinou anys que està al front de les responsabilitats de la Generalitat; per tant, alguna responsabilitat també té sobre l'autogovern, senyor Pujol –o no? Ja sé que ens va dir ahir –torno a citar textualment– que «encara no som prou el que volem ser». I porta vint anys dient-ho. Mirin, senyores i senyors diputats –ho dic com a gat vell–, menys debats sobre el que som o el que no som i potser més debats sobre el que fem i el que deixem de fer. I no li retraurem que ja ho va dir, sinó que, malgrat reiterar-ho, en-

cara no ho ha fet. Aquest és el debat. Sobre l'autogovern, vostè ha monopolitzat de forma partidista tota negociació. Fa molt poc, el recentment elegit president de la cambra, que forma part de la seva majoria, ens ha dit que el nacionalisme ha de liderar el catalanisme, però que no el pot monopolitzar. Senyor candidat, després de dinou anys, ha d'assumir també el balanç, les responsabilitats, les insuficiències, si més no per la part catalana, en tot el que afecta l'autogovern.

En primer lloc, parlem de més poder polític. No ens perdem en la literatura, eh?, i anem als temes i punts concrets. Ahir vostè en va fixar cinc: va parlar de competències, de lleis autonomistes, Tribunal Constitucional, administració única, decisions de la Unió Europea i finançament. Senyor Pujol, l'any 87, en aquesta cambra vam fer un debat solemníssim sobre l'Estatut i va citar aquests mateixos cinc temes. Fa dotze anys. Sobre els dotze que hi han allà, la majoria dels quals estan per complir, també hi havien aquests famosos cinc temes. I sap com acabava, aquell debat? Acabava vostè dient: «Els vull dir» –parla Jordi Pujol l'any 87– «que em proposo visitar el rei i visitar el president del Govern per informar-los de tot el que acabo d'exposar; el tema és prou seriós, té prou projecció històrica, perquè el cap d'Estat sàpiga sense intermediaris què és el que pensem. Naturalment, si al cap d'un temps» –no sabem quant temps és...–, han passat dotze anys– «es confirmés la lectura actual, haurem de plantejar el tema de la revisió» –es refereix a la revisió de l'Estatut.

Ens ha parlat d'una sèrie de lleis de bases –ja li ho han preguntat–: vostès les han votades totes, les que vostè s'ha referit, totes, al Congrés dels Diputats. No val votar allà i queixar-se aquí.

Ens ha plantejat competències. Què passa amb les competències que s'utilitzen malament o no s'utilitzen? Què passa amb l'Inem, amb el traspàs de l'Inem, i el caos que avui hi ha amb aquesta competència? O què passa amb el fet de ser l'única comunitat autònoma de tot l'Estat espanyol que no té llei electoral pròpia, amb un mandat estatutari, i que, per tant, ens hem de regir per una disposició transitòria de l'Estatut o per la *Ley electoral general española*, i han de resoldre les *Juntas Provinciales* o la *Junta Central*? Tenim alguna responsabilitat, sobre això?

I ens va parlar, també, de la presència a la Unió Europea. Li recordo que aquest és un tema que s'arrossega des de l'any 86, quan van negociar Macià Alavedra i l'aleshores ministre de torn Fèlix Pons; mentrestant van muntar el Patronat Català Pro Europa, però caldria que ens expliqués com i quan, aquests tretze anys, ha plantejat, el seu Govern, l'ús dels mecanismes que fa servir Alemanya per tenir els *Länder* a la Comissió de Representants Permanents, o com i quan el seu Govern ha plantejat fer ús dels tractats comunitaris que permeten que les comunitats autònomes, quan es tracta dels seus temes, estiguin presents en els consells europeus.

Vostè diu que és més important, encara, tenir més recursos financers. La crítica a l'actual sistema de finançament, senyores i senyors diputats, qui la pot fer amb més autoritat és l'únic grup parlamentari que, l'any 86, va votar, amb un vot particular, en contra de l'inici de

l'actual sistema de finançament: el nostre Grup Parlamentari. Amb arguments que celebro que avui, en part, estiguin recollits en les propostes que està fent el candidat. Arguments que signava Emili Gasch, el nostre representant, quan deia que era una vergonya que s'acceptés, per exemple, que Madrid feia onze vegades més esforç fiscal que Catalunya. Això ho van acceptar vostès. I allà comença l'origen del sistema de què avui s'estan queixant.

Són vostès els que, negociació rere negociació, han anat forjant un mal sistema, amb un partidisme espectacular. El darrer, el de l'IRPF: van anunciar guanys espectaculars sobre aquest sistema, i al mateix temps van donar suport al Partit Popular en la reforma de l'IRPF. Tot girava sobre aquest impost i, reduint-ne la seva progressivitat, lògicament, reduïen la seva recaptació. Xifres oficials: primer any, 6.000 milions de guanys. Vostès varen anunciar 194.000 milions en cinc anys: primer any, 6.000 –ja m'ho indica el senyor Mas: tenim quatre anys per recuperar tot el que fins ara no hem aconseguit. Mentrestant, a Catalunya, els assalariats i assalariades han augmentat en dos bilions la seva aportació a l'IRPF, mentre que el capital mobiliari ha reduït en cent mil milions la seva aportació. Potser que, més que d'IRPF, parléssim d'IRPA: impost sobre la renda de les persones assalariades.

I també, si parlem de recursos, caldria incloure aquí quin ús fem d'aquests recursos, quin deute té l'actual Govern en funcions de la Generalitat, senyor candidat. És cert, o no, que han passat diversos exercicis darrers emetent deute per a pagar deute? És cert, o no, que han emès més deute que no pas diners destinats a inversions? És veritat, o no, que el mes de juliol del 99, ja havien doblat, quasi, el topall del deute per a aquest any? És cert, o no, que han baixat les inversions quan preveïen augmentar-les d'un 8%? Tot això no estava al pressupost, està prohibit per la legislació i demostra una cosa que es diu, senzillament, d'una forma molt popular: han fet pilota. Potser és un dels motius per al retard del pressupost per a l'any 2000.

Nosaltres tenim propostes molt sòlides tant pel que fa als poders com pel que fa als recursos. Mai ens hem emmirallat al País Basc –i, sortosament, ho fem amb l'orgull de no tenir els problemes que avui té el País Basc. Fa molts anys que venim plantejant mesures d'ampliació de l'autogovern i d'un nou sistema de finançament. Hem plantejat des de fa molt de temps temes com l'assoliment d'una situació en què hi hagi només dues administracions a Catalunya, noves competències, suprimir les províncies i crear set vegueries, anar cap a la coordinació cultural dels Països Catalans, la presència de Catalunya a la Unió Europea, als seus diversos nivells, avançar cap a un concert econòmic solidari. I hem plantejat, esgotada la via de l'ampliació de l'autogovern i del finançament, pensar en una reforma constitucional, pel Senat de les nacionalitats, per la plurinacionalitat i el plurilingüisme. I –atenció: no caiguem en el parany, eh?– reformar l'Estatut sense reformar la Constitució és matar mosques amb canons. Cal, primer, anar a la reforma de la Constitució, si de cas.

Senyor candidat, vostè vol, realment, anar per aquest camí? Com hi vol anar? Hi anirà sol amb un aliat com

Esquerra Republicana? Hi anirà de debò, no *de boquilla*, com diria el meu fill, amb consens català, amb un acord de legislatura?

Després de tants anys de partidisme de Convergència i Unió i d'estèril avenç en els temes pendents de l'autogovern, caldria acabar solemnement situant aquesta temàtica aquí, en el Parlament; prou d'endur-se-la i portar-la aquí de tant en tant per fer el rondinaire. També, per tot això, el nostre Grup els proposa, a tots els altres grups, que, en les properes setmanes, fem una sessió a l'entorn del vintè aniversari de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Però, més enllà de celebracions, cal treballar-ho i debatre-ho al Parlament, amb la col·laboració d'experts, i, aleshores, anar a construir un màxim consens polític, entre tots els grups, per anar a negociar a nivell d'Estat i a la Unió Europea. I tant de bo que no ens tornem a equivocar.

L'autogovern també afecta la dinamització del Parlament. A mi em sorprèn que alguns ara descobreixin que el Parlament té escassetat de mitjans: que si ordinadors, que si despatxos. Però altres –com vostè, senyor candidat– fa molts anys que amaguen que són els qui, per voluntat política –perquè de vostès depenia la majoria–, han tingut aquest Parlament somort, desconnectat de la realitat social i amb poca vida democràtica, amb una manca d'estímul per a quelcom elemental: el control, la garantia i la participació.

Justament durant la seva presidència són molts els tractadistes, alguns d'ells membres del Tribunal Constitucional, que diuen que hem construït un sistema autònom de preeminència presidencial que restringeix el parlamentarisme. Cito articles doctrinals de gent molt autoritzada, algunes d'elles molt respectades pel seu Grup.

És autogovern, també, la dinamització de la reforma de l'Administració, no conformar-se amb la vella estructura, anar a una moderna revisió de la funció pública. I vostès han creat, sobre aquesta vella estructura, una administració partiditzada. Segons un darrer estudi universitari, el 40% dels alts càrrecs de l'Administració catalana militen a Convergència Democràtica; el 34%, a Unió Democràtica, i el 18% no militen a cap partit. Un bon balanç. Encara és l'hora que duguin a terme la descentralització de la Generalitat. És curiós per a una opció nacionalista: tants anys queixant-se del centralisme de Madrid i ara el tenim de Barcelona; incompliment de l'article 5 de l'Estatut i de les lleis del 87.

Cal atacar la manca de pluralisme dels mitjans de comunicació, públics i privats, senyor candidat, com es fa a qualsevol país del món, amb un consell audiovisual objectiu i potenciant l'elecció apartidista de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, començant pel seu director.

Tot això és autogovern i tot això pot servir, també, per fer front a l'abstenció. I no es tracta de qüestionar la legitimitat de ningú recordant l'abstenció. El que em sembla poc seriós és que vostè no la cités. Hi ha una abstenció diferencial. Hi ha molta distància entre les puntes de majors ingressos socials i les de menors ingressos socials. Hi ha un fenomen que els sociòlegs ens vénen advertint que es diu «acatalanitat» de molta gent,

a Catalunya, que no sap que el seu Govern té dos bilions dels seus diners i que aquí es decideix sobre moltes dimensions de la seva vida quotidiana.

És per tot això que també ens interessa entrar en el debat de les opcions programàtiques i socials. Aquest ha de ser un debat real, un balanç de govern, de programes, de problemes, d'alternatives.

Aquesta anàlisi, la farem sobre els seus propis flaixos: els cinc que va fer durant el seu discurs.

Va començar amb economia. Curiosament –ho torno a dir–, sense citar els pressupostos ni les prioritats per a aquests pressupostos. I seria bo aprofitar el debat d'investidura per haver-ho discutit.

Va continuar amb dades macroeconòmiques. I aquest matí ha tingut un petit «rif-raf» sobre la inflació. Miri, senyor candidat: el diferencial de sis punts en la inflació de Catalunya té quelcom a veure amb el que governa la Generalitat de Catalunya, per exemple, amb l'encariment de serveis públics; com la privatització de la sanitat i l'ensenyament, que estan a l'índex de la inflació, té a veure amb aquest diferencial, i això depèn de vostès.

Podria citar una altra vegada la manca d'inversions, comparativament parlant, amb R+D, o la caiguda d'exportacions catalanes, senyor candidat. El dèficit comercial de Catalunya ha augmentat el primer semestre un 41%. La sinistralitat laboral ha incrementat un 14% en general i un 27% en la construcció, i un 17% a les ETT. Som els primers en sinistralitat, aquí i a Europa.

Un govern alternatiu és aquell que fomenta totes aquelles qüestions que afecten la dimensió social de l'economia, com ara el pacte per a l'ocupació. I voldríem tenir temps per fer un balanç del pacte signat amb els sindicats i els representants empresarials sobre ocupació. Per exemple, senyor candidat, quantes entitats financeres s'han compromès amb diners al pacte per a l'ocupació? Ho dic amb vergonya: solament, Caja Madrid, que hi ha aportat mil milions.

Ens podríem preguntar si no cal canviar un govern i una política que encara han de complir els mandats que afecten noves ocupacions, repartiment de treball o la discussió sobre la jornada laboral. El nostre Grup posa com a prioritat un programa que fomenti més ocupació –i de major qualitat–, per dret, a assalariats i assalariades. Aquest és un dels temes centrals, d'avui, en la nostra societat. Per això hem parlat de sinistralitat. Per això ens agradaria parlar de la prostitució que es fa del concepte «temporalitat» a les mal anomenades «empreses de treball temporal» que estan explotant els nostres joves. Aquest hauria de ser un dels temes centrals, en aquest debat. Per cert, empreses que estan explotant els nostres joves que, encara, no han tingut ni una sola sanció administrativa per part del Govern, que té l'encàrrec de controlar-les. Som partidaris d'elaborar un codi de dret dels treballadors catalans a la petita empresa, la que ocupa el 90% dels assalariats de Catalunya; una aportació ben dinàmica al que s'ha dit «marc català de relacions sociolaborals».

Vostè ha parlat d'ensenyament. Reclamem la LOGSE, i tant que sí. Però tant els que la vàrem fer –i vostè deu

recordar que nosaltres també hi érem– com els que no la varen aprovar, en els debats, sabem que o hi havia finançament o no hi havia aplicació de la LOGSE. I, per tant, per què han tombat vostès, aquí i allà, el que nosaltres proposem? Un pla plurianual de finançament que serveixi per garantir ensenyament de qualitat, i també la LOGSE. No són, ja, 30.000 places les que fan falta de zero a tres anys –que encara no sabem si s'hi comprometen o si les consideren vostès dels ajuntaments–; són 80.000, ja, d'aquí a la previsió del final de legislatura.

Nosaltres proposem una formació professional implantada en el territori, també, com un instrument de reequilibri territorial; la supressió dels barracons que avui donen escola a vint mil, a més de vint mil nois i noies de Catalunya; d'avançar cap a l'autèntica gratuïtat de l'ensenyament públic, amb llibres de text i amb materials. Tot això són temes emblemàtics de l'educació. I no ens vulgui confondre, de nou, amb les dades sobre ensenyament. S'acaba de publicar el darrer estudi de la Universitat de Barcelona on es demostra que la despesa pública en ensenyament, a Catalunya, està per dessota de la mitjana europea i de la mitjana de l'Estat espanyol; s'acaba de publicar, senyor Pujol, i està fornit amb dades del seu propi Govern.

El nostre Grup proposa, com una proposta fonamental per a aquesta legislatura, iniciar seriosament les polítiques adreçades al reequilibrament territorial –tercer tema del qual va parlar vostè. No es pot deslligar això de sostenibilitat; no de creixement sostingut, sostenibilitat. Li recordo que al llarg d'aquests dinou anys s'ha anat incrementant el fet que avui hi ha vora el 90% de la població de Catalunya vivint concentrat en el 10% del seu territori. Les polítiques de sostenibilitat social, econòmica, ecològica, territorial han d'impregnar tota l'acció d'un govern; no només és medi ambient, és cohesió social, és solidaritat territorial i generacional.

I no es pot garantir el benestar social, més enllà d'un curt termini, si no hi ha un model sostenible. Són polítiques transversals. Cal l'Agenda catalana 21, la local, com vàrem impulsar nosaltres a partir de la Diputació de Barcelona; un consell català de sostenibilitat. Això no se soluciona amb un *consulting* que faci un estudi. Això no té res a veure amb l'Agenda ni amb el consell, enlloc del món, d'aquest món tan civilitzat amb el qual es volen comparar.

I a veure si ho aprenen: cal la reconversió del model energètic, promoure l'estalvi d'aigua, reduir la producció de residus, avançar cap al tancament de centrals nuclears, la reconversió ecològica de la indústria, fer front a la problemàtica dels purins –i ja no solament a Osona, perquè al Baix Empordà hi ha més d'una vintena de pobles que ja no poden fer la cosa elemental d'anar a beure aigua de les fonts perquè estan contaminades–; cal reduir els residus especials, corregir la tendència progressiva al despoblament d'algunes comarques, planificant el territori i evitant una proliferació difusa, que fan taques irreversibles i agressives, avui, sobre aquest bé escàs.

El territori té un protagonista de primera línia que encara avui no es considera ciutadà de primera. Em refe-

reixo als pagesos. Diumenge, alguns de nosaltres érem a la celebració del vint-i-cinquè aniversari de la Unió de Pagesos, on, per cert, notàrem l'absència clamorosa del conseller d'Agricultura. El coordinador de la Unió de Pagesos, Pep Riera, ho va deixar ben clar: cal canviar el model de política agrària i rural per tal de recuperar l'orgull de ser pagès. Ens sembla un objectiu molt senzill, però molt fort i molt necessari per a aquest país.

Vostè ens ha dit que s'ha fet poca política familiar i que ara se n'ha de fer perquè la «família sòlida» –són paraules de vostè–, pare, mare i fills, és la base de l'estat del benestar. No és cert; és al revés. Sí que s'ha fet política familiar, n'han fet per omissió. No s'ha fet guarderies, no s'ha resolt l'atenció a la gent gran, les feines són temporals, els habitatges són cars, i és lògic que, en aquestes condicions, les dones siguin molt prudentes i no gosin portar fills al món. El que s'ha fet és fer recaure en les famílies, millor dit, amb paraules de vostè, «en les dones» el que el Govern de la Generalitat ha estat incapaç d'aportar: el benestar.

No es tracta solament d'enfortir la família tradicional; hi ha molts rols i molts tipus de famílies. Cal un compromís seriós per avançar en la política de benestar i garantir els drets individuals i els serveis personals de les prestacions socials. Així és com farem un suport real a les famílies –ja ho hem citat–: amb escoles bressol, amb tot el que és reducció de jornada, amb el que és horaris, amb el que és la situació dels joves a Catalunya. O és que els joves són egoistes i, per això, no se'n van de casa, com va dir un destacat dirigent de l'antiga majoria? O potser té més a veure que, avui, un jove, a Catalunya, guanya, per sou mitjà, vuitanta mil pessetes, quan un lloguer està a seixanta mil pessetes? Potser està aquí una part de l'explicació per la qual no es marxa de casa. I el Govern actual en funcions destina dinou milions de pessetes per promoure habitatges de lloguer per a joves; està bé.

En un repàs telegràfic voldria parlar del que és importantíssim, continuant sobre la família, en els temes sanitaris o de prestacions socials, o de gent gran. Li voldria parlar seriosament del que és la necessitat de cultura en aquest país, de solidaritat. On és –a risc que em digui de nou «molts temes», «perdigonada»–, on és el 0,7% que reclama aquest teixit viu, mobilitzat, de gent jove de Catalunya, que ens donen exemple de solidaritat? No arribem ni al 0,25. Podria continuar amb la Llei catalana de cooperació, etcètera, etcètera.

I, per últim, pel que fa a la immigració, no es poden fer distincions com les que vostè va fer ahir: de fora, d'aquí, catalanoparlants; pitjor encara: distingir, com avui es feia des d'aquesta tribuna, de qualitats d'emigració. Parlem-ne seriosament. A Barcelona ciutat, per exemple, el 10% dels naixements són de pares d'immigració, el 10%; el 6%, de països d'altres continents. Diu Anna Cabré, diuen els demògrafs, que, de cada quatre ciutadans de Catalunya, tres tenim un familiar –pare, mare, fill, avi, etcètera– a la immigració. No parlem de quelcom sobrevingut; parlem de la nostra pròpia essència. No seríem sis milions; seríem dos milions cinc-cents mil i escaig. I no hi hauria ara, com ens diuen les previsions del mateix Govern, ni expectativa sobre els plans territorials i el creixement de població. Cal par-

lar seriosament de política de drets, de drets de vots –una forma d'integrar la ciutadania–; de drets de vots, de drets econòmics i socials, d'equiparació d'aquests drets, de cultures molt diverses; que sempre hem estat terra de marca, de fusió de cultures molt diverses que ens han enriquit.

I, a les acaballes del seu discurs, una vegada més, ens ha convidat a un debat sobre els valors. Això, sí: sense entrar-hi, deixant-ho per a una altra ocasió. És una tècnica habitual en vostè. Nosaltres som dels que creiem que la política té molt a veure amb els valors, i caldria fer aquest debat en aquesta cambra. I li posem per davant, per davant de tot, un valor molt senzill: l'ètica i la transparència. Té a veure amb la política. Un valor que, en alguns capítols de balanç de la seva obra de govern, és prou absent. Hi ha massa foscor: en ajuts, en subvencions, en qüestions pendents; fins i tot a les rodalies més properes a la seva acció de govern. Deixi'm que li citi quelcom de darrera hora, dels darrers mesos, que s'allunya de vostè, que ha pesat molt, com diria vostè, en l'estat d'ànim col·lectiu: els escàndols de l'Oficina Tributària de Barcelona, amb aquest deure tan important com és tributar.

No, ja li ho he dit, senyor candidat, per agafar l'exemple ben lluny de vostè..., en podria citar, dissortadament, d'altres, i més properes, però amb aquesta, puntual, jo m'acullo a les competències de diputat d'aquesta cambra, i he preguntat al seu Govern, en ús de les competències de què disposa, quines actuacions ha fet davant d'aquelles presumibles irregularitats. Les seves respostes són decebedores o fugisseres d'estudi. Cal entrar en aquest entrellat d'interessos que hi ha a Catalunya i que també hi ha a l'entorn de la Generalitat de Catalunya, i caldrà entrar-hi en aquesta legislatura, governi qui governi, serenament, en nom de l'ètica i en nom de la transparència.

Jo voldria acabar amb la clara explicitació del que es pot imaginar, del que ja hem anunciat, que és el nostre vot contrari a la seva investidura. Però voldria acabar amb una reflexió més enllà del nostre Grup Parlamentari. Creiem que aquest Parlament, amb la composició de què disposa a partir del vot de la ciutadania, ha de fer un debat molt més seriós del que han fet fins a les set menys vint-i-cinc de la tarda, si ha de ser un debat d'investidura; molt més seriós. I apello a tots –a tots i a totes–, no només els que en podrien ser més propers per ideologia o per programa, o per aquells que estan en intents, com nosaltres, a mig camí d'aconseguir una majoria plural d'esquerres. M'adreço a totes les forces parlamentàries. Un debat d'investidura mereix més serietat, més esforç, més exigència a un candidat perquè expliqui un programa; no la composició del Govern, senyor Carod. Això estava provisionalment a l'Estatut i ho vam suprimir en la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu. No! Però, si més no, el que diu la llei: un programa i les majories de què disposa per tirar-lo endavant. I fins avui, en aquesta cambra, no s'ha parlat ni del programa ni de les majories parlamentàries de què disposem per anar endavant. Per això demano serietat, que li exigim, al candidat, a qui sigui: major explicitació d'objectius de govern, començant...

El president

Senyor diputat, vagi acabant.

El Sr. Ribó i Massó

Acabo, senyor president.

...pel mateix pressupost; major transparència sobre les bases fermes, amb les quals ha d'assumir una altíssima responsabilitat: governar Catalunya. Com quant són de sòlides? Com quant pot comptar amb una majoria parlamentària estable?

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Molt honorable senyor Jordi Pujol, té la paraula.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Bé, vostè, senyor Ribó... Senyors diputats, senyores diputades, senyor president del Parlament, senyor Ribó, deia que havia d'anunciar no sé quantes coses sobre quines aliances, sobre... Escolti, això no em correspon a mi, eh? Això cada grup parlamentari, com vostè ha fet, anuncia «votarem això, votarem allò», però a mi no em correspon de fer-ho. El que li puc assegurar és que Convergència i Unió votarà la investidura, això sí. Però més no em correspon, entén?

I, en tot cas, respecte a això de «i vostè, com governarà?», escolti: hi ha una responsabilitat que jo, personalment, i el nostre Grup Parlamentari assumim, i és el nostre programa. I si nosaltres ens separem substancialment, o en coses diguem-ne bàsiques, fonamentals, del nostre programa, vostè ens ho podrà criticar, ens ho podrà recordar. Però, ara, la meua resposta a «com governaran?»: amb el nostre programa; o, si vol, ja que vostè té molt d'interès a insistir en si ho podem o no ho podem fer, intentarem governar amb el nostre programa, no amb el programa dels altres. Amb el benentès que ja he dit molts cops que cada vegada que es diu «farem això», «farem allò», de fet, donat que s'ha de negociar aquí i fora d'aquí, moltes vegades, finalment el resultat final no encaixa exactament amb tot el que ha estat el nostre programa. I això ho dic en benefici del Parlament, perquè, quan dic que aquí hem de consensuar finançament, una sèrie de coses, naturalment, és que admeto que en aquest mateix Parlament –no dic a Madrid, en aquest mateix Parlament– alguns dels nostres plantejaments siguin modificats. Però nosaltres, de punt de partida, en tenim un, que és el programa.

La segona cosa que li vull dir és que és molt habitual, naturalment, que, quan hi ha eleccions a finals d'any, ens trobem que els pressupostos es retarden, no? Habitualment –i el convido que vostè ho repassi–, veurà, per exemple, que el Parlament Basc sempre, a l'any immediatament posterior a les eleccions –ells sempre les fan ja molt avançada la tardor, a finals d'octubre, més exactament–, doncs, de fet, triguen molt a fer el pressupost. Per què? Home, perquè hi ha una sèrie de motius. A la millor podria donar-se el cas, imagini's que es pogués donar el cas que jo volgués fer uns canvis importants en

el Govern de la Generalitat –imaginem-ho, no?–, o que en volgués fer algun, almenys, no? Bé, doncs, és clar, naturalment, seria difícil de poder fer el pressupost amb una situació d'interinitat com aquesta. Un pressupost, evidentment, ja ve una mica condicionat per moltes coses que passen durant l'any, i per tècniques que es van arrossegant, fins i tot algunes d'elles d'any en any; però, de tota manera, un pressupost requereix temps per fer-lo, requereix setmanes –setmanes llargues– per fer-lo, i, evidentment, en aquest moment no el podem fer amb la immediatesa i amb la rapidesa que vostè reclama. I torno a dir-li que això, si vostè repassa quan s'han fet els pressupostos, fins i tot de vegades de l'Estat espanyol, recordi, per exemple, que molt comprensiblement –i no ho critico pas–, l'any 96 –l'any 96, sí–, el pressupost no va estar aprovat fins..., em sembla que va ser a primers d'agost; doncs, bé, entendre que, en aquest cas, nosaltres també tenim necessitat d'aquest temps per preparar-lo.

Bé, aleshores vostè fa referència a un debat, que comprendc molt que hi faci referència, que és el de l'any 87, no? I bé, té tota la raó. És a dir, si tot el que vam dir..., vam acabar aquest debat amb 12 punts: si tots aquests punts s'haguessin complert, avui no caldria que féssim el debat que fem. Això està clar: si tot allò hagués anat com nosaltres volíem que anés, i com jo, d'una manera especial, almenys tal com vostès volien que anés, doncs, no caldria que avui ho estiguéssim discutint.

És que, de tot allò que vam dir que volíem fer aleshores, a l'any, concretament, 87, d'allò, no s'ha fet res? Això tampoc no seria cert, perquè en alguns aspectes concrets, com puguin ser, per exemple, determinats costos que tenien traspassos o competències que eren de la nostra responsabilitat i no havien sigut ben valorats es van valorar, i va ser en el seu moment, en aquella època –encara, si no ho recordo malament, amb en Borrell com a secretari d'Estat–, concretament, que allò va representar una millora, que a més m'agrada subratllar-ho, perquè altres vegades critico el que va ser aquella època, i en aquest sentit, en canvi, no va ser així. O bé, per exemple, doncs, també hi va haver una millora molt important amb el marge que se'ns ha donat d'ençà d'aleshores en determinades actuacions de política econòmica aquí, a Catalunya. O bé aleshores plantejava el tema de la Policia Autònoma, i el plantejava, per cert, en aquell moment, amb menys ambició del que després ha estat, el que, després, de la Policia Autònoma, hem aconseguit –i això també, evidentment, s'ha aconseguit.

I parlava de tota una sèrie d'aspectes lingüístics i culturals de l'Estatut, i em referiré, sobretot, als lingüístics, perquè, l'any 94, concretament, hi va haver un gran progrés en el camp concret lingüístic, que jo sempre subratllo i dic –i també m'agrada poder-ho dir, ja que altres vegades ho critico–, en el qual va tenir una participació important l'actuació, l'actitud del Govern socialista de l'època. I, evidentment, m'imagino que potser també hi va tenir alguna influència el fet que en aquella època nosaltres col·laboràvem amb el Govern socialista i teníem una certa força negociadora respecte al Govern socialista. Però no li vull treure el mèrit d'haver tingut una actitud positiva. I, com això, hi ha unes

quantas coses més que vol dir que el que ens vam proposar en aquell debat no ha estat absolutament, diguem-ne..., no en tot hem fallat, sinó que hem aconseguit bastants coses, però no totes; de bon tros, no totes. I per això avui tornem a fer aquest debat; ens veiem obligats a tornar a fer aquest debat.

En el tema econòmic, que també aleshores se'n parlava, li vull dir una cosa. A part de les millores que es van aconseguir en aquest tema, que ja li he explicat abans, a part d'això, el que hi ha..., vostè ha fet referència a l'IRPF i té raó, però la veritat és que tot això caldria calibrar-ho, tenint present que no sempre –no sempre– quan un vol emprendre una actuació i pensa que anirà per aquell camí per arribar allà, després resulta que, per arribar allà, no passa exactament per aquest camí, sinó que passa per un camí del costat. Vostè té raó en allò de l'IRPF, però també jo tinc raó quan li dic que, en els últims tres anys, hem aconseguit uns ingressos superiors als que hauríem tingut sense les negociacions que hem tingut, per valor de 404, exactament 404.000 milions de pessetes.

Ha parlat del Consell de l'Audiovisual. Jo li vull recordar que, primera, això serà objecte de debat properament en aquest Parlament, però, de tota manera, no està de més recordar que l'única autonomia que el té, un consell audiovisual, concretament, és la de Catalunya.

Ha fet novament referència al tema de l'abstenció. Aquest matí ja he dit el que en pensava. Crec que ens hem de situar una mica en el context europeu per valorar les nostres pròpies abstencions, però, com a mínim, li vull dir una cosa: la vegada que Convergència i Unió ha tingut un resultat més bo a les eleccions del Parlament de Catalunya és quan hi va haver més participació. Vull dir que aquest tema que l'alta participació perjudica Convergència i Unió, o al revés, és exactament el contrari. Nosaltres, l'any 84, que és quan hi va haver una participació més alta, és quan vam tenir, també, un resultat millor.

Bé, finalment, referint-me a alguns dels aspectes concrets que vostè..., en fi, en aquesta primera part sobre les qüestions institucionals, sobre les qüestions competencials, vostè ha criticat coses, a algunes de les quals jo m'afegeixo, almenys a la lamentació per no haver-ho aconseguit, no haver aconseguit una de les millors, però el que no em diu és com ho hem de fer. Si ho hem de fer com vam proposar nosaltres, concretament, si s'ha d'anar directament a la reforma de l'Estatut –i, en aquest cas, li agrairé que em digui amb quines majories es compta per fer aquesta reforma de l'Estatut i en què consistiria–, però el cas és que vostè no m'ha indicat cap altre camí. Per tant, mentrestant i, evidentment, pendants del que pugui ser en el seu moment aquest debat, diguem-ne, general, sobre aquesta qüestió i en aquest Parlament, pendants d'això, nosaltres ens mantenim en la línia que vaig expressar ahir en el meu discurs, a l'inici d'aquest debat.

Bé, voldria, sí, fer algun comentari sobre alguns dels aspectes –diguem-ne– de política social o d'ensenyament. Em centraré, concretament, en el tema d'ensenyament, que sé que vostè hi és especialment sensible

i jo també. Però, escolti, van dient els uns, els altres, tothom va explicant que, en fi, que no hi gastem prou diners, que en gastem menys que d'altres. Jo, el que no entenc és que nosaltres gastem menys diners i, aleshores, resulta que apliquem la LOGSE més que ningú –primer. Segona: resulta que tenim les millors ràtios d'Espanya –segon. Tercera: resulta que, com ja he explicat en algun altre moment, ens diuen que l'única comunitat que ha aplicat a fons la LOGSE, en el sentit que, concretament, tots els seus centres públics de batxillerat ofereixin les tres modalitats, l'única –l'única–, concretament, és Catalunya; que la comunitat autònoma que té més instituts en els quals s'imparteix especialitat artística és Catalunya. I, com això, tantes i tantes altres coses. O sigui que aquí hi ha alguna cosa que no deu lligar, perquè, diners a part, el que hi ha són les realitats, són les escoles que es fan, són les ràtios que hi ha, són una cosa que nosaltres fem molt més –molt més, i alguns ens diuen que no ho hauríem de fer tant–, molt més que cap altra comunitat autònoma, com és, per exemple, el tema de menjadors escolars, molt més que cap altra comunitat, molt més. Per tant, aquí, alguna cosa no deu lligar, senyor Ribó.

I, finalment –ho dic perquè aquest és un tema que a vegades, socialment, s'utilitza i se'n parla, no?–, escolti: si no tinguéssim aules prefabricades, no podríem aplicar la LOGSE. Ei!, no la podríem aplicar amb el programa que la Llei diu que s'ha d'aplicar –atenció: que la Llei diu que s'ha d'aplicar–, perquè aquí hi ha una cosa molt clara, no?; suposo que vostès ja ho veuen clar: l'aplicació de la LOGSE vol dir, d'entrada, dues coses. Vol dir dues coses: vol dir passar dels catorze als setze anys d'escolaritat obligatòria, o sigui, dos cursos més, i després vol dir parlar dels dotze als catorze anys, és a dir que, als dotze anys, en comptes d'estar en ensenyament primari, es passa a l'ESO, i, per tant, si ho apliquem com s'ha d'aplicar, l'hem de treure de l'escola primària i portar-la a una escola, i sí que de vegades ens queda una aula buida a l'escola primària, perquè els nens de dotze a catorze anys no hi van, però, en canvi, necessitem unes aules noves en una altra escola, en una altra població, per als nens de dotze a catorze anys que hi van. I tot això no es fa d'avui per l'endemà, és a dir, els miracles, doncs, estan fora del nostre abast. No ho podem fer en una nit, això; ho fem en anys: hi dediquem 111.000 milions de pessetes els últims quatre anys, i, tanmateix, doncs, ens costa, malgrat això, de fer-ho amb tota la rapidesa que, comprensiblement, si vostè vol, la ciutadania reclamaria.

En fi, tot això i moltes altres coses que vostè m'ha dit no lliguen amb el que és –una altra vegada ho he de dir com ho he dit en altres intervencions que he fet– la realitat del país. He agafat concretament aquest de l'ensenyament perquè sé que vostè hi és especialment sensible.

El president

Moltes gràcies, molt honorable senyor Jordi Pujol. Per dotze minuts, té la paraula l'il·lustre senyor diputat Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president. Senyor candidat, jo m'he cenyit al seu discurs, l'he anat seguint en la sèrie d'argumentacions, però li he fet una consideració inicial i final que era obligada, i que continua essent obligada.

Jo no li demano, capritxosament, que ens expliqui què fem aquí. Li demano que ens ho expliqui perquè ho diu la Llei, i la Llei diu –i vostè ho sap igual o millor que jo– que un debat d'investidura es fa per debatre un programa de govern d'un candidat. I jo els convido a totes i a tots que em diguin si hem sentit un programa de govern d'un candidat. I, a més, d'una majoria que ha d'explicitar quina és i a partir de quins acords. Senyor candidat: o és que el que ha contemplat tot el país durant aquestes setmanes era «filfa»? Era comèdia? No han tingut cap mena de, diguem-ne, prevenció, i em sembla lògic i democràtic, per explicitar tot tipus de reunions... (*Remor de veus. Pausa.*)

No, no, poden continuar, si volen; jo m'aturo fins que acabi..., per explicitar tot tipus de reunions i de trobades amb el PP o amb Esquerra Republicana. L'hi torno a dir seriosament, senyor Pujol. D'això, no en fem barriola. Eren converses, o no, de cara a la investidura? Hi ha converses, o no, de cara a la investidura? Si vostè em contesta que no, ens semblaria una irresponsabilitat la temeritat de venir a aquesta cambra a veure per on surt el sol. I això és el que importa més, senyor candidat. Amb quina majoria? Amb quin programa i amb quina majoria? No ho hem sentit. Esperem la darrera trucada?

Dit amb tot respecte. Ho subratllo i els miro a tots ells i elles amb tot respecte. Això no és elecció de la Mesa. Té una total importància, l'elecció de la Mesa, però això és una altra passa sobre la qual, jo, com a ciutadà de Catalunya, voldria la menys improvisació possible, perquè vull la menys inestabilitat possible per al meu país. I el candidat del Govern fa com un prestidigitador, no sabem què hi ha allà dintre i ho continua amagant. I, per això, ens ha portat a aquest debat, que no ha estat d'investidura; continua amagant el que la Llei li exigeix que expliciti; no només, com que ja ha governat, quines experiències i quin balanç fa del seu govern, sinó què proposa. Això és un debat d'investidura.

Miri: el pressupost, senyor Pujol, pot venir amb setmanes de retard, amb mesos de retard, però és que vostès han anunciat que arribarà amb més de mig any de retard. Som a quinze de novembre. Si vostè és investit –vostè ha estat governant–, es pot habilitar el mes de gener, i no seria la primera vegada. L'Ajuntament de Barcelona, la setmana vinent, debat els pressupostos amb perspectiva dels anys 2000-2003, en els quals es preveuen 120.000 milions d'inversions: 30.000 cada any; es van incrementant, amb reducció d'altres partides, al revés del que passa –ja no hi és, ho lamento, el conseller d'Economia en funcions– amb el nostre pressupost. Torno a fer-li una pregunta que no m'ha contestat: és veritat que hem doblat el topall de l'endeutament ja a hores d'ara? És veritat que han baixat les inversions del 99? És veritat que ens aproximem als dos bilions de deute, la Generalitat de Catalunya? És veritat que han fet, els darrers exercicis, allò d'endeutar-se per tornar deute, fent pilota? Són preguntes molt senzilles

que l'opinió pública a Catalunya té dret a saber si són veritat o són mentida, quan hi ha un candidat, que n'és el màxim responsable, per veure com fa anar els comptes a Catalunya! O és que els comptes no han de ser transparents i no s'han de poder exigir des d'aquesta tribuna? O és que són preguntes de minúcia, quan estem parlant de la totalitat dels diners que els ciutadans de Catalunya paguen amb els seus impostos i són destinats al Govern de Catalunya?

Miri: sobre l'autogovern, del debat del 87, quasi cap dels punts que vostè va anunciar s'ha complert, ni els del 80-84 –per això els he recordat, amb molta modèstia–; ni el compromís que vostè va anunciar –i el va anunciar solemnement– que aniria a parlar –fixin-s'hi vostès– amb el cap d'Estat, i, si no –i si no–, revisariem l'Estatut. És una apel·lació molt... Ara, on anirem, després del cap d'Estat? On més podem anar? (*Veus de fons.*)

Em conviden a una broma, que ja va ser objecte d'escenaris, que no vull anar-hi perquè vull tornar a la serietat d'aquest debat. En d'altres països, doncs, es fan comissions parlamentàries, vostè em demana el com, quelcom que no s'ha fet mai: es demana l'opinió d'experts, i hi ha literatura així en aquest país per saber com incrementar l'autogovern. Es reclama voluntat política, majoria de consens, i es poden fer fases d'ampliació de l'autogovern. (*Pausa.*)

Trucada, no trucada... (*Rialles.*) Tenim papa, no tenim papa... (*Rialles.*)

Bé, tornem-hi. Majories de consens, fases d'ampliació de l'autogovern i fases –per què no?–, després, de reforma constitucional, eh?, no de l'Estatut. Vostè ha confós una part del debat. Nosaltres li estem plantejant seriosament que, si volem parlar de la reforma de l'Estatut abordem tranquil·lament, primer, la reforma de la Constitució –quelcom més complicat.

Miri: nosaltres, en el tema del finançament, li hem dit moltes vegades en aquest Parlament un criteri molt senzill, senyor candidat, el que diu l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Aquest sí que és un incompliment greu. La mitjana de l'esforç fiscal per població: ens donaria un 46%, aproximadament, més de recursos dels que disposem avui.

Miri: ben senzill, el que diu l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Criteri ben senzill, i nord per a la negociació del finançament. Fórmules per arribar-hi? Parlem-ne tranquil·lament; torno a allò d'abans: experts, munt de literatura –vostè n'ha citat una part, encara que esbiaixada..., discutim-ho; el Consell de l'Audiovisual, li recordo que va ser proposta nostra, que es va quedar a mig camí, amb negociació amb Presidència –també sabem negociar i sabem què és quedar-se a mig camí–, i escoltem molt bé les opinions del seu president actual, Lluís de Carreras, que no és del nostre Grup Parlamentari ni de la seva àrea d'influència, quan reclama més objectivitat. Tots els professionals de comunicació de Catalunya estan demanant més objectivitat a la comunicació, la seva «despartidització»; també estan reclamant major estabilitat laboral, perquè allò de què parlen de precarietat i de prostitució de temporalitat co-

mença pels fotògrafs i va més enllà en aquest col·lectiu dels mitjans de comunicació.

Jo, amb l'abstenció, senyor Pujol, no hi he jugat. No li he dit gens que l'afectés o el deixés d'afectar com a candidat; l'hi dic no com a dirigent de partit, l'hi dic com a candidat a formar un govern. Què me'n diu del que, elecció rere elecció, ens vénen advertint els sociòlegs, de la acatalanitat de gent que es pensa que el debat, les decisions, la incidència sobre els dos bilions, sobre els temes que afecten la sanitat, l'ensenyament, l'expedient d'ocupació, el territori, el foment de l'economia, que es decideixen aquí, en el seu Govern, i passen d'anar a votar? No el veig gaire amoïnats per aquesta qüestió, i em dol, i em preocupa.

I, sobre l'ensenyament, miri: en quants llocs vostès estan complint la LOGSE amb l'oferta de batxillerat i formació professional a l'ensem? Ens ho pot explicar? Una pregunta molt, molt petita, molt senzilla. «Complim la LOGSE!» A quants llocs de Catalunya s'està complint l'oferta del batxillerat i de la formació professional a l'ensem, com diu la LOGSE? M'agradaria que em contestessin, perquè han presumit tant que compleixen la LOGSE!

Crec que el problema principal és la qualitat de l'ensenyament, senyor candidat, i per això parlem d'inversió. Miri, si l'any 99 hem començat el curs amb el mateix nombre de barracons i d'alumnes en els barracons que el 98, havent reduït el nombre d'escolarització, què vol dir això? Ho torno a preguntar: si, l'any 99, hem començat el curs amb el mateix nombre de gent als barracons que el 98, quan ha baixat el nombre de gent escolaritzada, què vol dir? Molt senzill: que no han previst com anar millorant les condicions materials d'aquest ensenyament. Escolti'm: darrer estudi de la Universitat de Barcelona, eh?, acabat de publicar, calent, que desmenteix tot això que vostè ha defensat a la tribuna a altres contradictors en aquest debat. Molt per sota de la mitjana de l'OCDE, molt per sota de la mitjana d'Espanya, diner públic per a ensenyament; per tant, aposta parcialment en fals.

I, per acabar, senyor candidat, li torno a preguntar: és contradictori o no és contradictori pactar amb el Partit Popular per a la seva investidura quan vostè, solemnement, diu que descarta qualsevol pacte amb el Partit Popular català perquè creu que l'electoral el rebutjaria? Enganyaven l'electoral? L'enganyaven?

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Té la paraula el molt honorable senyor...

El candidat a la presidència de la Generalitat

Bé, estiguin tranquils, vostè i el nostre electorat. Tot pacte que nosaltres fem serà a partir del nostre programa, i vostè, en tot cas, i qui sigui, em jutjarà al seu moment: vostè en aquest Parlament, i la resta de diputats, i l'electorat, sobre la base del grau de compliment que hàgim fet o hàgim pogut fer del nostre programa.

I aquí és on ens situem de cara al judici que se'ns hagi de fer. Això, per una banda.

Per altra banda, torno a dir-li que, en fi, no és veritat que... Si vostè recorda la primera investidura, tampoc en aquells moments no s'havia explicat quina seria la votació dels diversos grups parlamentaris. Se'n recorda perfectament, oi? Bé, per tant, doncs, no és res d'extraordinari i –ho repeteixo– això no és feina meua, explicar-ho. Vostè ho ha fet molt bé, vostè ha dit: «Nosaltres votarem en contra», la qual cosa m'ha causat una gran decepció perquè tenia l'esperança que em votés a favor. (*Rialles.*) Me n'havia fet la il·lusió, me n'havia fet la il·lusió, me n'havia fet la il·lusió.

Bé, escolti, doncs: els grups parlamentaris, els que siuguin, si és que ho han de dir o ho volen dir, doncs, ja ho diran. Nosaltres ens mantenim en això. Nosaltres, sí que la votarem, la investidura, i la votarem sobre la base d'aquest programa, que és un programa que, evidentment, està obert a dues coses: primera, ha estat plantejat d'una manera que permet el diàleg amb moltes forces polítiques, i, segona –i està dit explícitament en aquest meu discurs d'ahir–, que nosaltres intentarem, tots els temes que ja plantegem, de consensuar-los al màxim.

I, de fet, agafaré, simplement, un dels temes que vostè ha plantejat per contestar-li –o dos– sobre qüestions, diguem-ne, més ja gairebé –per dir-ho així– de gestió. Miri: cada any passa el mateix. Cada any, hi ha un moment que diuen: «Doncs, miri: la Generalitat sembla que, aquest any, anirà més enllà del que té fixat d'acord amb el seu endeutament». I, cada any, al final, resulta que no és així, no? Pel que sigui. Doncs, per la manera, doncs, com es manegen... En fi, això passa de vegades, no? Fins i tot, de vegades, en les nits electorals els resultats, en un moment determinat, són uns i després són uns altres; depèn de quines són les dades que s'utilitzen, no?

Bé, el cas és que nosaltres sempre hem complert i complim actualment. Pensi, per exemple, doncs, que l'evolució del dèficit de la Generalitat, d'acord amb el que a mitges entre Madrid i Brussel·les ens havien fixat, era de 47.000 milions, l'any 96, i va ser de 46.000; era de 25.000 milions, l'any 97, i va ser de 26.000; era de 18.000 milions, l'any 98, i va ser de 19.000. I era de 15.000 milions i havia de ser i ha sigut i serà d'11.000, concretament, aquest any. Per tant, hi ha un compliment, diguem-ne, molt... En realitat, no hem tingut cap crítica, ni de Brussel·les, que s'hi fixa molt, en això, ni tampoc de Madrid, en aquest sentit. Hem complert, diguem-ne, els senders que diuen que se'ns han imposat –en el sentit més correcte de la paraula–, vull dir que se'ns han fixat. Brussel·les i, concretament, Madrid.

Voldria dir-li també que, durant aquests últims temps, l'evolució de l'endeutament ha estat positiva –no solament del dèficit–; ha augmentat, doncs, en un 1'53%, l'any passat, i, per tant, vol dir que tenim ben contingudes les despeses. No ho hauríem pogut fer si no haguéssim aconseguit, precisament, durant aquest període de temps, aquesta millora del finançament, que abans li xifrava en 404.000 milions de pessetes.

Bé, i, com això, podria anar-li donant algunes altres informacions. És clar, vostè pot pensar això, i l'altre i

aquell professor, etcètera, etcètera, però hi ha una gent que en el món es dedica a donar la qualificació dels estats financers i del risc d'una entitat o d'una empresa, no? I, bé, concretament, el que hauria de dir és que Moody's, Standard & Poors i Fitch IBCA, doncs, ens donen un bon *rating*, un *rating* que, concretament pel que fa les comunitats autònomes, només és millor a Espanya en tres casos, que són les Illes Canàries, les Illes Balears i el País Basc. És a dir, dos que tenen un finançament especial, perquè no oblidem que les Canàries també el tenen, un finançament especial, i, després, les Balears, que tenen un nivell competencial molt petit i que, per tant, és un cas a part. Però, aquestes tres, Moody's, Standard & Poors i Fitch IBCA, ens donen aquesta qualificació. Entenguin que, de cara, diguem-ne, al judici tècnic del que és l'acció de la Conselleria d'Economia del Govern de la Generalitat, a aquestes qualificacions, nosaltres els donem molta, molta importància, i creguem que ens justifiquen quan diem que estem fent, en aquest sentit, una bona política.

Volem fer durant la legislatura, aquesta, que ve... Li diré quins són els objectius d'aquesta legislatura, que és arribar al dèficit zero –que hi estem a prop, per les dades que ja li he donat abans–, disminuir l'endeutament amb relació al PIB, incrementar de forma sostinguda l'estalvi corrent, intensificar les inversions de la Generalitat i continuar escurçant els terminis de pagament. Perquè li he de dir que una de les coses que han passat del 96 ençà, també gràcies a aquesta millora del finançament i a una política pressupostària que, realment, ha estat restrictiva, ha estat poder millorar molt sensiblement els terminis de pagament de la Generalitat als proveïdors, constructors, etcètera, etcètera. Bé, això, per una banda, li volia dir.

I volia, també, contestar una cosa que no voldria que quedés sense resposta, no? Concretament em refereixo –i ja veig que m'he deixat els papers, però, de tota manera, espero que ho recordaré prou bé... No, quan vostè diu que hi ha un estudi que diu que nosaltres apliquem un tant per cent del PIB a l'ensenyament inferior a d'altres, bé, jo, sobre això, li vull dir el següent: primer, les inversions en ensenyament no estan directament vinculades amb el PIB; són dues coses molt absolutament diferents, que entenc que s'utilitzin en aquells països que, a més, són sobirans i on, en realitat, doncs, no hi ha fluxos interns.

Però, en el nostre cas, senyor Ribó, li he de dir el següent: nosaltres som un país que té un PIB determinat, que som, diguem-ne, donadors –donadors–, que donem als altres molt i rebem molt per sota. Per explicar-ho millor: imaginem una comunitat autònoma que, sobre cent –si cent és la mitjana del PIB–, doncs, en realitat, només paga 70 i, en canvi, rep 130, no? Naturalment, i una que sigui al revés, que és el nostre cas: paguem 130 i en rebem 70. Bé, això, què vol dir? Vol dir que el diner que nosaltres tenim per aplicar no es pot fer amb referència al PIB, perquè el nostre PIB ha estat sagnat, per dir-ho així; se li ha practicat una extracció molt important de diner i, per tant, el PIB que hauríem de comptar no és el PIB que tenim, sinó que l'hauríem de corregir amb aquesta aportació que fem de diners a la resta, concretament, de les altres comunitats.

Bé, això explica aquest fet, perquè, si no, no s'explicaria, a part d'una altra cosa que li diré que ho explica. No s'explicaria perquè –ho repeteixo– tenim millors ràtios, hem fet més esforç, però moltíssim més esforç, moltíssim més esforç, per exemple, en equipaments: la comunitat de Madrid, pràcticament, no té cap institut que funcioni, cap IES que funcioni d'acord amb la LOGSE; no n'ha fet pràcticament cap, o poquíssims, en tot cas; nosaltres n'hem fet molts i molts i molts, moltes dotzenes; no s'explicaria això i tantes altres coses. Per tant, s'explica per això que li acabo de dir. I, després, per una altra cosa, també, no? Una altra cosa que és la següent. Fixi-s'hi bé: si jo he explicat abans –i amb això, de passada, donaria resposta, també, que no li he donada al seu moment, em sembla, al senyor Carod– que a la Generalitat –a nosaltres–, un alumne de l'escola pública li costa 390.000 pessetes a l'any, a part dels equipaments, i si a un de l'escola privada li costa 190.000, com ja s'ha dit, també, en el curs del debat aquest matí, això explica que, en fi, hi hagi 200.000 pessetes de diferència, que, evidentment, algú posa, i que no posa el Govern de la Generalitat ni posa el Govern central, i aquí hi ha aquest esforç suplementari que, constantment, sempre està fent la societat catalana a través...

Bé, em fan notar una dada més, no? Som l'única comunitat autònoma, amb Euskadi, el País Basc, que hem, diguem-ne, generalitzat més tot el que és, precisament, el traspàs dels nens de 12 anys als IES. En fi, tantes i tantes coses que es podrien dir. Però –ho repeteixo–, finalment, hi ha aquest fet, que és que no el Govern de Catalunya però sí els ciutadans catalans fan una aportació suplementària, que és una altra de les coses de què ens queixem. No solament tenim un dèficit fiscal, diguem-ne, oficial, sinó un dèficit fiscal que afecta directament moltes i moltes persones, molts i molts ciutadans de Catalunya.

En fi, el cas és que, de tota manera, d'una manera o d'una altra, afortunadament –i això no ens ho discuteix ningú–, nosaltres anem més per davant que ningú en una reforma que, evidentment, és difícil que en el seu moment transitori d'aplicació pot tenir els seus problemes, però que jo estic convençut que ens permetrà seguir mantenint allò que sempre hem volgut mantenir, que és una posició pionera i d'avançada en el terreny de l'ensenyament, garantia de futur per als nostres joves, però, a més, garantia de futur per al nostre país.

El president

Moltes gràcies. L'illustre diputat senyor Rafael Ribó té la paraula per cinc minuts.

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, el que sabem segur, senyor candidat, és que vostè es votarà a si mateix, perquè, si no, no sortiria elegit en aquesta investidura.

Miri: jo li torno a fer la pregunta. Vostè diu: «en funció del nostre programa». Primera pregunta: quin programa? L'electoral? Estem al debat d'investidura, eh? I la llei parla del programa del debat d'investidura, no de l'electoral. I segona qüestió –miri: li torno a fer la pre-

gunta: quin programa?—, segona qüestió: com entén, vostè, en català l'expressió «en cap cas»? Ens podria explicar què vol dir per vostè «en cap cas»? Perquè jo li puc llegir dotze titulars de declaracions de vostè on diu que «en cap cas pactarem amb el Partit Popular». Em pot explicar en català què vol dir «en cap cas»?

Miri: quant a la primera investidura, si vol, li lleigeix els trossos concrets del debat del 30 de..., de la primera sessió plenària d'investidura, número... —ara anava, fins i tot, a donar-li el número de referència en el *Diari de sessions*—, on Esquerra Republicana li demana i li explicita compromisos i vostè, candidat, recull aquells compromisos, solemnement, i els posa en el programa de govern. Això és un debat d'investidura; independentment de si els va complir o no... Al Majèstic, als hotels que siguin, es poden preparar aquests debats d'investidura, i és lògic que no hi siguem, però ara ens toca a nosaltres. Per això, som aquí; per això, ens vam elegir. No ens van elegir per dir «sí», «no», «abstenció». Ens van elegir, primer, per debatre un programa i una majoria, i avui no hi ha ni programa ni explicitació de majoria. Sí sortides constants; notin-ho vostès; és un exercici senzillíssim, no?: en dos escons continuen les trucades i les consultes. Sí, segurament, són funcions d'altre tipus.

Miri: ensenyament, la LOGSE; li torno a fer la pregunta. Diu explícitament que «es garantirà formació professional i batxillerat a tots els centres de secundària». Molts i molts centres de Catalunya no ho fan. Jo li trec això perquè vostè és el que ha presumit, diverses vegades, de complir tant la LOGSE.

I m'agradaria —ho faré rapidíssimament— llegir-li un tros de l'estudi. «El gasto educativo público por alumno, como porcentaje del PIB por habitante, indica el esfuerzo que un país realiza en educar a sus niños atendiendo el nivel de riqueza. En la OCDE representa el 17%; en infantiles el 18,3; el 23% en las secundarias. En España baja al 15, al 15,9 y al 20. Y en Catalunya tales porcentajes son, incluso, menores: 10,9 para infantiles i primaria, 16,2 para escuelas de secundaria. Muestran como, a pesar de que el nivel de riqueza en Catalunya es semejante al de la OCDE, el esfuerzo educativo está muy por debajo del promedio.»

Endeutament. Li ho torno a preguntar. Juny del 99, dades del Banc d'Espanya: estan vostès, o no, a 47.000 milions, quan el topall estava a 22.000? Sí o no? Ah! Em contesten què hi té a veure? És clar té a veure amb la investidura, senyor Mas. Estem parlant dels comptes públics. Estem, o no, com diu el Banc d'Espanya dament del bilió i mig de deute, sense incloure el sanitari i altres partides?

I podria, com a penúltima qüestió, plantejar quelcom sobre el qual, senyor candidat, no hi ha ni una resposta, ni una referència, ja que parlem de programa: Medi Ambient —ni una sola referència. Miri quin programa més galdós portem a la investidura —podria continuar amb capítols sencers— que, a un capítol tan important com el de Medi Ambient, sobre el qual jo li he fet preguntes precises, ni una sola referència. Ni en el seu discurs, ni en cap moment del debat. No és un maquillatge «Medi Ambient», eh? No és un tema per omplir-se

la boca, purament i simplement, per aparèixer en moments determinats.

Jo acabaria, senyor candidat, recordant-li les seves cuites de cara a les aliances. En aquesta cambra tothom pot pensar en dues possibles confrontacions democràtiques: la nacional i la ideològicoprogramàtica. La nacional, i sobre l'autogovern, és més, és quelcom més que Convergència i Unió i Esquerra Republicana. Malament que solament fos Convergència i Unió i Esquerra Republicana; seria ignorar la història, ignorar les propostes, ignorar majories i ignorar voluntats —ignorar propostes. Sols serveix per fer escenaris —això, sí—, per fer òrgans, consells, demanar, inflar mitjans de comunicació, pressió mediàtica —no per a la realitat. Torno a plantejar l'esterilitat d'una via partidista pell que és l'autogovern; no només per ignorar tradicions que arrenquen de la dictadura en la lluita per les llibertats nacionals de Catalunya.

L'altra confrontació: dreta-esquerra, conservadorisme-progressisme —diguin-ho com vulguin—, que és la que avui s'estila en totes les democràcies europees, que és la que pot fer avançar una alternativa en aquest país, que és la que, en part, ha dut a arrengrer-se l'electorat, ben just —no de disset de majoria aquí, sinó un de sol—, i que és la que viurem durant tota aquesta legislatura.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor diputat. Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'excel·lentíssim senyor Ramon Camp i Batalla.

El Sr. Camp i Batalla

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, votarem favorablement la investidura del candidat. (*Remor de veus.*)

Com vostès saben, aquesta és la darrera intervenció abans de la votació que es farà tot seguit, i les característiques del debat, amb l'exposició, ahir, i les intervencions, avui, del candidat a la presidència de la Generalitat, membre del nostre Grup Parlamentari, porta que la intervenció que ara faig en nom del nostre Grup sigui una intervenció breu.

I volem assenyalar tres coses bàsiques i fonamentals. Una, la coincidència amb els plantejaments exposats pel candidat —d'aquí el vot favorable del nostre Grup. Dues, l'oferiment de consens parlamentari per afrontar els reptes de futur que té la nostra societat. Tres, la necessitat de garantir l'estabilitat política a Catalunya.

La intervenció del candidat a president marca la línia política del Govern que vol presidir i es fonamenta, com s'ha dit repetides vegades, i tot just fa un moment ho recordava, en el programa electoral amb què Convergència i Unió es va presentar a les passades eleccions.

Per tant, com deia, plena coincidència per part del nostre Grup amb els plantejaments exposats pel candidat, que —recordem-ho— eren més poder polític, més auto-

nomia al servei de les persones, un nou sistema de finançament que representi un tracte econòmic just per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya, i, conseqüència d'això, la consolidació de l'estat del benestar i la garantia d'un creixement econòmic sostenible.

Vull recordar, en aquest punt, que hi ha un objectiu que relliga la nostra acció política en totes les legislatures. Som a l'inici de la sisena legislatura i hi ha un objectiu que relliga l'acció política de Convergència i Unió en totes les legislatures: el procés de reconstrucció nacional de Catalunya.

Aquest objectiu porta implícita la voluntat que Catalunya aconseguixi desplegar totes les seves energies amb l'autogovern i la creativitat, amb una concepció global de la societat catalana que es tradueixi en el reforçament de la personalitat nacional i el progrés i benestar per a les persones.

Senyores i senyors diputats, des de la nostra perspectiva, des de la perspectiva de Convergència i Unió, la societat catalana afronta aquest inici del segle XXI amb seguretat i confiança en el futur; seguretat que li ve de sentir-se una societat moderna, madura, amb voluntat d'anar endavant. La societat catalana, avui, té confiança en el futur i aspira sense complexos a situar-se entre les millors i més avançades d'Europa, i és bo que així sigui. Però no tenim cap dubte, cap mena de dubte, que millorar el sistema de finançament i aconseguir més poder polític per a Catalunya són qüestions fonamentals per incrementar el nivell de progrés i benestar dels catalans, i per projectar-nos vers el futur com a societat i com a nació.

Aquests objectius de més poder polític i, sobretot, el de millorar el finançament ens obligaran a tots –i ahir ho deia el candidat– a plantejar-nos dos aspectes cabdals. Un, quin país volem; l'altre, què està disposada a fer cadascuna de les forces polítiques catalanes per fer possible el país que volem.

Certament, aquest serà un debat molt interessant i aclaridor de l'ambició de país que té cada opció política, i també per constatar la voluntat d'evitar el que en deia el candidat «el perill de marginalització» que gravita sobre el poder polític català si, per insuficiència competencial i per insuficiència de recursos, el Parlament, aquest Parlament, i el Govern de Catalunya no poden fer front eficaç als problemes del país i dels ciutadans.

En tot cas, els reptes de futur que tenim com a societat avançada que volem ser constitueixen nous objectius. I, per fer-los possibles, haurem de tenir en el consens l'eina bàsica de treball.

Avui, aquí estem pendents d'una qüestió d'aritmètica parlamentària, però, demà, un país com el nostre, amb els reptes i fragilitats que té, necessita consens. Cal que orientem els treballs d'aquest Parlament amb sentit de país, amb sentit d'estat –si em permeten l'expressió–, perquè, fins i tot, molts dels reptes que vostès han plantejat només es poden aconseguir des d'aquest consens. I ara –permetin-me que els ho digui– ja no serà vàlid allò de votar o proposar el que sigui confiant que, finalment, la responsabilitat a l'hora de la votació, a vega-

des impopular, ja la posarà Convergència i Unió. Això s'ha practicat més d'una vegada. Bé, ara això ja no serà possible, ha canviat. Aquesta aritmètica ens obliga a tots, cadascun al seu nivell, però ens obliga a tots. Ja va variar, també, en la cinquena legislatura. I ara també ho hem de tenir present.

Aquest Parlament, aquest Parlament de la sisena legislatura, és el que travessarà el llindar del segle XXI. Durant molts anys, el nou mil·lenni ha representat un horitzó, diguem-ne, mític pel que fa a la concreció de l'ideal permanent d'una Catalunya de progrés, amb justícia social, benestar i llibertat. Crec que ara tenim el privilegi de ser-ne protagonistes tots nosaltres, sense excepció.

Permetin-me que els digui que, de fet, el demà comença en la realitat d'avui. Per això, els reitero la voluntat de Convergència i Unió d'establir ponts de diàleg (*remor de veus*), ponts de diàleg i col·laboració amb totes les forces parlamentàries, amb la voluntat de configurar acords sobre els aspectes bàsics per al futur de Catalunya, dels seus homes i dones.

La nostra acció com a grup parlamentari amb representació més nombrosa en aquesta cambra estarà basada en l'oferta permanent i constant d'aquest diàleg. El nostre objectiu, per tant, serà aconseguir que el màxim consens es doni en les resolucions que adopti la cambra.

Aquesta actitud nostra, esperem, lògicament, que sigui corresposta amb igual intensitat, i que, de no donar-se aquesta intensitat, de no donar-se aquesta resposta, això tampoc impedirà –com deia fa una estona el candidat– que nosaltres fem valer les nostres responsabilitats com a grup i, en el seu cas, també com a Govern.

Per altra banda, aquesta actitud no és nova. I això ho saben vostès perfectament perquè l'han viscuda en aquesta cinquena legislatura que hem deixat enrere. Només cal recordar el 80% de lleis que van ser aprovades per unanimitat o per àmplia majoria. Igual succeí amb moltes altres iniciatives parlamentàries. 2.410 votacions s'efectuaren en aquest Parlament en la cinquena legislatura; una xifra important: 2.410. Compto com una votació totes aquelles que es fan dins d'un projecte de llei; per tant, si això ho desdobléssim, encara hi hauria moltes més votacions. Per tant, de temes diferents, 2.410 votacions de temes diferents. I això és realment una dada important per a aquella discussió que teníem abans de la feina que ha fet aquest Parlament només en la cinquena legislatura.

I això ha estat portat a través d'un consens molt ampli per part de tots, consens que nosaltres hem reconegut repetides vegades i que, certament, ara continuarem... Per tant, no és que hàgim d'acreditar una voluntat d'acció política des del nostre Grup, sinó que ja l'hem realitzada. I crec que, certament, del balanç, ens en podem felicitar tots perquè ha estat un balanç molt i molt positiu.

He dit que la tercera de les coses que volíem comentar era la necessitat de garantir l'estabilitat política a Catalunya. Efectivament, aquest és un fet cabdal; no cal dir-ne gaires coses. Però és cabdal perquè l'aprofundiment

de l'autogovern, perquè el progrés social i perquè el manteniment del creixement econòmic ho requereixen; perquè els reptes de futur que ens hem plantejat, que aquí han sortit durant aquest debat, reptes de futur molt importants, reptes de futur en el terreny de l'ensenyament, en el terreny de la família, en el terreny de la immigració, en el terreny de la pròpia marxa de la nostra economia, requereixen que hi hagi estabilitat política. I això és una feina, en aquest cas, de tots. Uns, des del suport directe al Govern; altres, des de posicions podríem dir-ne més de recolzament; altres –si m'ho permeten–, fins i tot des de la responsabilitat d'exercir l'oposició. Tot això implica configurar un marc d'estabilitat política a Catalunya, un marc necessari perquè aquests reptes importants siguin atesos.

De fet, els resultats electorals a nosaltres ens han confirmat novament com la força parlamentària més numèrica i sobre la qual ha de pivotar la responsabilitat de la formació de govern. I, aquest repte, l'assumim amb tot el que això comporta i amb tot el bagatge que fins al dia d'avui portem.

Avui, si m'ho permeten, senyores i senyors diputats, avui hi ha molta gent al nostre país pendent del que surti aquí (*remor de veus*), pendent d'aquest debat, dels nostres comportaments a l'hora de manifestar el vot per elegir el nou president de la Generalitat. Certament, avui, a Catalunya hi ha molta gent pendent de les actituds que prenguem aquí; seran actituds analitzades en funció dels propis programes electorals i en funció, també, de la perspectiva de futur que això implica.

I creiem nosaltres, el Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que hauríem de fer, tots, l'esforç de remarcar més les coincidències que les discrepàncies, de buscar aquelles complicitats suficients, aquelles complicitats necessàries perquè un país tiri endavant i perquè el president del Govern de Catalunya surti amb la força necessària per poder governar aquí i fer-se escoltar arreu.

Això, senyores i senyors diputats, creiem que és l'interès de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, i, d'això, esperen la nostra resposta.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, excel·lentíssim senyor diputat. Hi ha intervenció del molt honorable senyor? (*Pausa.*) Gràcies.

Prego els serveis de la cambra que cridin a votació. (*Pausa.*)

Finalitzades les intervencions dels portaveus dels grups parlamentaris, es procedeix ara a la votació.

D'acord amb l'article 51 de la Llei del Parlament, del president i del Consell Executiu, perquè resulti investit, el candidat haurà d'obtenir els vots de la majoria absoluta. Aquesta elecció comportarà, alhora, l'aprovació del programa de govern.

D'acord amb els articles 79 i 80, la votació serà pública per crida. Es votarà per ordre alfabètic de cognoms de les senyores diputades i dels senyors diputats, i s'ini-

ciarà l'ordre pel número corresponent a una bola numerada extreta a l'atzar, que li pregaré, a la senyora vicepresidenta segona, que ho faci. La secretària primera i el secretari quart llegiran, a partir d'aquest número, tota la llista dels senyors diputats. I prego als secretaris segon i tercer que ajudin al recompte juntament amb els lletrats.

Els senyors diputats respondran «sí», «no» o declararan que s'abstenen. Els membres del Consell Executiu que siguin diputats i la Mesa votaran al final.

(*La vicepresidenta segona treu una bola amb el número del diputat pel qual ha de començar la votació nominal.*)

La vicepresidenta segona

Número 92, president.

El president

El número 92 correspon al diputat senyor Joan Maria Roig i Grau. Prego que, a partir d'aquest nom, la senyora secretària primera vagi cridant a votació.

La secretària primera

Joan Maria Roig i Grau: «Sí.»

Joan Roma i Cunill: «No.»

Josep Rull i Andreu: «Sí.»

Joan Manuel Sabanza i March: «Sí.»

Antoni Sabaté i Ibarz: «No.»

Josep Maria Salvatella i Suñer: «Sí.»

Flora Sanabra i Villarroja: «Sí.»

Alicia Sánchez-Camacho i Pérez: «Sí.»

Martí Sans i Pairutó: «No.»

Núria Segú i Ferré: «No.»

Teresa Serra i Majem: «No.»

Domènec Sesnilo i Rius: «Sí.»

Joan Horaci Simó i Burgués: «Sí.»

Josep Maria Simó i Huguet: «No.»

Daniel Sirera i Bellés: «Sí.»

Antoni Siurana i Zaragoza: «No.»

Fèlix Sogas i Mascaró: «No.»

Xavier Soy i Soler: «Sí.»

Joan Surroca i Sens: «No.»

Maria Concepció Tarruella i Tomàs: «Sí.»

Montserrat Tura i Camafreita: «No.»

Josep Maria Vallès i Casadevall: «No.»

Joan Maria Vallvé i Ribera: «Sí.»

Francesc Vendrell i Bayona: «Sí.»

Xavier Vendrell i Segura: «Abstenció.»

Cristina Viader i Anfrons: «No.»

Ramon Vilalta i Oliva: «No.»
 Flora Vilalta i Sospedra: «No.»
 Vicenç Villatoro i Lamolla: «Sí.»
 Joan Viñas i Bona: «Sí.»
 Joaquina Alemany i Roca: «Sí.»
 Lluís Armet i Coma: «No.»
 Jordi Ausàs i Coll: «Abstenció.»
 Maria Assumpta Baig i Torras: «No.»
 Miquel Barceló i Roca: «No.»
 Josep Bargalló Valls: «M'abstinc.»
 Jesús Bartolomé i Carrascal: «Sí.»
 Joan Boada i Masoliver: «No.»
 Carles Bonet i Revés: «Abstenció.»
 Francesc Xavier Boya i Alós: «No.»
 Rosa Bruguera i Bellmunt: «Sí.»
 Manuel Bustos i Garrido: «No.»
 Ramon Camp i Batalla: «Sí.»
 Jaume Camps i Rovira: «Sí.»
 Marta Camps i Torrents: «No.»
 Josep Maria Carbonell i Abelló: «No.»
 Martí Carnicer i Vidal: «No.»
 Josep-Lluís Carod-Rovira: «Abstenció.»
 Joan Manuel Carrera i Pedrol: «Sí.»
 Eudald Casadesús i Barceló: «Sí.»
 Josep Casajuana i Pladellourens: «No.»
 Jordi Casas i Bedós: «Sí.»
 Antoni Castellà i Clavé: «Sí.»
 Josep Clofent i Rosique: «No.»
 Xavier Coll i Gilabert: «Sí.»
 Dolors Comas d'Argemir i Cendra: «No.»
 Maria Eugènia Cuenca i Valero: «Sí.»
 Josep Curto i Casadó: «Sí.»
 Marià Curto i Forés: «Sí.»
 Manuela De Madre Ortega: «No.»
 Pilar Díaz i Romero: «No.»
 Montserrat Duch i Plana: «No.»
 Josep Antoni Duran i Lleida: «Sí.»
 Ramon Espadaler i Parcerisas: «Sí.»
 Ramon Espasa i Oliver: «No.»
 María Ángeles Esteller Ruedas: «Sí.»
 Salvador Esteve i Figueras: «Sí.»
 Josep Maria Fabregat i Vidal: «Sí.»
 Jaume Farguella i Sitges: «Sí.»
 Ricard Fernández Deu: «Sí.»

Alberto Fernández Díaz: «Sí.»
 Josep Lluís Fernández i Burgui: «Sí.»
 Antoni Fernández i Teixidó: «Sí.»
 Bernardo Fernández Martínez: «No.»
 Joan Ferran i Serafini: «No.»
 Francesc Ferrer i Gironès: «M'abstinc.»
 Joaquim Ferrer i Roca: «Sí.»

El secretari quart

Carme Figueras i Siñol: «No.»
 Bet Font i Montanyà: «No.»
 Joan Galceran i Margarit: «No.»
 Maria Àngela Gassó i Closa: «No.»
 Marina Geli i Fàbrega: «No.»
 Frederic Gené i Ripoll: «Sí.»
 Josep Grau i Seris: «Sí.»
 Rafael Hinojosa i Lucena: «Sí.»
 Josep Huguet i Biosca: «Abstenció.»
 Miquel Iceta i Llorens: «No.»
 Juan Manuel Jaime Ortea: «No.»
 Roberto Labandera Ganachipi: «No.»
 Pere Lladó i Isàbal: «Sí.»
 Joaquim Llena i Cortina: «No.»
 Ramon Llumà i Guitart: «Sí.»
 José Luis López Bulla: «No.»
 Marc López i Plana: «No.»
 Rafel Luna i Vivas: «Sí.»
 Maria del Pilar Malla i Escofet: «No.»
 Pasqual Maragall i Mira: «No.»
 Núria Martínez i Barderi: «Sí.»
 Andreu Mas-Colell: «Sí.»
 Alexandre Masllorens i Escubós: «No.»
 María Caridad Mejías Sánchez: «Sí.»
 Josep Micaló i Aliu: «Sí.»
 Caterina Mieras i Barceló: «No.»
 Josep Enric Millo i Rocher: «Sí.»
 Misericòrdia Montlleó i Domènech: «Sí.»
 Maria Dolors Nadal i Aymerich: «Sí.»
 Joaquim Nadal i Farreras: «No.»
 Manel Nadal i Farreras: «No.»
 Joan Miquel Nadal i Malé: «Sí.»
 Oriol Nelho i Colom: «No.»
 Trinitat Neras i Plaja: «Sí.»
 Jaume Oliveras i Maristany: «Abstenció.»

Esteve Orriols i Sendra : «Sí.»
 Carles Pellicer i Punyed: «Sí.»
 David Pérez Ibáñez: «No.»
 Carme Porta i Abad: «Abstenció.»
 Joan Puigcercós i Boixassa: «Abstenció.»
 Josep Maria Rañó i Blasco: «No.»
 Lluís Miquel Recoder i Miralles: «Sí.»
 Rafael Ribó i Massó: «No.»
 Joan Ridaó i Martín: «Abstenció.»
 Antoni Comas i Baldellou: «Sí.»
 Pere Macias i Arau: «Sí.»
 Artur Mas i Gavarró: «Sí.»
 Joan Maria Pujals i Vallvé: «Sí.»
 Eduard Rius i Pey: «Sí.»
 Xavier Trias i Vidal de Llobatera: «Sí.»
 Jordi Pujol i Soley: «Sí.»
 I jo mateix: «Sí.»
 Francesc Codina i Castillo: «Sí.»
 Ernest Benach i Pascual: «Abstenció.»
 Carme Valls i Llobet: «No.»
 (*Remor de veus.*)

El president

Prego silenci, si us plau.

El secretari quart

Maria Dolors Montserrat i Culleré: «Sí.»
 Higiní Clotas i Cierco: «No.»
 Joan Rigol i Roig: «Sí.»

El president

Algun senyor diputat no ha sigut cridat a votació?
 Passem, per tant, al recompte de vots.

(*Es procedeix al recompte.*)

El resultat de la votació ha sigut el següent: «sí», 68; «no», 55; abstencions, 12.

Atès que el molt honorable senyor Jordi Pujol i Soley en la votació ha obtingut 68 vots, que signifiquen la majoria absoluta que estableix l'article 51 de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu de la Generalitat, resta investit president de la Generalitat. La investidura serà comunicada a Sa Majestat el Rei perquè el nomeni president de la Generalitat.

El president de la Generalitat es vol adreçar a la cambra? (*Pausa.*)

Moltes gràcies.

El president de la Generalitat

No era costum fer-ho. Simplement, donar les gràcies a tothom perquè crec que el debat ha tingut un to que es podria considerar –alguns– que s'havia d'aprofundir més en això o en allò, però ha tingut en el terreny de les relacions personals un to molt positiu, i això és una cosa molt bona de cara a una legislatura en la qual tots hem dit, i hi estem d'acord, que hem de buscar el màxim possible d'entesa entre tots nosaltres.

Moltíssimes gràcies.

(*Aplaudiments perllongats.*)

El president

Senyores diputades i senyors diputats, la sessió ja s'ha aixecat.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a dos quarts de vuit del vespre i nou minuts.